

De toelidende weg tot Christus in het leven van William Huntington

Nadat ik vele maanden lang dit *wettische juk* op mijn nek had gedragen, terwijl ik in eigen kracht werkte en al mijn hoop op de hemel vestigde op de wet van Mozes, die de bediening des doods en der verdoemenis is, behaagde het God om mij op zeer wonderlijke wijze te verlossen van deze zelfgenoegzaamheid en wettische hoop. Het gebeurde namelijk op een avond, toen ik naast het vuur zat en in mijn Bijbel las, dat ik kwam bij deze woorden: "*In die dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u*", Johannes 14:20. Zodra ik deze woorden las, begon ik ze te overdenken. "Gij in Mij en Ik in u!" Wat betekenen deze woorden toch? Ik heb het bij het verkeerde eind. Mijn godsdienst is niets waard. Er is een verborgen betrekking tussen Christus en degenen die Hij wil redden waar ik niets van weet. Terwijl ik hierover dacht, kwamen alle zonden waaraan ik schuldig was, mij voor de geest in al hun mismaaktheid en boosheid en werden ze mij ordentelijk voorgesteld, zelfs alle misdaden van mijn jeugd, zodat ik de misdaden van mijn jonkheid erfde, Job 13:26. Toen ik mijn zonden in zo'n vreselijk licht zag, begon ik vol ontzetting te zien op Gods verschrikkelijke ongenoegen. Onmiddellijk werd mijn schuldige ziel zo bedolven onder Gods toorn, dat "de toevlucht der leugen" geheel werd weggevaagd Jesaja 28:17. Dit nam al mijn ijdele hoop weg, ontblootte mij van alles waarop ik tevergeefs steunde en liet niets over van het fundament van zand dat ik voor mijzelf had gemaakt om daarop te staan. Ik zonk weg "in grondeloze modder, waar men niet kan staan; ik was gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomde mij" en ik vreesde dat "de put zijn mond over mij zou toesluiten", Psalm 69:3, 16. Omdat ik zulke diepe indrukken had van Gods toorn, begon ik zeer harde gedachten te krijgen van de Allerhoogste en, wat nog erger is, ik begon Hem dodelijk te haten, Rom. 8:7. Nu werd de duivel op mij losgelaten en hij viel mij aan met hevige verzoeken om de Almachtige te lasteren en te vloeken.

Ik sprong op; mijn ogen puilden bijna uit mijn hoofd, mijn haar rees te berge en op mijn gezicht was de verschrikkelijke wanhoop en verbijstering van de verdoemden te lezen. Ik schreeuwde het uit voor mijn vrouw en zei: "Molly, ik ben voor eeuwig verloren; het is voor mij een hopeloze zaak; er is geen hoop of genade meer voor mij. Je weet niet welk een groot zondaar ik ben. Je weet niet waar ik ben of wat ik voel!" Ze scheen verbaasd toen ze mij zo zag, vroeg wat er aan de hand was en probeerde mij te troosten. Het was echter allemaal tevergeefs, want het woord "genade" kan slechts iemands ellende groter maken, als hij niet meer op God kan hopen. Ik ging naar bed en lag bedroefd terneer, maar er was geen rust voor mij. Ik dacht dat het bed, de kamer, ja, alle andere dingen om mij heen draaiden en mijn ziel zonk zo snel weg onder Gods toorn, dat het was alsof ik per minuut duizend vaders wegzonk. Ik durfde niet te slapen, want ik dacht dat ik, als ik dat wel deed, met de rijke dwaas mijn ogen in de hel zou opheffen, want ik leed nu al smarten.

Om twee of drie uur in de morgen stond ik op en ging naar beneden. Ik knielde neer om in de Bijbel te lezen en probeerde te bidden. Maar o, die verschrikkelijke verzoeking om de Allerhoogste te lasteren, maakte mij zo beschroomd dat ik mijn ogen niet durfde opheffen. Ik kon alleen maar mijn zonden belijden, maar ik kon niet zeggen: "O God, wees mij zondaar genadig", Lukas 18:13. Ik ging naar mijn werk met een duizelig hoofd en wankelende benen als een dronken man.

Toen ik te Hampton Wick Green kwam, stond ik stil en keek naar de paarden, de stieren en de ezel en benijdde hun gelukkige staat. "O", zei ik, "jullie hebben geen zonden waarvoor je rekenschap moet afleggen en jullie hoeven niet te verschijnen voor een oordeelstroom! Jullie hoeven de toorn van God niet te dragen en de hel niet te vrezen! Als jullie sterven, is het met jullie afgelopen, maar de eeuwigheid is ons deel! O, dat ik net zoals jullie kon sterven en er niet meer zou zijn! O, dat ik toch verkeerde in de plaats van degene onder jullie die het het slechtst heeft! Maar ik ben een mens en een zondaar en de hel probeert zondaren te vangen!"

O, ellendige toestand! Naar welke kant ik ook keek, mijn zonde was steeds voor mij, Psalm 51:5 en mijn heimelijke zonden waren gesteld in het licht van Gods aanschijn, Psalm 90:8. In mij voelde ik de "prikkel des doods", 1 Korinthe 15:56. Ik had een schuldig geweten; nog steeds knaagde de worm die nooit sterft aan mijn verdorde levensboom en at daarvan, Jesaja 66:24; Markus 9:44. Dit deed de bladeren van mijn belijdenis verdorren en mijn ontijdige vrucht afvallen als die van de olijfbom. Als ik eraan dacht dat God mij zou verdoemen, vervulde mij dit met harde gedachten over God en zelfs met haat jegens Hem. Ik voelde de pijlen van Zijn toorn al in mij, Job 6:4; Psalm 38:2. Ik wist dat God mij had neergestoten Job 32:13. Ik zou graag uit Zijn hand zijn gevlucht, Job 27:22, maar dat kon ik niet. Als ik trachtte te bidden, werd ik aangezet tot godslastering en dat stopte de mond van het gebed. Als ik tot God probeerde op te zien, sloeg mijn geweten mij en de hemel leek van ijzer en de aarde van koper, Leviticus 26:19, zodat mijn gedachten niet vol hoop tot God konden opstijgen en de aarde mij voor Zijn oog niet kon verbergen. Ik wist dat de eeuwigheid geen einde heeft en toen ik wegzonk in wanhoop, ervoer ik dat de hel geen bodem heeft. In de peilloze diepte van de eeuwigheid vindt een anker nergens houvast en de onoverbrugbare kloof van Gods vaststaande besluit maakt het onmogelijk dat een vat des toorns, bereid voor het verderf, ooit de haven der rust bereikt, Lukas 16:26 of ergens anders aan land loopt of een haven vindt. O, wat een peilloze diepte! O, wat een gevaarlijke zeereis!

"Och", zei ik, "als ik voor Hein verschijn, zal "mijn mond mij verdoemen" ", Job 9:20. Als ik zou proberen om mij boven Hem te verheffen, zou ik dat niet kunnen: Hij is de Allerhoogste en is niet te evenaren. "Zo het aan de kracht komt, ziet, Hij is sterk; en zo het aan het recht komt, wie zal mij dagvaarden?" Job 9:19. "Heeft Hij enige dingen voor tegen iemand, wie kan Hem daarvan afbrengen?", Job 23:13, (Eng. vert.) Hij is heilig en de schuldige kan niet tot Hem naderen. Hij is licht en het licht maakt mijn zonden openbaar. Daarom haat ik het licht, want Hij heeft onze zonden gesteld in het licht Zijns aanschijns, Psalm 90:8. Hij heeft mij vaak gewaarschuwd en ik heb volhard. Mijn geweten heeft mij een halt toegeroepen, maar ik heb mij daar krachtig tegen verzet. Hij heeft mij door ziekte tot aan de poorten van de dood gebracht en ik deed Hem geloften, die ik gestand zou doen als Hij mij oprichtte. Hij deed dit en ik verbrak al mijn beloften. Zijn geduld is uitgeput. Mijn eigen geweten veroordeelt mij. Mijn eigen hart verklaart mij schuldig, 1 Johannes 3:20. De vloek van God is in mijn woning, Spreuken 3:33. De toorn Gods blijft op mij, Johannes 3:36. De deur der genade is voor mij gesloten en "wijd is de poort en breed is de weg die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die door dezelve ingaan", Mattheüs 7:13. O, dat ik nooit geboren was Job 3:11. O, dat toch geen oog mij ooit had gezien! Waarom ben ik voortgekomen uit de buik van mijn moeder om moeite te aanschouwen? O, dat er geen hel was, geen komend oordeel, geen God, geen hiernamaals! Ja, ik ondervond deze woorden in mijn persoonlijk leven: "Uw hart zal de verschrikking overdenken", Jesaja 33:18.

Dan stoten wij inderdaad onze voeten aan de schemerende bergen en zitten wij in de schaduw des doods, Jeremia 13:16; Mattheüs 4:16. Dit is de ruisende kuil en het modderig slijk, Psalm 40:3; dit zijn "de diepten der wateren", waar "men niet kan staan", Psalm 69:3. Dan roept de afgrond tot de afgrond bij het gedruis van Gods watergoten, terwijl zij overstromen en hun wraak uitgieten over de vaten des toorns, tot alle golven en baren over hen heen zijn gegaan, Psalm 42:8. Hiervan kunnen wij zeggen: "Hij besluit iemand, en er zal niet opengedaan worden", Job 12:14. Dit is het deel van de veroordeelden Jesaja 8:21; dit wordt bedoeld met "binnenkamers des doods", Spreuken 7:27, de

inwoning van duivelen, Matthéüs 12:43, het sombere land van de duisternis zonder vorm en orde en de angsten der hel, Psalm 116:3. Ondertussen wordt de ziel gekweld door de helse influisteringen, krijgt hij veelvuldig bezoek van duivelen en zijn trouwe bezoekers en voornaamste genoden zijn "in de diepten der hel", Spreuken 9:18. Daar kan geen "zondeloze volmaaktheid"¹ het uithouden. Daar kan *atheïsme* het niet uithouden en deïsme of arianisme kunnen daar nooit gedijen. Nee, dergelijke beginselen kunnen alleen maar gedijen op de harde bodem van een gevoelloos geweten dat met een brandijzer is toegeschroeid en hard gehouden worden door de niet aflatende bemoeienissen van de duivel en slecht gezelschap. Als God echter zo'n geweten levend maakt door zijn brandende toorn erover uit te gieten, verschrompelen al deze beginselen en blijft er helemaal niets van over! O, wat een verschrikkelijke gedachte dat zulke beginselen groeien en gedijen in het hart van mensen, terwijl ze nog nooit wortel geschoten hebben bij de duivelen! Ja, dat mensen zich zelfs inspannen om te zorgen voor zo'n bakermat van duivelse opvattingen in een land van hoop en onder het schijnsel van de zon der genade, terwijl die nooit gevonden wordt in het rijk der verdoemden! Maar waarom verwonder ik mij hierover? De reden is duidelijk: de duivel doet deze gedachten bij ons opkomen, omdat hij ze in de hel niet kan doen gedijen.

Ik werd nu bestookt met hevige verzoeken om een eind te maken aan mijn bestaan en mijzelf in de Theems te werpen. Lang werd ik ertoe aangezet om deze onbezonnen daad te begaan en soms putte ik troost uit de gedachte daaraan. De gedachte aan de schuld en de toorn die mij ook aan de andere zijde van het graf zouden volgen, weerhield mij toch vaak, als ik zo werd verzocht. O, de listigheid van die oude slang! Hij probeerde zelfs de dierbare Verlosser tot zelfmoord te bewegen door van Hem te verlangen dat Hij Zich van de tinne des tempels zou werpen. Ik werd ook voortdurend geplaagd door die vreselijke verzoeking om alles wat goed is te vervloeken. Ik geloof niet dat ik daar gedurende veertien maanden één uur van verlost was, behalve wanneer ik sliep. Ik geloof dat de vrome Job hier vele jaren onder gezucht heeft, wat blijkt uit zijn vermoeden dat zijn kinderen daartoe verzocht zijn, zoals er staat geschreven: "Hij stond des morgens vroeg, en offerde brandoffers naar hun aller getal; want Job zeide: Misschien hebben mijn kinderen gezondigd en God in hun hart gezegend. Alzo deed Job al die dagen", Job 1:5. Vooral op dit punt probeerde de duivel het van Job te winnen, toen hij hem bij God aanklaagde: "Maar toch strek nu Uw hand uit, en tast aan alles wat hij heeft; zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen", Job 1:11. Dit zei hij nog een tweede keer: "Doch strek nu Uw hand uit, en tast zijn gebeente en zijn vlees aan; zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen!", Job. 2:5. En ik weet zeker dat hij het gedaan zou hebben, als de Almachtige niet het Schild zijner hulp was geweest, Deut. 33:29, want er is geen ander schild dan een bloedende Zaligmaker, dat "de vurige pijlen des bozen kan uitblussen", Ef. 6:16. De satan liet echter geen middel onbepoofd, want hij maakte Jobs vrouw tot een werktuig van het kwade: "Houdt gij nog vast aan uw oprechtheid? Zegen God en sterf", Job 2:9.

Dit was ook Paulus' doorn in het vlees, de "engel des satans", die hem met vuisten sloeg, 2 Korinthe 12:7, zoals wij kunnen afleiden uit het feit dat doornen een teken zijn van de vloek die de zonde op de aarde heeft gebracht, Genesis 3:18 en uit de gelijkenis over toehoorders bij wie het zaad tussen de doornen is gevallen, Matthéüs 13:7 en uit hetgeen Paulus daarover zegt: "Maar die doornen, der gierigheid en distelen draagt, die is verwerpelijk en nabij de vervloeking, welker einde is tot verbranding", Hebréeën 6:8.

Ik geloof dat Salomo ook geen vreemdeling van deze verzoeking was, omdat hij daartegen waarschuwt in zijn geschriften: "Vloek de koning niet, zelfs in uw gedachte, en vloek de rijke niet in het binnenste uwer slaapkamer; want het gevogelte des hemels zou de stem wegvoeren, en het gevleugelde zou het woord te kennen geven", Pred. 10:20. De satan had de mond van Petrus in korte tijd met eden en

¹ Dwaling van de Perfectionisten

vervloeking vervuld, toen hij hem mocht ziften. Hij zou nog verder zijn gegaan, als de Zaligmaker Petrus niet had ondersteund met Zijn gebed, opdat zijn geloof niet zou ophouden.

Ik geloof dat vloeken het werk is van allen in de hel, zowel duivelen als mensen, omdat dit is naar het rechtvaardige oordeel van Gods rechtvaardige wet. Daarom geloof ik dat degenen in de hel die daaronder lijden, de rechtvaardige Rechter, Die dit oordeel over hen heeft uitgesproken, voortdurend in het aangezicht spugen. Daarom ook spant de satan zich in om hier arme zondaren ertoe te brengen om daarmee te beginnen, want hij denkt dat hij zijn doel heeft bereikt, als hij dat heeft bewerkt.

God heeft de slang of de satan, de koning van alle andere afvallige geesten, vervloekt. Hij is de grote misdadiger over wie het oordeel is uitgesproken en door hem is het oordeel van God gekomen over allen die tot zijn rijk behoren en hem tot een hoofd hebben. Zwoegend onder deze vloek of dit rechtvaardig oordeel, proberen zij veel ellendige zondaren ertoe te brengen om de schuld van deze vloek te schuiven op de rechtvaardige Rechter Die dat oordeel heeft uitgesproken en satans eeuwige ondergang heeft uitgesproken voor de vierschaar in Eden. *Doch God is getrouw, Die ons niet zal laten verzocht worden boven hetgeen wij vermogen, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat wij ze kunnen verdragen*, 1 Korinthe 10:13. O, wat een zoete en troostrijke belofte!

Ik was enige weken gebukt gegaan onder deze last van schuld en toorn. Ja, ik werd achtervolgd door vrees voor de dood en voor het oordeel, tot mijn krachten bijna waren uitgeput. Ik was ook bang, en dat zelfs zo erg dat ik er bijna krankzinnig van werd. Ik vreesde dat ik nog eens mijn mond zou opendoen en die verschrikkelijke godslastering aan mijn lippen zou laten ontsnappen op een onbewaakt ogenblik. Toen behaagde het de zeer barmhartige Heere mij enigszins te bemoedigen.

Toen ik op een morgen naar mijn werk ging en zuchtte onder de hachelijke toestand van mijn ziel en ik, naar mijn mening, zo ellendig was als een sterveling kan zijn zonder te sterven, kwam plotseling de volgende gedachte bij mij op: *"Ik vraag mij af in welk deel van de wereld Jezus Christus is geboren."* In die tijd had ik echter niet meer kennis van Hem, van Zijn Persoon en van Zijn werk dan een Arabier in de woestijnen van Arabië. Ik was namelijk altijd ter kerke gegaan in de Anglicaanse Kerk, waar predikanten vanaf de preekstoel niets laten horen over Christus tot zij gaan eindigen en dan halen zij Hem er gewoonlijk bij als slotsom van hun zedenleer, die weinig beter is dan de heidense moraal. Ik vroeg mij echter af waar Hij was geboren en het kwam mij voor dat Hij in het oosten was geboren, omdat onze geestelijken hun gezicht naar het oosten richten als zij de geloofsbelijdenis lezen. Ik liet mijn ogen toen naar het oosten dwalen en had mij vast voorgenomen om mijn ogen, indien mogelijk, precies op die plek te laten rusten door ze langzaam langs de noordelijke helft van de hemel te laten dwalen. Toen mijn ogen echter op de zon bleven rusten, die op dat moment juist boven de heuvels was geklommen, vervulden de gedachten aan *de Naam en de geboorte van Christus* mij met zo'n liefde en zachtmoedigheid als ik nog nooit had gevoeld. Dit vulde mijn hart zo dat ik was als een ongeopende fles, Job 32:19 en ik kon mijzelf niet in bedwang houden. Ik barstte in tranen uit en weende zo luid, dat iemand mij op een afstand van 20 of 30 roeden, ca. 100-150 meter nog kon horen. Hoewel ik op dat moment helemaal niet wist wat Christus kwam doen en waarvoor Hij stierf, voelde ik in mijn hart een onverklaarbaar besef van Zijn lijden. Dit vulde mij met liefde jegens Hem. Ik had medelijden met Hem en kreeg een grote afkeer van de joden, omdat ze Hem zo wreed hadden behandeld. Toch was ik echter nog zeer onkundig van de weldaden van het kruis. De bruid zegt dat Zijn Naam is een olie, die uitgestort wordt, Hoogl. 1:3 en dat mocht ik ook ervaren. Wat zal dan de gemeenschap aan Zijn lijden en de zalige gemeenschap aan Zijn opstanding zijn, Filipp. 3:10?

Terwijl ik daar stond en ik versmolt in tranen en huilde en weende over de geboorte, de Naam en het lijden van de Zaligmaker, hoorde ik een stem die tegen mij zei: *"Die overwint, zal alles beërven"*, Openbaring 21:7. Toen wist ik niet of deze woorden in de Bijbel stonden of niet. Ik vroeg het aan verschillende mensen, maar niemand kon het mij zeggen. Tenslotte vond ik ze echter, maar dit was zelfs enige maanden nadat ze tegen mij werden gesproken.

Ik zal echter de draad van het verhaal weer oppakken. Ik ging naar mijn werk en was er vast van overtuigd dat God mij liefhad. Ja, verscheidene dagen lang had ik zo'n verootmoedigend besef van Zijn goedertierenheid, dat ik er zeker van was dat Hij met mij was, waarheen ik ook ging. Ik was zo vast overtuigd van Zijn eeuwige liefde voor mijn ziel, dat ik er zeker van was dat mensen en duivelen mij niet meer kwaad konden doen dan Gods oogappel, Zacharia 2:8. Mijn ziel versmolt en ik weende en bad de hele dag als de zoete uitwerking van zo'n onverdiende liefde, die in mij werd uitgestort om zo'n hard en onboetvaardig hart als het mijne te verbreken. Ik was echter nog niet verlost van de verzoeking. Ik werd nog steeds gekweld door de doorn in mijn vlees, of de vloeken van de duivel die op mij afkwamen vanuit de sterke burcht van de duivel. Deze burcht is de mens der zonde, het vlees, de natuurlijke verdorvenheid; ja, ze is het garnizoen van de duivel. Vanuit die vesting sloeg de engel des satans mij voortdurend met vuisten. Al deze tijd hadden deze aanvechtingen niet de gebruikelijke kracht, omdat de Heere bij mij was. Het was alsof men met een blaas een burcht bestormde of, zoals Paulus zegt, Gods genade was genoeg, hoewel de doorn niet weggenomen werd. Onder deze omstandigheden kon hij, zelfs in zijn zwakheden, roemen door de werking van soevereine genade.

Toen de volgende sabbat aanbrak, ging ik zoals gewoonlijk naar de kerk in Kingston. Na de dienst werd er een lofzang gezongen die eindigde met het woord "halleluja". Dit was zeer aangenaam voor het oor en werd vaak herhaald door de verschillende partijen. Terwijl zij dit gezang zongen, raakte mijn ziel zo in vervoering als nooit tevoren. Ik kon enige minuten niet zeggen of ik in of buiten het lichaam was. Geloofd zij God, sindsdien heb ik vaak vergelijkbare ervaringen mogen hebben en ik weet dat ze van God kwamen. Het was iets van de goede, oude wijn; dat ondervond ik toen de Heere mij er voor de tweede maal iets van deed smaken. Ik geloof dat ik nooit nieuwe zal begeren, want ik weet zeker dat "de oude beter is", Lukas 5:39.

Toen deze onvergetelijke sabbat voorbij was, werd ik voor korte tijd beroofd van alle vreugde, zachtmoedigheid, hoop en hulp en liet God mij opnieuw wegzinken in de diepe en duistere afgrond der verschrikking. De verzoeking om God te lasteren was krachtiger dan ooit. Mijn toestand was des te hopelozener door de vurige verzoeking om te geloven dat er geen God is. Omdat ik, voor deze storm losbarstte, enige tijd had mogen genieten van de troost en de vreugde van de hoop, was deze verzoeking nog erger en vuriger dan ooit. Ik las echter in de Bijbel en bad dag en nacht tot God. Maar wat mijn zaak nog hopelozener maakte, was dat twee schriftgedeelten mij met al hun scherpste voor de geest kwamen. Het ene gedeelte was: "Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de mensen zullen gesproken hebben, zij van hetzelfde zullen rekenschap geven in de dag des oordeels", Matthéüs 12:36. Het andere gedeelte luidde: "Wij weten dat een iegelijk die uit God geboren is, niet zondigt", 1 Johannes 5:18. Deze schriftgedeelten deden mijn ankerkabel afknappen en dreven mij schijnbaar weg van de plaats waar ik het anker, de hoop op God, uitgeworpen had. Toen ik merkte dat mijn hoop was weggenomen, werd ik neergeworpen in alle golven van toorn, verzoeking, verderf, moeite, verschrikking en wanhoop, waarin een sterveling kan verkeren. Hierdoor was ik ten einde raad. Ik werd nu opnieuw verzocht om deze strijd te beëindigen door in de Theems te springen en zo een punt achter mijn leven te zetten. God weerhield mij hier echter van. Mijn lijden was des te zwaarder, omdat ik zeker geloofde dat God rechtvaardig is. Ik was er zeker van dat Hij Zijn dreigementen moest uitvoeren; anders zou Hij niet langer waarachtig zijn en dus ook ophouden God te zijn. Hoewel ik tevoren veel troost had genoten in mijn ziel, had ik nu geen licht over en inzicht in Gods Woord. Ik kon ook geen enkel schriftgedeelte verstaan, behalve die gedeelten die zich geheel tegen mij keerden en de rechtvaardige oordelen vanwege de zonde op mij afvuurden.

Opnieuw werd ik geplaagd door de verzoeking dat er geen God was en geen toekomst oordeel en dat de heilige Bijbel vals was. Daarom had ik geen reden om te beven voor Zijn Woord, Psalm 66:5. Omdat deze verzoeken wel met mijn wensen overeenkwamen, deed ik mijn uiterste best om er geloof aan te hechten en mijzelf ervan te overtuigen dat er geen God en oordeel zijn. Ja, ik wenste in

mijn hart dat deze ingevingen waar zouden zijn, want dan zou ik tenslotte tot niets worden en net als het gelukkige dier ophouden te bestaan. Ik vond daar echter geen veiligheid, hoe graag ik dat ook wilde, want de storm van Gods toorn verdreef mij al spoedig van deze ankerplaatsen. Daarom weet ik dat er, zelfs in dit leven, geen plaats is voor atheïsme en deïsme in een ontwaakte ziel. Als een mens zijn ogen opslaat in de hel, zal hij spoedig een rechtvaardig God zien en ook de verschrikkingen van Zijn toorn gevoelen. Dat zal onmiddellijk een einde maken aan al zijn atheïsme, want hij zal even gemakkelijk kunnen geloven dat hij dan geen straf zal lijden als dat er geen rechtvaardige Wreker bestaat.

Toen ik in deze ellendige staat verkeerde, wist ik niet waar ik heen moest gaan. Ik was arm en moest hard werken, hoewel ik van binnen al hard genoeg moest werken. Ik was ook bang dat deze vreselijke godslasteringen die mij ingegeven werden, mij op een dag zouden ontglippen en dat ik dan onmiddellijk verbannen zou worden uit het land der levenden. Dat zou ook echt gebeurd zijn als de Almachtige geen wacht voor mijn lippen had gezet en door Zijn eigen kracht de deur van mijn lippen niet had behoed, Psalm 141:3. De vijand van mijn ziel probeerde het nu op een andere manier, omdat zijn plan om mij tot atheïsme te bewegen was mislukt. Hij gaf mij namelijk in dat de Almachtige nu probeerde om mij te vangen met mijn eigen belijdenissen en mij te veroordelen op grond van mijn eigen woorden. Hij koos een zeer geschikte gelegenheid uit om mij met deze verzoeking aan te vallen. Hij deed dat namelijk toen ik nadacht over de kracht die ik kort geleden had gevoeld toen ik mij afvroeg waarom de Allerhoogste mij voor een tijd in mijn ziel zoveel zoete weldaden had doen smaken en mij, nadat ik die zoete troost genoten had, voor de tweede keer in de hand van mijn kweller had gegeven, die zich zoveel moeite getroostte om mij zo vreselijk tegen Hem te doen zondigen, juist toen ik Hem zo graag met een rein hart en met een gewillig gemoed wilde dienen. In antwoord hierop fluisterde de verleider mij in dat God dit deed om mij bekentenissen af te dwingen, opdat Hij daar als het ware Zijn voordeel mee zou kunnen doen en mij, naar Zijn eigen woorden, als een boze dienstknecht uit mijn eigen mond zou oordelen, Lukas 19:22. O, hoe haat, bestrijdt, bespot dat helse wezen de eeuwig geprezen Vader der barmhartigheden en God van alle troost, Die altijd met liefde vervuld is en genadig is en wat stelt hij Hem vaak verkeerd voor! Tegenover de aanklager maakte de Heere echter Zijn woord waar dat de poorten der hel de Zijnen niet zullen overweldigen. Ik geloof dat Hij met deze woorden de helse raad van duivelen bedoelt, omdat vroeger in sommige delen van het joodse land rechtszaken werden gehoord en beslecht in de poorten van de stad en daar ook raad werd gehouden en zaken werden afgehandeld, zoals blijkt uit Ruth 4:1 en 2.

Toen ik op een dag aan het werk was, deed de eeuwig geprezen Heere mij echter Zijn belofte opnieuw met kracht voor de geest komen: *"Die overwint, zal alles beërven; en Ik zal hem een God zijn"*, Openbaring 21:7. Ik kreeg er een diepe indruk van in mijn gemoed dat dit de strijd was die ik moest strijden en waarin ik de overwinning moest behalen als ik alle dingen wilde beërven. Als ik deze slag echter verloor, dan was alles voor altijd verloren, zoals mijn arme, verwarde geest meende. Daarna bedacht ik hoe ik te werk moest gaan om deze strijd te winnen en het kwam mij plotseling voor de geest dat ik, elke keer als ik door een vurige pijl getroffen werd, de Naam des Heeren moest prijzen en dat ik dag en nacht moest volharden in het gebed. Ik begon onmiddellijk de Naam des Heeren te loven en de verzoeken gingen elkaar des te sneller opvolgen en kwamen met meer kracht dan ooit, ja, soms wel vier of vijf keer per minuut, dagen en maanden achtereen. Steeds herhaalde ik echter, zo snel ik het zeggen kon: *"Gezegend zij de Naam des Heeren."* Ik schudde onophoudelijk mijn hoofd, uit vrees dat ik naar de godslastering zou luisteren en deze onverhoeds zou uitspreken. Soms werd ik zo gekweld op deze manier dat ik helemaal uitgeput raakte en bijna het bewustzijn verloor. Ja, ik was zóver weg dat ik niemand een redelijk antwoord kon geven en zelfs niet goed wist wat ik deed. Omdat mijn medewerkers zagen dat ik voortdurend bewoog en prevelde met mijn lippen, kwamen ze tot de conclusie dat ik gek was en behandelden ze mij ook dienovereenkomstig.

Ik merkte nu dat mijn verstand soms bijzonder beneveld was, zodat ik nauwelijks kon werken of spreken. Bij tijden werd ik zo erg verzocht dat ik bang was dat ik mijn haren uit mijn hoofd zou gaan trekken, luid zou gaan roepen en verbijsterd zou gaan rondrennen, maar ik dacht dat ik dan onmiddellijk gek zou worden en dan zou alles verloren zijn. Ik merkte dat dit het doel van de vijand was; eerst wilde hij mijn vermogens aantasten en daarna kon hij mij dan doen vloeken en zweren als hij dat wilde. Ik streed hiertegen door voortdurend te bidden en de Naam des Heeren te loven en werd, zonder het te weten, ondersteund door mijn genadige God in deze twijfelachtige strijd.

Als wij gedoopt worden in de staatskerk, wordt het teken van Christus' kruis over ons gemaakt als een teken dat wij ons niet moeten schamen om het geloof in Christus de Gekruisigde te belijden, maar dat wij dapper moeten strijden onder Zijn banier tegen de wereld, het vlees en de duivel. Ik wist tot op dat moment echter niet wat dit betekende. Soms dacht ik dat ik niet zo gekweld zou zijn geweest in mijn gemoed, in de volle zin van het woord, als ik in de hel was geweest, want als de zonde daar is gebaard, wordt ze onophoudelijk voortgebracht met verschrikkelijke godslasteringen. In die duistere plaats hebben de gekweldde geesten er een genoegen in om de Allerhoogste te benijden en "de begeerlijkheid ontvangen hebbende, baart zonde; en de zonde voleindigd zijnde, baart de dood", Jakobus 1:15. Dit is de vrucht en het zaad van de hel, waar de eeuwige dood heerst. De zonde heeft de dood gebaard en de dood het verderf, zoals er staat geschreven: "De eerstgeborene des doods zal zijn kracht verteren", Job 18:13; (Eng. vert.) O, wat een vreselijk geslacht tekent de Heilige Geest ons in het Woord van God! Van de satan wordt gezegd dat hij de vader der zonde is en deze in stand houdt. "Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen; want hij is een leugenaar en de vader derzelve leugen", Johannes 8:44. Alle zonde is uit de duivel en "door de zonde is de dood", Rom. 5:12 en door de dood kwam het verderf over ons! O, wat een helse broederschap! O, geloofd zij God, Die ons Jezus Christus geschonken heeft. Hij heeft hen in Zijn oneindige wijsheid allemaal van de troon gestoten en door Zijn almachtige kracht heeft Hij onze zielen van hen verlost! Hij heeft over deze overheden en machten getriomfeerd aan het kruis en heeft ze in het openbaar tentoongesteld, Kol. 2:15. Zelfs nu stelt hij ze nog in het openbaar tentoon in het licht van Zijn Woord en Geest en toont Hij hen aan allen als een overwonnen heirleger. Dit waren de machten der duisternis, die de overste der wereld aanvoerde om te strijden tegen de Zaligmaker, maar de dierbare Verlosser deed niets en had geen zonde waarmee hij iets kon beginnen, zoals er staat geschreven: "De overste dezer wereld komt, en heeft aan Mij niets", Johannes 14:30. "Dit is uw ure en de macht der duisternis", Lukas 22:53.

Toen de Zaligmaker Zijn hoofd boog en de geest gaf, vielen zij allen, zoals de heidense tempel viel onder de geestelijke kracht die werd gegeven aan het type van Christus, Simson. Toen Hij echter uit het graf verrees, klonk het "gegroet". De overste dezer wereld was buitengeworpen, Johannes 12:31. Toen Christus opvoer ten hemel, voerde Hij allen die ons kwelden mee als gevangenen, zoals er staat geschreven: "Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd", Psalm 68:19. "God vaart op met gejuich, de HEERE met geklank der bazuin", Psalm 47:6, de Heere der heirscharen, Die alles overwon en geweldig is in de strijd, Psalm 24:8. Zo heeft Hij ons zekerheid, gegeven dat wij al onze inwendige vijanden zullen overwinnen door Hem, zoals er staat geschreven: "Want Ik leef en gij zult leven", Johannes 14:19. Deze tijding van de overwinning van de Zaligmaker deed de machten der hel in zak en as neerzitten en de dood en het verderf moesten het tot hun droefheid erkennen. Eerst wordt er een vraag gesteld: "De wijsheid, vanwaar zal zij gevonden worden?", Job 28:12. In de tweede plaats wordt gevraagd waar de Wijsheid vandaan komt: "De Wijsheid dan, vanwaar komt zij, en waar is de plaats des verstande?", Job 28:20. Dan laat de Heilige Geest ons zien wat de hel tot haar droefheid moet erkennen: "Het verderf en de dood zeggen: Haar gerucht [namelijk het gerucht van de Wijsheid] hebben wij met onze oren gehoord", Job 28:22. O, hoe bitter moet de triomf van de heerlijke Verlosser geweest zijn voor de inwoners van het rijk der duivelen, toen Hij hen had overwonnen en hen tot gevangenen maakte! Tot op deze dag laat Hij hen los en toomt Hij hun woede in als Hem dat goeddunkt. Zo staat er ook geschreven: "Ik leef, en Ik ben

dood geweest; en ziet, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods", Openbaring 1:18. Dit moeten droevige tijdingen zijn voor allen die in de hel verkeren! Maar Immanuël, Die in eeuwigheid geprezen moet worden, zal heersen in de hemel. Hij zal heersen op grond van Zijn recht als Erfgenaam in het koninklijke gewaad van Zijn menselijke natuur, die geheiligd en verheerlijkt is, als de hoogste Vorst en enige Sleuteldrager. Ja, Hij zal heersen in de hemel, terwijl de duivelen en de zonde, de dood en het verderf hun tanden zullen knarsen in de hel.

Nadat ik vele weken zo neerslachtig was geweest, dacht ik erover om mij te begeven tot het gebruik van het sacrament van het Heilig Avondmaal om te zien of dat mij enige verlichting zou brengen. Ik had mij voorgenomen om er eerst over te spreken met de predikant van de kerk waar ik vaak heenging. Ik was echter niet van plan om te spreken over de verzoeken waaronder ik gebukt ging, want ik dacht dat hij zou menen dat ik gek was, als ik dat deed, en dat hij mij in de gevangenis zou zetten of mij zou doen stikken tussen twee matrassen, zoals men had gedaan met sommige mensen die door hondsdolle honden gebeten waren. Ik geloofde dit echt en daarom wilde ik mijn zaak in geen geval bekendmaken. Zelfs deze verzoeking werkte door Gods genade mede ten goede voor mij, want ik verborg mijn toestand, omdat ik mij zorgen maakte over mijn veiligheid. Om kort te gaan, zou een blinde leidman, als ik mijn toestand aan hem had bekendgemaakt, mij waarschijnlijk romans en afleiding aanbevelen hebben of iets anders om zo mijn geweten het zwijgen op te leggen. Zo zou hij mijn breuk genezen hebben "op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede; doch daar is geen vrede" Oer. 6:14. Omdat ik zo gesteld was op deze blinde leidlieden, zou ik zeer waarschijnlijk alles wat zij zeiden, maar al te graag geloofd hebben. God liet echter niet toe dat ik ooit met deze man sprak. Ik ging verschillende keren naar hem toe, maar ik trof hem nooit thuis. Dit speet mij zeer, omdat ik erg op hem was gesteld, want hij scheen ijveriger te zijn dan alle anderen die ik ooit had gehoord. Ik aanbad hem bijna, want als ik hem op straat voorbijging terwijl hij zijn mooie gewaad droeg, ontzonk mij het hart bij het zien van zo'n heilig mens als hij in mijn ogen was. Ik prijs God echter dat ik nooit met hem heb gesproken, want nadat ik verlicht was, ging ik hem beluisteren, maar de arme man was zo dood als een steen en zo blind als een vleermuis. Ik meende in mijn dwaasheid dat, als er iemand naar de hemel zou gaan, dit de geestelijken en hun helpers zouden zijn, want ik dacht dat hun roeping hen Godzalig maakte. Ik was namelijk te blind om te begrijpen wat de Zaligmaker bedoelde toen Hij hen huurlingen noemde. Hoe het ook zij, sinds de Heere mij Zijn Woord heeft doen verstaan, denk ik er, eerlijk gezegd, anders over, want ik geloof dat er zelfs weinig dominees en hulppredikanten zijn die op de weg naar de hemel zijn. De oude vraag die onder de Joden leefde, was: "Heeft iemand uit de oversten in Hem geloofd, of uit de Farizeeën?", Johannes 7:48. En als ze niet geloofd hebben, zullen ze de hemel dan verkrijgen vanwege hun ongelooft? Nee, "die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden, Markus 16:16.

Omdat ik de dominee niet thuis trof, opdat ik met hem kon spreken over deelname aan het sacrament, besloot ik mij tot de hulppredikant te richten. Hij nam mij mee naar een kroeg om hem te trakteren op "rumpunch", rumdrank, voor zover ik geld had om dat te betalen! Dit zou mijn hopeloze toestand alleen maar erger gemaakt hebben, als de gedachte dat hij vanwege zijn ambt zo'n heilig man was, niet had gewerkt als een tegengif of bezwering tegen de duivel en de zonde. Toen mijn leidman echter van de trap af kwam strompelen, gaf hij mij de raad om niet naar zijn meester of een andere predikant te gaan en hij gaf mij een goede raad. Toen hij echter afscheid van mij nam, zei hij dat hij mij zou zeggen wanneer ik mocht aangaan en waar ik moest knielen aan de tafel. Toen wees hij met zijn vinger naar de sterren en zei: "Ga daarheen, sla uw ogen daarheen. Als ik in uw situatie verkeerde, zou ik altijd daarheen gaan. Hij bedoelde daarmee dat ik mij tot God moest wenden. Zo handelde hij, over het geheel genomen, als een trouwe wegwijzer, dat wil zeggen dat hij mij de goede weg wees, maar ik geloof dat hij zelf nooit een stap op die weg had gezet. Toen de dag des Heeren aanbrak waarop het sacrament bediend zou worden, ging ik naar de tafel des Heeren, terwijl ik gebukt ging onder alle verschrikkingen van de verdoemden. De hulppredikant leek zeer gedienschtig en zei mij wanneer ik mocht naderen, namelijk toen alle mensen van betere komaf waren aangegaan. Daarna

wees hij mij waar ik mocht knielen, namelijk aan het laagste eind van de tafel. Ik geloof echter dat ik een van de gasten was die het meest welkom zijn aan de tafel, gelet op de zaken die nodig zijn voor de deelname aan het Avondmaal. Ik kon namelijk met mijn hele hart zeggen: "Ik heb oprecht berouw en voel hartelijke droefheid over mijn misdaden. De gedachtenis daaraan is smartelijk voor mij en de last is ondraaglijk." Ik ging ook niet naar de tafel van mijn zeer barmhartige Heere "in vertrouwen op mijn eigen gerechtigheid", maar ik vertrouwde op Zijn menigvuldige en grote barmhartigheden, want van het spinnenweb van mijn eigengerechtigheid en goede werken, waar ik vroeger op vertrouwde, Jesaja 59:5, was ik voor een groot deel verlost "door de Geest des oordeels en door de Geest der uitbranding" Jesaja 4:4. Ik ging echter weg met al mijn schuld en nood, net zoals ik was gekomen. Ik weet zeker dat er geen vergeving of vrede is voor een schuldig geweten dan in het bloed van de Verlosser; ook is er geen leven voor een veroordeeld misdadiger dan in Christus, het "Brood uit de hemel", Johannes 6:32. Mensen kunnen zich tevreden stellen met dorre vormen en gebruiken, als ze dat willen, maar de ure der verzoeking, zal over de gehele wereld komen om hen te verzoeken, Openbaring 3:10. Dat zullen velen eens ervaren, die God nu beledigen met een dode vorm van hetgeen ze nog nooit hebben gevoeld. Zij zeggen bijvoorbeeld: "Verlos ons van de listen en aanslagen van de duivel, van Uw toorn en van het eeuwige oordeel." Ook vragen ze: "Richt hen die vallen op en verpletter tenslotte de satan onder onze voeten." Ze bidden ook: "Geef dat al het kwaad dat de duivel of de mensen door hun sluwheid en listigheid tegen ons proberen aan te richten, tenietgedaan zal worden." Deze smeekbeden worden wel geuit, maar ze worden niet tot God opgezonden; sommigen zijn half in slaap, anderen giechelen onderdrukt en lachen en weer anderen schieten de vurige pijlen van wellust uit hun ooghoeken. Als dit geen spotten met God is, wat is het dan wel?

Ja, ik denk dat dit een veel ergere schijnvertoning is dan de vertoning die wordt opgevoerd bij een maskeradebal, waar mensen zich werkelijk voordoen zoals God hen in Zijn Woord heeft getekend. De Schrift noemt goddeloze zondaren duivels, onredelijke dieren en kinderen die op de markt zitten. Op een gemaskerd bal bootsen sommigen de duivel na: hier is geen sprake van een schijnvertoning; zo iemand is een duivel van binnen en van buiten. Anderen dragen zulke maskers dat ze op een bok lijken en onze Zaligmaker zegt dat Hij deze bokken aan Zijn linkerhand zal zetten als Hij de wereld zal oordelen. Hier is geen sprake van bedrog. Zo iemand is een beest in zijn hart en een beest in zijn kleding. Anderen imiteren kopers en verkopers en weer anderen zijn als kinderen die een bal of begrafenissen naspelen en zeggen: "Wij hebben u op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst; wij hebben u klaagliederen gezongen en gij hebt niet geweend", Lukas 7:32. En dit schouwspel is een beeld van de wereld, die door Christus een markt wordt genoemd, waar zondaren zich verkopen om het kwade te doen zoals Achab of waar zij de wereld trachten te winnen, zoals de dwaas, en hun ziel verliezen. Zo vertonen de gemaskerden zich naar hun ware aard en dat is meer dan zij doen die tot God naderen met hun lippen, terwijl ze dood zijn voor Hem en in hun hart met Hem strijden. Daarom eren zij Hem tevergeefs.

Mijn dwaze hart was zo gehecht aan het priestergewaad en de toga, dat ik dacht dat niemand de wil van God kon kennen dan de mannen die gestudeerd hadden en versierd waren met zulke paapse lompen. Deze opvatting kwam mij duur genoeg te staan en als het mijn genadige God niet had behaagd om Zijn waarheid Zelf aan mij te openbaren, zouden de mensen mij spoedig naar het krankzinnigengesticht Bedlam hebben kunnen brengen en vandaar naar de hel, want "indien nu de blinde de blinde leidt, zo zullen zij beiden in de gracht vallen", Matthéüs 15:14. Ik stelde eens een vraag over de Schrift aan een Jood, maar die antwoordde mij: "U moet dat maar aan de rabbijnen vragen; zij kunnen het u vertellen, maar ik niet." Ja, de diepgewortelde vijandschap in hun gemoed tegen de Zaligmaker en de opvatting dat Hij een bedrieger is, werd oorspronkelijk door de duivel gewerkt in het hart van de Joodse rabbijnen, zoals er staat geschreven: "En als zij heengingen, ziet, enigen van de wacht kwamen in de stad en boodschapten de overpriesters al de dingen die geschied waren. En zij, vergaderd zijnde met de ouderlingen en tezamen raad genomen hebbende, gaven zij de krijgsknechten veel geld, en zeiden: Zegt: Zijn discipelen zijn des nachts gekomen en hebben Hem

gestolen, als wij sliepen." Het is nogal aannemelijk dat zij konden bewijzen dat de discipelen Hem gestolen hadden, toen zij in diepe slaap verzonken waren! Een leugen uit de mond van een priester zal echter geloofd worden. "En indien zulks komt gehoord te worden van de stadhouder, wij zullen hem tevreden stellen en maken, dat gij zonder zorg zijt. En zij, het geld genomen hebbende, deden, gelijk zij geleerd waren. En dit woord is verbreid geworden bij de Joden tot op de huidige dag", Mattheüs 28:11-15. Er lag een tweevoudige dood besloten in deze leugen: de dood voor de soldaten die sliepen terwijl ze dienst hadden en de dood voor de ziel van allen die aan deze leugen geloof hechtten. De priester kon ervoor zorgen dat de mensen het geloofden, hoewel niemand anders dat kon. Wij zullen de stadhouder tevreden stellen en maken dat gij zonder zorg zijt. Daar bestond geen twijfel over.

Hoe gevaarlijk zijn letterwijsheid, welsprekendheid, een eerbiedwaardig voorkomen, een paaps gewaad en een kleed van voorgewende heiligheid, wanneer deze gepaard gaan met de onbeschaamdheid van geestelijken. Waar de duivel heerst en regeert in het hart, zullen mensen des te meer kwaad doen, naarmate zij meer kennis, welsprekendheid, uiterlijke luister en macht hebben. Als Aäron een kalf opricht, zijn er weinig knieën die zich niet willen buigen en wat door een priester uit de woestijn wordt goedgekeurd, zal worden aangenomen door de mensen te Bethel. Ik geloof dat Elia er wel een reden voor had om een leren gordel te dragen. Ook Johannes de Doper had zijn reden om een kemelsharen mantel te dragen. Ongetwijfeld had de Zaligmaker er Zijn redenen voor dat Hij een kleed droeg zonder naad en Zijn apostelen uitzond met het bevel "dat zij schoenzolen zouden aanbinden, en met geen "twee rokken gekleed zijn" zouden, Markus 6:9. Een blinde wachter brengt een stad in gevaar, een bedrieglijke ambassadeur is een gevaar voor de staat en een blinde roerganger brengt de bemanning van het schip naar de ondergang en wanneer hij in de hel komt, is zijn naam Legio.

Soms werd ik, als ik in de Bijbel las, enigszins bemoedigd door deze woorden: "Daarom zeg Ik u: Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden", Mattheüs 12:31. Enige minuten daarna kwam ik dan echter bij het volgende schriftgedeelte, dat het eerste, naar ik in mijn verwarring meende, tegensprak: "Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de mensen zullen gesproken hebben, zij van hetzelfde zullen rekenschap geven", Mattheüs 12:36. Mijn geest en mijn verstand waren zo verward dat ik deze twee schriftgedeelten niet met elkaar in overeenstemming kon brengen; ja, zelfs scheen het mij toe dat alle schriftgedeelten in het hele Boek elkaar tegenspraken. O, hoe blind is ieder mens van nature! "Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden", I Korinthe 2:14. De oorzaak van deze verwarring lag echter in mijn blinde verstand en niet in Gods Woord: Al de redenen Mijnsmonds zijn in gerechtigheid; er is niets verdraaids noch verkeerd in. Zij zijn alle recht voor degene die verstandig is, en rechtmatig voor degenen die wetenschap vinden", Spreuken 8:8, 9.

Ik merkte dat deze langdurige en zware beproeving mijn lichaam ernstig verzwakte en mijn verstand zeer aantastte. Het bracht mij bijna tot de poorten van de dood. Mijn leven hing steeds aan een zijden draad en dat vergde zoveel van mijn geest, dat ik mij tenslotte zo overgaf aan humeurigheid en gemelijkheid, dat ik mijzelf en mijn gezin zeer tot last werd. Het komt inderdaad zelden voor dat een misdadiger die wel bij zijn verstand is, blij is als het oordeel des doods over hem geveld wordt. Het is een slecht teken in het natuurlijke, maar nog veel meer in het geestelijke leven. Ik volhardde in het lezen, hoewel ik niet verstond wat ik las, afgezien van de schriftgedeelten waarin bedreigingen stonden aan mijn adres. Ik bleef ook bidden, hoewel mijn gebeden slechts verwarde zinnen waren. Ik hield ook niet op om de Heere te prijzen, als ik onder deze vreselijke beproevingen verkeerde. Ik spande mij ook vele maanden in om de sabbatdag heilig te houden, terwijl ik groot vertrouwen stelde op deze daad van gehoorzaamheid ingeval ik mijn voornemen kon verwezenlijken. Verdrietig genoeg lukte het mij echter nooit om de dag des Heeren heilig te houden terwijl ik zo wanhopig was, want er gebeurde altijd wel iets wat mij op die dag, meer dan op alle andere dagen in de week, uit mijn humeur bracht. Ik kreeg vaak de aanvechting om op zondagmorgen om drie uur op te staan en naar een afgelegen bos

te gaan en daar te blijven tot de nacht, opdat ik niemand zou zien die mij boos kon maken. Maandenlang werd ik geplaagd door deze verzoeking. Helaas is er echter in een bos niet meer ware godsdienst dan aan boord van een schip, als het hart de genade van God mist. Ik dacht vaak dat mijn vrouw, toen ik in deze omstandigheden verkeerde, meer met mij in botsing kwam dan vroeger. Dit maakte dat ik zeer harde gedachten van haar kreeg. Geen gezin kan echter gelukkig zijn als de zinnebeeldige Hagar of de wet van Mozes, de scepter zwaait. Mijn lezer moet maar heengaan en leren wat dat is, Matthéüs 9:13. Mijn vrouw wist toen nog niet wat diepe overtuigingen zijn; daarom kon zij mijn toestand niet begrijpen. Ik geloof dat ik haar geduld zwaar op de proef stelde, want mijn leven was mijzelf tot een last en "ik ging de ganse dag in het zwart", Psalm 38:7.

In de kerk spande ik mij net zo in om mijn geest en gedachten te bepalen bij de predikant als ik mij inspande om de sabbat in ere te houden. Ik slaagde hier evenmin in, want ik kon mijn gedachten net zo min bepalen bij de gebeden of de preek als ik een wereld kon scheppen. Ja, ik kon mijn gedachten zelfs niet bij mijn persoonlijke gebeden houden. De duivel bracht mijn gedachten namelijk in beroering en deed ze door mijn, hoofd tuimelen of ze waren geketend aan alle verschrikkingen van de wanhoop, zodat ik naar het woord van Paulus geen goed woord kon spreken en geen goede gedachte kon voortbrengen. Er is geen mens die dit kan, ook als hij waarachtig van zijn zonden is overtuigd, want de Zaligmaker zegt dat zonder Hem niemand iets kan doen, Johannes 15:5. Ik ben er zeker van dat een mens dat niet kan, tenzij de Geest van Christus in Zijn neerbuigende goedheid in hem beide het willen en het werken werkt. Dit is sterven aan de wet en ik stierf een langzame dood, zoals er staat geschreven: "En zonder de wet, zo leefde ik eertijds; maar als het gebod gekomen is, dat wil zeggen: met haar overtuigende kracht en in haar geestelijke betekenis, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven", Rom. 7:9. "Maar de zonde, oorzaak genomen hebbende door het gebod, heeft in mij alle begeerlijkheid gewrocht; want zonder de wet is de zonde dood", Rom. 7:8. "En het gebod, dat ten leven was, hetzelfde is mij ten dood bevonden. Want de zonde, oorzaak genomen hebbende door het gebod, heeft mij verleid, en door hetzelfde gedood", Rom. 7:10, 11. Driewerf gelukkig is de ziel die gestorven is aan de wet, aan alle hoop op en verwachting van de wet, want zo'n ziel leeft Gode door Christus Jezus; hij zal hier door het geloof leven en zich hierna ten volle mogen verheugen in God en dat tot in alle eeuwigheid.

Misschien is mijn lezer echter nooit in deze diepe wateren geweest en is hij bekommerd, omdat hij vreest dat hij "deel noch lot heeft in dit woord", Handelingen 8:21. Hierop antwoord ik dat u de Heilige Israëls geen beperkingen mag opleggen. Heeft God u gezegend *met droefheid naar God*? Deze werkt namelijk "een onberouwelijke bekering tot zaligheid", 2 Korinthe 7:10. Verlang er toch niet naar, mijn lezer, om door dit land van verwarring te reizen. Als u een kind van God bent, zult u daar net zoveel van ontmoeten als uw geloof kan dragen. God had een bijzondere taak voor mij en daarom heeft Hij mij daartoe bekwaam gemaakt. Evangeliedienaren worden "vissers der mensen" genoemd en sommige geestelijke vissen die gevangen moeten worden, spelen tussen de rotsen van de dwaling. Sommige van de kronkelende vissen, zoals palingen, kruipen in de modder en sommigen zwemmen aan de oppervlakte van het genot en de ijdelheid. Elk van deze verkoren vissen heeft zijn eigen haak, Amos 4:2 of net, Matthéüs 13:47 nodig. Ik schrijf dit boek om te vissen op hen die in de modder of tussen de rotsen verkeren en daarom is het aas dat ik aan mijn haak doe hetzelfde als dat waarmee ik gevangen ben. Om die reden heb ik ook heel duidelijk gesproken over mijn verzoeking.

Sommigen die niet zoveel kennis hebben van Gods werk in het hart, zullen mij dat misschien zeer kwalijk nemen, maar waarom zou ik daar acht op slaan? Dit is het getuigenis, en dit alleen, dat ik heb ontvangen van God, Die Zijn Zoon in mij geopenbaard heeft. Geen woord hiervan is huichelachtig, verzonnen of geleend. Niemand in heel Brittannië kan een einde maken aan deze roemtaal. David zegt dat hij de hele dag in God zal roemen en anderen zal vertellen wat God voor zijn ziel gedaan heeft.

Ik weet dat er veel arme zielen zijn die met zeer zware beproevingen te kampen hebben en die verzocht worden om hun zaak nooit openbaar te maken, want de satan weet dat een kundige hand onder Gods bestuur zijn sterke greep zal doen verslappen. Daarom vecht hij zulke mensen aan om hem tot hun geheime raadsman te maken, want wij weten dat hij niet verdeeld is tegen zichzelf; als dat zo was, zou zijn koninkrijk vernietigd worden. Ik ben echter vastbesloten om openhartig te schrijven over mijn verzoeken, voor zover de Schrift ze vermeldt of er in bedekte termen naar verwijst. De verzoeken die zeer vuile en zwart waren en waar de Schrift over zwijgt, zal ik voor mijzelf houden, tenzij er een arme, gekwelde ziel is die denkt dat niemand zulke verzoeken kent als hij. Met zo iemand wil ik graag in het geheim spreken.

Wat mij zeer heeft aangemoedigd om deze verhandeling te schrijven, is dat het God behaagd heeft om onder mijn bediening veel zwaar beproefde mensen in de vrijheid van het Evangelie te stellen, terwijl de bediening van anderen voor hen te weinig diepgang had. Ik weet dat de ontrouw zal zeggen dat dit getuigenis van God niet waar is. Ja, ik zou mij er zelfs over verwonderen als ze dat niet deed, aangezien God tweemaal in Zijn Woord heeft gezegd dat zij dit zal doen. Zo staat er geschreven: "Ziet onder de heidenen en aanschouwt, en verwondert u, verwondert u, want Ik werk een werk in ulieder dagen, hetwelk gij niet geloven zult, als het verteld zal worden", Habakuk 1:5. Ook lezen we: "Ziet, gij verachters, en verwondert u, en verdwijnt; want Ik werk een werk in uw dagen, een werk hetwelk gij niet zult geloven, zo het u iemand verhaalt", Handelingen 13:41. Maar "zal hun ongelovigheid het geloof van God tenietdoen? Dat zij verre. Doch God zij waarachtig, maar alle mens leugenachtig", Rom. 3:3, 4. Ik lees in de Schrift dat veel belijders zeiden dat het getuigenis van Paulus niet waar was. Toch zette de Heere er Zijn grootzegel op, als een bewijs dat het Zijn werk was. En zij die verzegeld werden onder de verkondiging van Zijn getuigenis, brachten vrucht voort tot heerlijkheid van de grote Verzegelaar, Rom. 3:7, 8; Galaten 3:1, 2. Ik geloof dat ik altijd reden zal hebben om de Almachtige te prijzen dat Hij mij geleid heeft in de weg waarin Hij mij leidde, hoewel dit een gevaarlijke weg scheen te zijn. Dit heeft mij tot groter nut gemaakt voor anderen en is onder Gods bestuur ook een middel geweest om mijn hart voor struikelen te bewaren en mij te beschermen tegen veel valse leerstellingen, die er in onze dagen zo overvloedig zijn. Ik heb altijd gedacht dat de predikanten die door het werk van de wet geheel zijn ontbloot en die op een opmerkelijke wijze zijn uitgeleid door de openbaring van Christus aan hun geweten, nooit zo rieken naar arminianisme of de roomse leer als zij die de plaag van hun eigen hart niet kennen. Ook brengt de trompet van de eersten vaak een zekerder geluid voort. Zij hebben de meeste bekwaamheid in de omgang met een gewond geweten en worden vergezeld van de beste kudde.

Als mijn lezer een ellendige, beproefde, terneergeslagen ziel is, zal hij ernaar hunkeren om mij een paar vragen te stellen. Ik vermoed dat het deze vragen zijn. Hij zal in zijn hart zeggen: "Ik heb gehoord van uw overtuigingen en van de overtuigingen waardoor anderen zijn geoefend. Ik heb gelezen over de overtuigingen van Jesaja, David, Job, Paulus en anderen. Ik heb ook gelezen over de overtuigingen van Kaïn, Judas, Achab en Saul. Ik kan het onderscheid tussen de eerste en de laatste overtuigingen niet zien. David zegt: "Ik heb gezondigd", 2 Samuël 19:20. Job zei: "Ziet, ik ben verfoeilijk, wat zou ik U antwoorden?", Job 39:37; (Eng. vert). Judas zei: "Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed!", Matthéüs 27:4. David zei dat zijn zonde waren als een zware last die hij niet dragen kon en Kaïn zei: "Mijn misdad is groter dan dat zij vergeven worde", Genesis 4:13. Mijn lezer zegt: "Deze smart en belijdenissen vertonen zoveel gelijkenis, en ik ben bang dat mijn overtuigingen die zijn van de laatste groep mensen die u hebt genoemd. Ik wil nu graag het verschil weten tussen de overtuigingen die eindigen in een evangelische bekering en de overtuigingen van de weerspannige of afvallige, die leiden tot diepe wanhoop of tot hardheid van hart en zeer grote goddeloosheid." Ik moet bekennen dat u mij een moeilijke, ingewikkelde vraag hebt gesteld en u moet een wijs en eerlijk antwoord krijgen op grond van hetgeen God heeft geopenbaard, omdat een onbezonnen, onschriftuurlijk antwoord een tijdlang zeer slechte gevolgen kan hebben. Ik zal daarom, als God mij daartoe bekwaam maakt, het beste antwoord geven dat u van een ongeletterde kolendrager verwachten kunt.

Ik las enige tijd geleden een boek, dat geschreven was door een man van zeer groot aanzien. Hij scheen geen plaats over te laten voor *het werk van de wet* en zei dat wij daar geen aandacht op hoefden te slaan. Ik geloof echter dat ik de bekwaamheid zal krijgen om dit vanuit de Schrift te weerleggen. Wij weten dat er een begin moet zijn en dat er arbeid moet zijn voor er een kind geboren kan worden. Zo gaat het ook met Gods kinderen: vroeger of later zullen er zielenweeën zijn, hetzij veel of weinig, om hen geboren te doen worden. Zo staat er geschreven dat zij geboort zijn "door het Woord der waarheid", Jakobus 1:18. Zij "lijden smart en arbeiden om voort te brengen", Micha 4:10 en worden wedergeboren uit de Geest, Johannes 3:5. Dan "drijft volmaakte liefde de vrees buiten", 1 Johannes 4:18 en worden zij op heerlijke wijze bevrijd uit de banden.

1. Ten eerste. Wat wil het zeggen om een mens van zijn zonden te overtuigen? Wij moeten met de wetten van God en het geweten aantonen dat hij schuldig is, zodat hij ervan overtuigd wordt dat hij deze wetten overtreden heeft. Wij moeten hem ertoe bewegen dat te erkennen door middel van een bekentenis, of een lang gezicht, zoals bij Kain, of door een zwijgen uit schuldbesef, zoals de overspelige vrouw. Dit toont aan dat iemand niets kan doen dan zijn schuld erkennen en daarom geen enkele pleitreden meer aanvoert. Deze man wordt oog in oog geplaatst met de volgende getuigen.
 - In de eerste" plaats zijn eigen gedachten.
 - In de tweede plaats zijn eigen geweten.
 - In de derde plaats de stem van een heilig God in Zijn rechtvaardige wet. Dit drievoudige getuigenis moet hem zeker veroordelen. Dan wordt het oordeel van die wet geopenbaard en dat is het bevel van de wettische bedeling tot zijn terechtstelling. Dit stopt de mond van de zondaar en hij schijnt veroordeeld te zijn door de wet van God, zodat hij wel moet erkennen dat hij het oordeel verdiend heeft en dat de Rechter geheel rechtvaardig is als Hij het oordeel uitspreekt.
2. Ten tweede. Wat zal een mens van zonden overtuigen en hem toch buiten Gods genade laten?
 - (1) Ik antwoord dat het het oog van Gods recht is dat toornig neerziet op een opstandeling op het dwaze pad der zonde en dat een helder zicht op de hand van God, die tegen hem is uitgestrekt, hem ervan kan overtuigen dat zijn handelen lijnrecht indruist tegen de wil van zijn Maker, zoals er staat geschreven: "En het geschiedde in dezelve morgenwake, dat de HEERE in de kolom des vuurs en der wolk zag op het leger der Egyptenaren; en Hij verschrikte het leger der Egyptenaren. En Hij stiet de raderen hunner wagens weg, en deed ze zwaarlijk voortvaren. Toen zeiden de Egyptenaren: Laat ons vlieden van het aangezicht van Israël, want de HEERE strijdt voor hen tegen de Egyptenaren", Ex. 14:24, 25.
 - (2) In de tweede plaats zal dit gebeuren als de mond der waarheid een beroep doet op het geweten van een mens en hem ertoe brengen om zijn zonden echt te overdenken, zodat hij wordt aangeklaagd door de bewuste wetenschap dat hij schuldig staat aan de misdaad, waarvoor de mond der waarheid een beroep hebben gedaan op zijn geweten, zoals er staat geschreven: "En als zij Hem bleven vragen, richtte Hij Zich op en zeide tot hen: Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst de steen op haar. Maar zij, dit horende, en van hun geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de een na de andere beginnende van de oudsten tot de laatsten", Johannes 8:7, 9.
 - (3) Ten derde zal een mens overtuigd worden als een predikant de zondaar het oordeel aanzegt vanwege zijn zonde. Nadat de zonde beschreven is door een predikant, zal een mens overtuigd worden, hoewel dwaalleraren dit tegenspreken en de wond proberen te helen. Dit zien wij in de dagen van Achab. Micha zei dat hij niet in vrede zou terugkeren van het slagveld en daarom werd hij gehaat en gevangen gezet. Vierhonderd profeten verklaarden dat hij voorspoedig zou zijn en dat de Heere de overwinning in de hand van de koning zou geven. Deze profeten behaagden de koning zeer, want zij profeteerden eenstemmig dat het de koning

goed zou gaan. Ze moesten hun meester ook wel behagen, want zij waren profeten die hij zelf had aangesteld en zij werden op zijn kosten onderhouden en de duivel was in hen allen gevaren, zoals u leest in 1 Koningen 22:23. Ondanks dit alles kon hij de gedachte aan de dood, die hem door Micha was aangezegd, niet van zich afzetten, zoals wij lezen: "En de koning van Israël zeide tot Josafat: Als ik mij versted heb, zal ik in de strijd komen; maar gij, trek uw klederen aan. Alzo verstedde zich de koning van Israël en kwam in de strijd", 1 Koningen 22:30. De eerlijke stem van zijn geweten pleitte krachtig tegen de gunstige afloop die hem door de vierhonderd profeten was beloofd. En de voorzegging van die oude Micha werd vervuld te Ramoth in Gilead door een pijl die in eenvoudigheid geschoten werd. Deze veroorzaakte een dodelijke wond en zijn koninklijke bloed werd daardoor een feestmaal voor de honden.

- (4) Ten vierde zijn er mensen die veel in het gezelschap van de rechtvaardigen hebben verkeerdt, die soms een vonk van vreugde van hun vuur in zich hebben gevoeld en die ooggetuigen zijn geweest van Gods voorzienigheid en verlossing in het tijdelijke en toch na dit alles vijanden worden van de rechtvaardigen, op wie God, naar zij weten, in gunst neerziet. Deze zondaren worden soms door hun rechtvaardige wandel overtuigd en tot schuldbelijdenis, zoals wij zien in het geval van Saul: "Keer weder, mijn zoon David, gij zijt rechtvaardiger dan ik; want gij hebt mij goed vergolden en ik heb u kwaad vergolden. Gij zult voorzeker koning worden."
- (5) Ten vijfde kan een vraag die gesteld wordt aan een schuldige zondaar door God Zelf in een weg van oordeel, of door de mond van een van zijn dienaren, soms een zondaar schuldig verklaren en de pijnlijke pijl in zijn hart doen vasthaken, zoals er staat geschreven: "Waar is Abel, uw broeder? Daar is een stem des bloeds van uw broeder, dat tot Mij roept", Genesis 4:9, 10.

Wat was nu de uitwerking van al deze overtuigingen op deze mensen? Bracht het hen ertoe om hun zonden voor God te belijden? Nee, ze beleden ze slechts aan de mensen. "God strijdt tegen ons", zei het heirleger van de Farao. Sloegen zij hun oog op God om hulp? Nee, zij haatten het licht. Brachten hun overtuigingen hen tot God? Nee, ze renden des te verder van Hem af. Baden ze tot Hem? Nee. Hoopden ze op Hem? Nee. Waren ze overtuigd van het kwaad dat in hun eigen hart woonde? Nee. Waren ze overtuigd van hun ongelooft? Nee. Werden ze ertoe gebracht om de zonde te haten en zichzelf te verfoeien vanwege hun zonde? Nee, ze handelden te meer naar het goeddunken van hun eigen hart en waren toch des te wanhopiger. Zo bindt Achab de strijd aan. Ook blijft Saul David achtervolgen en neemt hij zelfs de toevlucht tot de tovenares te Endor.

Ik zal nu proberen om mijn lezer te tonen hoe de Geest een zondaar overtuigt, wat de vruchten zijn van deze handelwijze en hoe de overtuigingen onder het bestuur van de Heilige Geest werkzaam zijn.

In de eerste plaats stelt de wet des geloofs van de Geest ons het recht van God en evenzeer de geestelijkheid van Gods wet voor ogen. Deze wet des geloofs heeft wel tot haar voornaamste voorwerpen de wet en het recht, maar is toch de wet van het nieuwe verbond, zoals er staat geschreven: "Ik zal Mijn wet in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn" Jeremia 31:33. wij worden eerst overtuigd van onze dadelijke overtredingen: "Mijn zonde is steeds voor mij", Psalm 51:5. In de tweede plaats worden wij overtuigd van de verdorvenheid van onze natuur. De profeet Jesaja zegt: "Wij allen zijn als een onreine", Jesaja 64:6. "Er is niets geheels aan ons", Jesaja 1:6. God de Geest overtuigt ons ervan dat de wet geestelijk is en alle gedachten van ons hart vleselijk zijn, ja, dat zelfs onze godsdienst zonde is en wij gaan deze schade en drek noemen, zoals Paulus deed. Zo staat er geschreven: "De wet is geestelijk, maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde", Rom. 7:14. Ja, de Geest overtuigt ons ervan dat wij voortkwamen uit een baarmoeder die bezoedeld is met erfschuld en dat wij van nature als kinderen des toorns onder de wet liggen, zoals er staat geschreven: "Wie zal een reine geven uit de onreine? Niet één", Job 14:4. "Hoe zou hij zuiver zijn, die van een vrouw geboren is?", Job 25:4. De Geest leidt ons tot de bron van het verderf, door de stromen te volgen, zoals er staat

geschreven: "Ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen", Psalm 51:7. En vandaar leidt Hij ons tot Adams val, zoals er staat geschreven: "De mens nochtans, die in waarde is, blijft niet; hij wordt gelijk als de beesten, die vergaan", Psalm 49:13.

De Geest van God overtuigt ons niet alleen van onze dadelijke overtredingen tegen de letter van de wet, maar ook van onze inwendige verdorvenheid, boze gedachten en verwerpelijke gerechtigheid voor de geestelijkheid van die wet. Hij overtuigt ons er echter ook van dat er een Zaligmaker is en dat er genade is voor de gelovige, maar dat wij ongelovig zijn en Hem daarom niet kunnen toepassen. Zoals er staat geschreven: "En Die, de Trooster gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, omdat zij in Mij niet geloven", Johannes 16:8, 9.

Ten tweede. *De Heilige Geest gaat ons daarna overtuigen van een toegerekende gerechtigheid of van de dadelijke gehoorzaamheid van de Zaligmaker aan de wet, die Hij als onze Borg heeft betaald en die door God, onze Schuldeiser, aanvaard is.* Dit toonde Hij door een engel te zenden om de steen weg te rollen van de mond van het graf. Zo heeft Hij Hem "uit de angst en uit het gericht weggenomen" en daarna de wereld uitgedaagd om uit te spreken wie Zijn broeders zijn. Ja, God heeft Hem uit het graf opgewekt, Hem aangenomen met de prijs die Hij als onze Borg had betaald en Hij heeft Zijn gehoorzaamheid aangenomen als onze volledige betaling door Hem, Rom. 5:21. Hij heeft Hem alle macht gegeven in de hemel en op de aarde, zoals u leest in Mattheüs 28:18. God zendt ons Zijn eigen Geest om ons te overtuigen van gerechtigheid, omdat Christus naar de Vader gegaan is, Johannes 16:10 tot een bewijs dat onze Borg is aangenomen, 1 Korinthe 15:27. Deze gehoorzaamheid van de Zaligmaker zal velen rechtvaardigen, zoals er staat geschreven: "Door de gehoorzaamheid van Eén zullen velen tot rechtvaardigen gesteld worden", Rom. 5:19. Christus Jezus heeft deze eeuwige gerechtigheid aangebracht, Dan. 9:24. God de Vader heeft deze aanvaard, Jesaja 26:21 en rechtvaardigt de zondaar daardoor. Het Evangelie openbaart deze gerechtigheid van God en geen andere gerechtigheid, Rom. 1:17 en rekent deze toe aan de gelovige, hoewel hij daarvoor goddeloos was, Rom. 4:5. De Geest overtuigt ons van de noodzaak van deze gerechtigheid en openbaart dit alles aan het verstand. Als de Geest des geloofs werkt Hij het geloof in het hart en het geloof neemt deze gerechtigheid aan, zoals er staat geschreven dat zij is "tot allen en over allen die geloven", Rom. 3:22. Zo is "de rechtvaardigheid Gods, geopenbaard uit geloof tot geloof", Rom. 1:17 door een getrouwe God aan ieder die verordineerd is tot het eeuwige leven door het geloof. Deze rechtvaardigheid heeft ook "getuigenis van de wet en de profeten", Rom. 3:21 en wordt gevonden bij ieder gelovig lid van Christus" geestelijke lichaam. Als een mens bekleed is met deze gerechtigheid, zal hij door God aangenomen worden en vrede vinden voor zijn geweten. Als de arminianen deze leer van de toegerekende gerechtigheid omver kunnen werpen, zullen ze de hele Bijbel omverwerpen en iedere ziel die nu in de hemel is, brengen onder de vloek van de wet van Mozes.

Laten wij nu bezien wat deze overtuigingen bewerken onder het bestuur van God de Heilige Geest.

1. In de eerste plaats gaan deze geestelijke overtuigingen gepaard met een uitzien naar God om hulp: "Mijn ogen zijn geduriglijk op de HEERE, want Hij zal mijn voeten uit het net uitvoeren", Psalm 25:15. Zo'n ziel ziet niet alleen op God om hulp te verkrijgen, maar hij begeert ook te weten wat dit werk in zijn geest is en daarom "komt hij tot het licht, opdat zijn werken openbaar worden", Johannes 3:21. Zijn oog wacht op de Heere, zoals het oog van een man geslagen is op de hand van zijn heer, tot hij hem genadig is. De goddeloze handelt echter anders. Toen de Egyptenaren zagen dat het oog van het recht vlammend neerzag uit de wolk, wendden zij hun ogen daarvan af en keerden zij die wolk de rug toe. Zo iemand "haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden", Johannes 3:20. Zo keerden ook de beschuldigers van de arme vrouw Christus, het ware Licht, de rug toe, zodra het geweten zijn werk had verricht.
2. In de tweede plaats gaan deze overtuigingen van de Geest ermee gepaard dat wij onze voeten tot God keren, zoals er staat geschreven: "Ik heb mijn voeten gekeerd tot Uw getuigenissen", Psalm 119:59. Ja, zij volgen God, terwijl de ketenen van schuld en de wettische banden hen drukken.

Zelfs dan helpt de Geest hen om te roepen en te bidden, zoals er staat geschreven dat zij de Heere in boeien zullen navolgen en dat Hij hen zal leiden met smekingen en met bitter geweest, Jesaja 45:14; Jer. 31:9. Maar hoe handelt de goddeloze? Wel, hij rent weg. De Egyptenaren vluchtten, de beschuldigers van de overspelige vrouw gingen één voor één weg en Kaïn ging heen van voor Gods aangezicht. Ik zal nooit geloven dat Kaïn de last van Gods toorn net zo zwaar voelde drukken als sommigen van de uitverkorenen, want ik was nauwelijks in staat om een stuk gereedschap voor mijn werk te pakken of zelfs in de grond te graven en vele maanden lang was ik volkomen ongevoelig voor alle bekoorlijkheid van de stervelingen. Kaïn ging echter heen en trouwde in zijn nood een vrouw. Hij ging aan het werk, bouwde een stad en noemde die naar zijn zoon, om zo de goedkeuring van de wereld te krijgen.

3. In de derde plaats gaan geestelijke overtuigingen samen met een hartelijke belijdenis in het verborgen voor God, zoals er staat geschreven: "Want Uw hand was dag en nacht zwaar op mij; mijn sap werd veranderd in zomerdroogten. Sela. Mijn zonde maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor de HEERE", Psalm 32:4, 5. Maar doet de goddeloze dan geen belijdenis? Ja, Judas beleed aan de hogepriester: "Ik heb verraden het onschuldig bloed!", Matthéüs 27:4. Deed de onboetvaardige Farao belijdenis? Ja, hij beleed aan Mozes: "Ik heb gezondigd tegen de HEERE, uw God, en tegen ulieden", Ex. 10:16. "Bidt vuriglijk tot de HEERE, dat Hij de vorsen van mij en van mijn volk wegneme", Ex. 8:8. Deed Kaïn belijdenis? Ja, hij boog onder de straf, maar beleed zijn zonde niet: "Mijn straf is groter dan ik kan dragen", Genesis 4:13, (Eng. vert.)
4. Ten vierde zal een ziel die door de Geest Gods is overtuigd, God aanroepen. Alle duivelen in de hel en alle vervolgers op de wereld kunnen de mond van het gebed niet stoppen als de Geest van de eeuwig geprezen God Zijn intrek neemt in het hart. "De banden des doods hadden mij omvangen, en de angsten der hel hadden mij getroffen; ik vond benauwdheid en droefenis. Maar ik riep de Naam des HEEN aan, zeggende: Och, HEERE, bevrijd mijn ziel", Psalm 116:3, 4. De gezegende Geest zal zulke mensen doen bidden bij de grootste tegenslagen, zoals wij zien bij Hiskia " In die dagen werd Hiskia krank tot stervens toe; en de profeet Jesaja, de zoon van Amos, kwam tot hem en zeide tot hem: Zo zegt de HEERE: Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven en niet leven. Toen keerde hij zijn aangezicht om naar de wand en hij bad tot de HEERE", 2 Koningen 20:1, 2. Zo lopen de uitverkorenen de Heere achterna met smeekbeden, zelfs als ze geketend zijn, en storten ze hun gebed uit als Gods kastijdende hand op hen drukt, Jesaja 26:16. "Maar de huichelachtigen van hart, leggen toorn op; zij roepen niet, als Hij hen bindt", Job 36:13,
5. Ten vijfde brengt de bekering van een uitverkoren vat hem dicht bij God, zoals er staat geschreven: "Betuigende beiden Joden en Grieken de bekering tot God", Handelingen 20:21. Let hier op de woorden "tot God". Maar waarheen wordt een goddeloze gedreven door zijn berouw? Wel, verder van God af, zoals er staat geschreven: "Toen heeft Judas, die Hem verraden had, ziende dat Hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren penningen de overpriesters en de ouderlingen wedergebracht, zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed! En als hij de zilveren penningen in de tempel geworpen had, vertrok hij, en heengaande verworgde zichzelf", Matthéüs 27:3-5. Zo werd de Schrift vervuld die zegt: "Indien het kwaad in zijn mond zoet is, hij dat verbergt onder zijn tong, hij dat spaart en hetzelfde niet verlaat, maar dat in het midden van zijn gehemelte inhoudt; zijn spijs zal in zijn ingewand veranderd worden; gal der adderen zal zij in het binnenste van hem zijn. Hij heeft goed ingeslokt, maar zal het uitspuwen; God zal het uit zijn buik uitdrijven", Job 20:12-15.
6. Ten zesde gaan de overtuigingen van de Geest gepaard met een verborgen hoop die, als een zeker anker, de ziel bewaart voor het omkomen in het verderf. Zo staat er geschreven: "Wat buigt gij u neder, o mijn ziel, en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God", Psalm 43:5. Maar waar is de

hoop van de goddeloze? "De verwachting des huichelaars zal vergaan, wiens hoop afgesneden zal worden, en zijn vertrouwen zal zijn een huis der spinnenkop", Job 8:13, 14, (Eng. vert.)

7. Ten zevende hebben zij die in geestelijke overtuigingen lopen, een vurig verlangen naar God, zelfs als ze voortdurend met tegenslagen te kampen hebben, zoals er staat geschreven: "De uitgestelde hoop krenkt het hart; maar de begeerte die komt, is een boom des levens", Spreuken 13:12. Ook lezen we: "Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht", Jesaja 26:9. Maar de goddelozen zeggen: "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust", Job 21:14.

8. Ten achtste is iemand die door de Geest is overtuigd, zo verootmoedigd dat hij buigt voor de gerechtigheid van God, wanneer deze hem wordt voorgesteld. Hij beschouwt zijn eigen gerechtigheid slechts als een wegwerpelijk kleedje zelfs als drek, opdat hij Christus moge gewinnen, niet hebbende zijn eigen gerechtigheid die uit de wet is, maar de gerechtigheid die uit God is door het geloof. Zo hebben de uitverkorenen die de rechtvaardigheid uit de wet niet zochten, rechtvaardigheid verkregen. Van de huichelaars wordt echter gezegd dat ze "stijven hart" en "ver van de gerechtigheid" zijn, zoals er staat geschreven: "Hoort naar Mij, gij stijven van hart, gij die verre van de gerechtigheid zijt. Ik breng Mijn gerechtigheid nabij, zij zal niet verre wezen", Jesaja 46:12, 13. Zij weigeren deze gerechtigheid, zoals er staat geschreven: "Want alzo zij de rechtvaardigheid Gods niet kennen, en hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten, zo zijn zij der rechtvaardigheid Gods niet onderworpen. Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft", Rom. 10:3, 4. Van de uitverkorenen wordt gezegd dat zij deze gerechtigheid verkrijgen. Zij die deze zoeken in de werken der wet, zijn echter verblind. Zo staat er geschreven: "Wat zullen wij dan zeggen? Dat de heidenen, die de rechtvaardigheid niet zochten, de rechtvaardigheid verkregen hebben, doch de rechtvaardigheid die uit het geloof is. Maar Israël, dat de wet der rechtvaardigheid zocht, is tot de wet der rechtvaardigheid niet gekomen. Waarom? Omdat zij die zochten niet uit het geloof, maar als uit de werken der wet; want zij hebben zich gestoten aan de Steen des aanstoots", Rom. 9:30-32. En dit is de Steen waaraan de arminianen zich tot op deze dag gestoten hebben. Zij ontkennen en bespotten de gerechtigheid van de Zoon van God en maken hun eigen verdienste, waarop zij zich beroemen, tot grondslag van het gebouw, maar op wie deze Steen valt, "die zal hij vermorzelen", Mattheüs 21:44. God zegt: "Hun webben deugen niet tot klederen, en zij zullen zichzelf niet kunnen dekken met hun werken" ges. 59:6.

9. Ten negende verootmoedigt de Geest van God de zondaar en brengt hem ertoe om de soevereiniteit van zijn Maker niet slechts te erkennen, maar zich daar ook aan te onderwerpen, Job 42:6 en in te stemmen met de leer van de eeuwige verkiezing, Handelingen 22:14. Zo blijkt dat God "rechtvaardig is, en rechtvaardigt degene die uit het geloof van Jezus is", Rom. 3:26. Vleselijke overtuigingen zullen een mens er echter toe aanzetten om God een oneerbiedig antwoord te geven, zoals er staat geschreven: "Wat klaagt Hij dan nog?" Het antwoord van de Geest aan zulke mensen luidt: "Maar toch, o mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt? Zal ook het maaksel tot degene die het gemaakt heeft, zeggen: Waarom hebt gij mij alzo gemaakt?", Rom. 9:19, 20. Zulke mensen strijden tegen Gods soevereiniteit en de leer van de verkiezing en verwerping, die Hij heeft geopenbaard, zoals alle arminianen doen tot op deze dag. Ja, ze strijden zelfs tegen God Zelf; maar ze zullen nooit de overhand krijgen, want God zegt: "Wee dien, die met zijn Formeerder twist", Jesaja 45:9. God heeft een verborgen strik gespannen voor het geestelijke Babylon en alle werkers van het kwaad, zoals er staat geschreven: "Ik heb u een strik gesteld, dies zijt gij ook gevangen, o Babel, dat gij het niet wist; gij zijt gevonden en ook gegrepen, omdat gij u tegen de HEERE in strijd gemengd hebt" Oer. 50:24.

Zo ben ik, geachte lezer, wat van het pad afgedwaald dat ik had uitgestippeld om uw vermeende vraag te beantwoorden. Ik hoop dat God u in staat zal stellen dit tot uw bemoediging te gebruiken. Maar ik zal nu de draad weer oppakken. Ik had ongeveer 7 of 8 maanden te Kingston verkeerd, gekweld door angst, zoals ik al eerder heb vermeld. Ik had net kracht genoeg om wat rond te lopen en om mijn werk te doen en dat was alles. Omdat ik toen veel te lijden had vanwege de wrede spot van mijn medewerkers wilde ik die plaats heel graag verlaten. Het gebeurde eens dat de ploegbaas naar mij toekwam en mij meedeelde dat een welgesteld man te Sunbury een tuinman nodig had. Tegelijkertijd vertelde hij mij dat de tuinman van deze man zijn keel had doorgesneden, nadat hij wat geld van zijn meester had verduisterd. Ik informeerde onmiddellijk naar deze betrekking en werd in dienst genomen. Een paar dagen later ging ik naar mijn nieuwe betrekking en mijn schuld, vrees, verschrikking en verzoeken vergezelden mij. Mijn vrouw ging toen op bezoek bij haar familieleden in Dorsetshire en bleef tien à twaalf weken bij hen. Ik was nu in een vreemde plaats aangekomen en mijn enige metgezel had mij verlaten. Het gezin dat ik diende, verkeerde in Londen. Ze hadden het huis kort geleden gekocht en namen zich voor om er niet in te trekken voor het gereedgemaakt was en de tuinen netjes verzorgd waren. Ze hadden ook een oude vrouw in dienst, die voor het huis zorgde tot het gereedgemaakt en ingericht was, zodat de familie ontvangen kon worden. Mijn nieuwsgierigheid drong mij ertoe om zeer nauwgezet bij de huishoudster te informeren naar de reden waarom de tuinman zijn keel had doorgesneden. Zij vertelde mij toen dat hij geld gekregen had van zijn meester om kleren van te kopen, maar dat hij dat, in plaats daarvan, allemaal had uitgegeven. Spoedig daarna werd er een brief gevonden, die hij in zijn onvoorzichtigheid had laten vallen, die afkomstig was van een lid van de faculteit en een forse rekening bevatte voor genezing van een geslachtsziekte, met veel dreigementen omdat hij had verzuimd deze te betalen. Zij voegde hieraan toe dat men veronderstelde dat hij dit geld had gekregen onder het voorwendsel om kleding te kopen, terwijl hij er zijn rekening mee wilde betalen. Toen hij echter in gezelschap verzeild raakte, had hij alles uitgegeven. De mensen vermoedden dat dit de reden was van de gewelddadige aanslag die hij op zijn leven had gepleegd.

Ik vroeg toen *hoe hij het gedaan had*. Zij antwoordde dat de tuinman rond vier uur in de morgen thuiskwam, de trap opging en zijn keel doorsneed met een scheermes. Toen hij echter merkte dat hij het niet goed genoeg had gedaan, hield hij de wond dicht met zijn zakdoek, zodat hij niet zou bloeden op de trap, terwijl hij naar de keuken ging om zijn snoeimes te pakken. Daarmee sneed hij zich opnieuw in de keel en terwijl hij de wond weer dicht hield met zijn zakdoek, ging hij de straat op en liep die op en neer tot hij viel vanwege het bloedverlies. Sommige mensen vonden hem en waarschuwden de burens. Hij werd naar huis gebracht en de dokter werd gehaald om de wond te hechten. Men meende dat deze dodelijk was, omdat er een diepe snee in de hals zat. De wond kon echter gehecht worden, maar vanwege het bloedverlies kreeg hij gedurende de operatie verschrikkelijke aanvallen. Omdat hij een sterk man was, waren er vijf of zes mannen nodig om hem vast te houden. Het was niet verwonderlijk dat de duivel hem zo te hulp kwam, nu hij hem zo dicht bij een verschrikkelijk einde had gebracht. Hij werd echter naar een ziekenhuis gebracht en ik kan mijn lezer niet vertellen of hij in leven gebleven of gestorven is. Toen wilde ik de plaats zien waar hij deze daad van geweld had gepleegd. Dus wees zij mij de kamer en liet ze zien waar het bloed langs de planken naar beneden was gelopen. Ze hadden geprobeerd om dit schoon te maken, maar omdat de planken oud waren, konden ze de vlekken er niet uithalen. Toen vroeg ik hoe hij zich had gedragen toen ze de wond hadden dichtgenaaid en of hij kon spreken? Zij antwoordde: "Ja, hij was ternauwernood te verstaan", want de mensen hadden hem gevraagd hoe hij zo'n onbezonnen daad had kunnen verrichten en hij had gezegd: "Het was die zwarte man die daar in de hoek van de kamer staat; hij zei mij dat ik het moest doen en hij zette mij ertoe aan."

Toen deze omstandigheden verhaald werden, was dit als nieuwe brandstof voor het vuur van de toorn dat in mijn hart was aangestoken. Om het nog erger te maken, vertelde zij dat ik in dat bed zou moeten slapen. Ik dacht nu dat alles samenspande om mij tot de dood en het verderf te brengen. Ik

werd de hele dag verzocht om te doen wat deze man had gedaan. God had toegelaten dat hij het deed en waarom zou Hij het mij niet toelaten? Ik dacht dat de verzoeken voor hem niet vuriger geweest konden zijn dan ze voor mij waren. God had hem verlaten en waarom mij niet, aangezien mijn gemoed dagelijks gekweld werd met zulke godslasterlijke gedachten tegen Hem? O, de list van de duivel; eerst bedriegt hij de mens en daarna brengt hij hem tot de ondergang! Maar wie kan zich daarover verwonderen, als hij de gezegende Zoon van God aanzette tot zelfmoord door Hem de raad te geven om Zich van de tinne van de tempel te werpen, zoals er staat geschreven: "Toen nam Hem de duivel mede naar de heilige stad en stelde Hem op de tinne des tempels, en zeide tot Hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, werp Uzelven nederwaarts; want er is geschreven, dat Hij Zijn engelen van U bevelen zal, en dat zij U op de handen zullen nemen, opdat Gij niet te eniger tijd Uw voet aan een steen aanstoot", Matthéüs 4:5, 6. U ziet dat de duivel de Schrift aanhaalde om zijn doel te bereiken, maar dat hij het gedeelte dat waarschuwde tegen het verzoeken wegliet. Satan haalde de tekst uit Psalm 91:11 en 12 aan. Hij handelde verstandig met deze tekst, want hij liet precies acht woorden weg, namelijk "dat zij u bewaren in al uw wegen". De duivel wist dat ondoordachte vermetelheid Gods weg niet is en dat God niet verzocht wil worden. "Hoe wist de duivel dat?" Zegt mijn lezer misschien. Uit eigen ondervinding, want de duivel was zelfs in de hemel vermetel geweest. Deze vermetelheid had hem ertoe aangespoord om de grenzen van de zaligheid te overschrijden en hem gebracht in de bodemloze put, waar hij altijd moet liggen onder de schuld van de grote overtreding. Satan liet nog een ander vers van dezelfde Psalm weg, vs. 13, dat tegen hem getuigde. Er was namelijk geschreven: "Op de felle leeuw en de adder zult gij treden, gij zult de jonge leeuw en de draak vertreden." Deze woorden werden bewaarheid voor Jezus, Die altijd bemind moet worden. Daarom bleef de Zaligmaker staande op de tinne, terwijl de duivel voorover viel, zoals er staat geschreven: "De verklager onzer broederen, is nedergeworpen", Openbaring 12:10. Christus wierp hem neer op de tinne van de tempel en op het vervloekte hout. Hier kunnen wij de list zien waarmee de duivel zorgeloze zielen probeert te vangen. Hij is altijd waakzaam om voor zijn zaak te strijden, want, zoals de Zaligmaker zegt: "Indien de satan de satan uitwerpt, zo is hij tegen zichzelf verdeeld; hoe zal dan zijn rijk bestaan?", Matthéüs 12:26.

Ik denk dat ik nooit zo diep in wanhoop ben weggezonden als toen. Mijn zonden zweefden mij voortdurend voor ogen. Ik gevoelde de schuld van deze zonden zo goed. De Schriften richtten hun verschrikkelijke bedreigingen op mij, een zondaar. De hele dag waren mijn verzoeken zeer vurig. Ik moest slapen in een kamer waar de satan de overhand had gekregen op een medezondaar en tegelijkertijd was ik zo bevreesd en angstig dat ik bijna niet alleen durfde te lopen, omdat ik zo lang gekweld was door deze verschrikkingen. Ik ging met evenveel weerzin naar bed als een os naar de slachtbank gaat, omdat ik vreesde dat iedere nacht mijn laatste zou zijn. De oude vrouw die met mij in het huis woonde, merkte dat ik zo ernstig was en helemaal niets gaf om alle ijdele gesprekken. Daarom leende ze mij een boek, naar haar zeggen een van de beste boeken die ooit geschreven waren, namelijk: *De gehele plicht van de mens*.² Dit boek drukte ik aan mijn hart, ik las erin bij iedere gelegenheid die zich voordeed, spande mij de hele dag zeer in om te leven overeenkomstig de daarin genoemde regels en als ik een verkeerde stap zette, probeerde ik dit goed te maken door een dubbele taak te verrichten. Gedurende vele maanden ging ik zo te werk, maar het was allemaal tevergeefs, want hoe kan een blinde de wegen van God zien of een dode Goddelijke en geestelijke werken doen? De satan kwam nu met de vurige verzoeking dat er geen God is, maar ik vocht dit aan vanuit mijn eigen ondervinding van Zijn verschrikkelijke toorn en zei: "Hoe kan ik deze ingeving geloven, terwijl Zijn toorn al in mijn hart is geopenbaard en iedere vloek in Zijn Boek aan mij is gericht?" De duivel antwoordde dat de Bijbel niet waar is en slechts door listige mensen geschreven is om het volk in verwarring te brengen en te bedriegen. Ik ging hier ook tegen in en de duivel antwoordde mij met even krachtige argumenten. Het is voor mij dus in het geheel geen vraag waarom de duivel zo vaak 'een bekende geest', (in het Engels) genoemd wordt. Hij redetwistte als volgt met mij: Als de Bijbel

² Richard Baxter

waar is, zegt hij dat God liefhebbend is en medelijdend, barmhartig, genadig en gewillig om het gebed te horen en de nooddriftigen te helpen, dat Hij gaarne vergeeft en gevonden zal worden van degenen die Hem zoeken. Welnu, kan enig schepsel Hem meer behagen dan jij hebt gedaan? Kan iemand meer bidden? Kan iemand genade meer nodig hebben dan jij? En heb jij gemerkt dat Hij genadig is? Heb je mij niet in de Naam van Jezus bestraft en tegen mij gebeden en heb ik u toch niet nog steeds in mijn macht? Ik zal je er weer toe brengen om te zondigen, ja net zo erg als je ooit gedaan hebt. Ik zal maken dat je uitgeteerd raakt, als ik je tot het graf zal vervolgen." "Er is geen God", antwoordde de tegenstander, "en de Bijbel is ook niet waar." Ik kon hem niet antwoorden en ik kon dit ook niet tegenspreken. Ik vroeg slechts: "Wie heeft de wereld dan gemaakt?"

Hij antwoordde: "Dat heb ik gedaan en ik heb de mensen ook gemaakt."

Ach!" zei ik. "Wat! Zouden de duivelen mensen maken?"

Het antwoord luidde: "Ja, ik heb jou gemaakt."

Ik zei: "Dan maken de duivelen de duivelen, want ik ben vervuld met duivelen."

Ik dacht dat deze strijd mij nog krankzinnig zou maken. Satan, die merkte dat ik bijna niet meer redelijk denken kon, bestookte mij vervolgens met een andere aanvechting, namelijk dat ik weer zijn werken moest doen, omdat er geen God is, dat ik huichelachtig met hem gehandeld had, omdat ik gevluht was van zijn dienst door naar God te roepen, terwijl er niet zo'n Wezen is en dat hij mij meer dan alle andere mensen zou straffen als hij mij in de hel deed wegzinken, want hij was de pijniger. Ik riep uit: "O, wat zal er van mij worden? Wat zal er van mij worden?" Hij antwoordde dat er voor mij geen weg ter ontkoming was dan het gebed tot hem en dat hij mij dan enige lankmoedigheid zou betonen als hij mij in de hel deed wegzinken. Ik moest mijn schop neerzetten en ophouden met werken. Ik ging naar het huisje waar ik mijn gereedschap opborg en zat daar, hinkend op twee gedachten. Zou ik een smeekbede richten tot de satan of zou ik tot God blijven bidden tot ik zeker was van de gevolgen? Terwijl ik erover dacht om mijn knieën te buigen voor zo'n vervloekt wezen als de satan is, werd mijn hart opeens vervuld met een bijzondere vrees voor God om mij daarvan te weerhouden. O, hoe goed is onze God! Hij zal Zijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Hem afwijken, Jeremia 32:40. Omdat ik in mijn hart deze grote vrees gevoelde die mij daarvan weerhield en ik bezet was met de gedachte dat ik God eens zou vinden, zei ik de tegenstander dat hij moest ophouden mij te verzoeken. Ik voegde daaraan toe dat zijn toestand niet beter zou worden als hij mij naar de hel kon slepen, want hij was al verdoemd. Deze vrees sterkte mij zo dat ik zeer vrijmoedig werd en was bijna tegen de duivel opgewassen. Ik zei hem dat hij verdoemd was en hij kon dit niet tegenspreken. Dit maakte de aanvechting voor een tijd minder hevig en was in overeenstemming met het schriftgedeelte dat luidt: "Wederstaat de duivel, en hij zal van u vlieden", Jakobus 4:7.

Ik stond nu op van mijn zitplaats en ging aan het werk. Ik hief mijn hoofd tot God op in gebed en daar verscheen een regenboog in al zijn schoonheid, de mooiste die ik ooit heb gezien, en deze scheen van het ene tot het andere einde van de hemel te reiken. Toen ik dit zag, riep ik hardop en zei tegen mijn beschuldiger: "Er is een God en de Bijbel is waar! Gods Woord zegt: "Mijn boog heb Ik gegeven in de wolken, Genesis 9:13 en daar staat hij. Mijn ogen zien hem. Er is een God en Gods Woord is waar." De vijand kon hier niets op antwoorden; dus werd de verzoeking veel minder hevig en had ik een paar uur rust, niet van de verzoeking zelf, maar van de vurige kracht daarvan. Ik zou niet zo openhartig over deze verzoeking hebben gesproken, als ik niet een vermelding van een dergelijke verzoeking in de Bijbel had gevonden. Satan verzocht de Zaligmaker om te geloven dat de wereld van hem was en hij had evengoed kunnen zeggen dat hij die gemaakt had, want de schepper van de wereld moet ook de eigenaar zijn. Satan wilde echter zelfs dat de gezegende Verlosser tot hem zou bidden en hem zou aanbidden, zoals er staat geschreven: "Wederom nam Hem de duivel mede op een zeer hoge berg, en toonde Hem al de koninkrijken der wereld en hun heerlijkheid, en zeide tot Hem: Al deze dingen zal ik U geven, indien Gij, nedervallende, mij zult aanbidden", Mattheüs 4:8, 9. Alles zal het Uwe zijn", zei satan, "als U mij zult aanbidden." Zeg mij wat dit anders is dan te zeggen: "Ik zal U al deze dingen geven, als U zult neerknielen en mij daarom zult bidden"? Ik geloof dat onze

dierbare Verlosser Zijn discipelen hierover in het verborgen verteld heeft om hen te troosten in hun verzoeken. Omdat ze geen ooggetuigen waren geweest, zouden ze daar nooit van geweten hebben, als Christus het hun niet had verteld. Naast deze eerste strijd doorstond Jezus veel meer zware beproevingen gedurende zijn omwandeling, zoals duidelijk blijkt uit deze woorden: "En als de duivel alle verzoeking voleindigd had, week hij van Hem voor een tijd", Lukas 4:13. Let hierop: "voor een tijd" en niet voorgoed. Ik geloof ook dat hij daarna nog veel beproevingen heeft gehad, wat de apostelen wisten toen zij onder zijn prediking zaten, zoals blijkt uit dat gedeelte waar de Zaligmaker, als Hij tegen Zijn discipelen spreekt over zijn verzoeken, zegt: "Gij zijt degenen die met Mij steeds gebleven zijt in Mijn verzoeken. - let hierop: "verzoeken", vele dus - En Ik verordineer u het Koninkrijk, gelijkewijs Mijn Vader Mij dat verordineerd heeft", Lukas 22:28, 29. Hier prijst en troost de geliefde Verlosser hen: "Gij zijt bij Mij gebleven in Mijn verzoeken; gij hebt Mij daarom niet de rug toegekeerd en Ik verordineer u het Koninkrijk." O, wat een lieflijke bemoediging voor hen en ook voor Petrus, die spoedig gezift zou worden op de zeef van de duivel, zoals blijkt uit de volgende verzen: "En de Heere zeide: Simon, Simon, ziet, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude; en gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uw broeders", Lukas 22:31, 32 of vertroost hen die verzocht worden. Zo werd de gezegende Verlosser "in alle dingen, gelijk als wij, verzocht, doch zonder zonde", Hebr. 4:15.

Lezer, wordt u aangevochten? Schep troost uit deze overdenking: hoe kunnen arme, gewone soldaten aan de strijd ontkomen, als de duivel de strijd aanbindt met de overste Leidsman van onze zaligheid? wij moeten mannelijk strijden onder de banier van de Zaligmaker tegen de wereld, het vlees en de duivel en Christus" trouwe soldaten of dienstknechten blijven. Er loopt een ader van de verzoeken van de heiligen door de hele Bijbel en hoe zoet is die ader geopend voor mijn ziel, sinds de Heere mij uit mijn noden verlost heeft! Ik ben er ten volle van overtuigd door het Woord des Heeren dat de uitverkorenen, wanneer zij op het slagveld strijden tegen de duivel, strijden in een oorlog die God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest hebben uitgeroepen. In de eerste plaats heeft God de Vader die uitgeroepen: "En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen", Genesis 3:15.

1. Deze woorden moeten niet alleen beperkt worden tot de mensheid van de Zaligmaker, maar ze moeten ook in figuurlijke zin opgevat worden. Ze zijn van toepassing op Zijn geestelijk lichaam; de verzenen zijn de zwaksten onder de uitverkorenen of de zwakken in het geloof, zoals degenen tegen wie Amalek, het type van de duivel, streed. Zo staat er geschreven: "Gedenk, wat u Amalek gedaan heeft op de weg, als gij uit Egypte uittoogt; hoe hij u op de weg ontmoette en sloeg onder u in de staart al de zwakken achter u, als gij moede en mat waart; en hij vreesde God niet", Deut. 25:17, 18. Zo vermorzelt hij de verzenen. Het oog is het belangrijkste lid van het geestelijke lichaam van Christus, de verzenen zijn het minst belangrijk.
2. Ten tweede kwam de Zaligmaker Zelf om deze strijd aan te binden en toen riep Hij dezelfde oorlog uit voor ons: "Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard", Matth. 10:34 en vuur. Ja, zegt de Zaligmaker "de ure der verzoeking zal over de gehele wereld komen, om te verzoeken die op de aarde wonen", Openbaring 3:10. Maar Hij schenkt ons de belofte van macht om te treden, zoals Zijn Vader die aan Hem gegeven heeft. Let op het woord "treden"; het wordt aangehaald uit de belofte die God de Vader deed aan Christus, zoals er staat geschreven: "Op de felle leeuw en de adder zult gij treden", Psalm 91:13. En de Zaligmaker past dezelfde belofte op ons toe: "Ik geef u de macht om op slangen en schorpioenen te treden, en over alle kracht des vijands; en geen ding zal u enigszins beschadigen", Lukas 10:19.
3. Ten derde heeft God de Heilige Geest de oorlog tussen de uitverkorenen en satan uitgeroepen. Merk op dat Christus een van de uitverkorenen is. Het was de Heilige Geest Zelf Die het leger

bijeen riep en de Zaligmaker naar het slagveld leidde, zoals er staat geschreven: "Toen werd Jezus van de Geest weggeleid in de woestijn, om verzocht te worden van de duivel. En als Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, hongerde Hem ten laatste", Matthéüs 4:1, 2. Ik geloof dat het dezelfde gezegende Geest is Die de uitverkorenen leidt tot dezelfde strijd. Satan heerst en regeert in ons aller hart zolang wij ongehoorzaam zijn, zoals de Schriften getuigen, maar het is de Heilige Geest Die de sterke gewapende bindt en uitwerpt en "zijn gehele wapenrusting neemt, waar hij op vertrouwde, en zijn roof uitdeelt", Luk 11:21, 22, zoals de Zaligmaker zegt. Wanneer de satan merkt dat hij onttroond is, begint hij ons te bekampen en de Heilige Geest leidt ons tot de strijd en is ons daarin tot een schild door in het hart het geloof te werken, dat Christus aangrijpt en ons leidt tot de verzoening van het Lam. Wij overwinnen de satan door het geloof in dat bloed, Openbaring 12:11. Dit toont ons de macht van satan, het dodelijke kwaad van de zonde, de zegevierende kracht van het geestelijke geloof en de genoegzaamheid van Christus als een schild van dat geloof om "al de vurige pijlen des bozen uit te blussen", Ef. 6:16. Zo leidt het ons tot het bevindelijk kennen en genieten van de ondersteunende en troostende kracht van de gezegende Geest van God.

Toen God mijn ziel verlostte, was het mij tot grote troost dat ik zag dat mijn verzoeken zoveel overeenkomst vertoonden met sommige verzoeken van mijn gezegende Meester. Ik was ook zeer verwonderd over die verborgen ondersteuning van God, waardoor "mijn mond met een breidel was bewaard", Psalm 39:2 zolang mijn tegenpartijder mijn gemoed zo zeer benauwde.

Maar ik zal terugkeren tot mijn onderwerp. Omdat ik merkte dat ik wat kracht had verzameld door het zien van de regenboog, werkte en bad ik nog ernstiger dan ooit. Als ik tien keer op een dag een ongepast woord sprak, begaf ik mij net zo vaak tot het gebed en smeekte om vergeving, vastbesloten om schoon schip te maken. Ik vroeg wanneer het sacrament bediend zou worden en kwam te weten dat ik twee weken had om mij voor te bereiden. Dus begon ik dat te doen en ik verrichtte mijn dagelijkse taak zeer nauwgezet. Nu kwamen de meest verschrikkelijke aanvechtingen opnieuw, met meer kracht dan ooit tevoren. Toen ik dit merkte, was ik vastbesloten om de aanvechtingen, naar ik meende, wat minder hevig te maken door te vasten. Dit was meer dan ik verdragen kon, omdat ik hard werkte, zodat ik bijna bezweek toen ik naast het harde werk ook begon te vasten. Maar wat zal een schuldige zondaar niet doen, als hij ligt voor de poorten van de hel?

Toen de sabbat aanbrak waarop het sacrament bediend zou worden, ging ik naar de tafel met de grootst mogelijke angst en verschrikking. Toen ging ik terug naar mijn bank en weende en bad daar tot ik bijna flauw viel, zodat ik naar huis en naar bed moest gaan. Het strenge vasten had mij zo uitgeput dat ik bijna wegwijnde; enige tijd lang kon ik niets binnen houden. Ik merkte dat dit niet ging; daarom nam ik later nooit mijn toevlucht tot zulke uitersten. Mijn tegenstander viel mij nu van een andere kant aan. Ik had het sacrament onwaardig ontvangen en daarom de grootste schuld op mij geladen. Waardige avondmaalgangers zijn mensen die vrij zijn van alle zonde, maar dat was ik niet en als een avondmaalganger ooit zondigde nadat hij het sacrament had ontvangen, was er geen genade voor hem. Hierdoor was ik ten einde raad. Ik kon 's nachts niet slapen, maar lag wenend en biddend in bed tot ik nat was van zweet en tranen, terwijl ik mijn tegenstander in de Naam van Jezus Christus gebod te vertrekken. Dit was echter allemaal tevergeefs, want mijn schuld en verzoeken bleven mij achtervolgen en vaak werd ik ertoe aangezet om te doen wat mijn voorganger had gedaan. Dit maakte mij bang om naar een mes of scheermes te kijken. Omdat ik uitgeput was door deze langdurige beproevingen en ik de hele dag piekerde, begon ik heimelijk te wensen dat ik nooit over de dienst van God had nagedacht. Dan had ik wat genoeg kunnen hebben in deze wereld, als ik in de toekomstige verdoemd zou worden. Daarom was ik vastbesloten om al mijn banden te verbreken, wat ook de gevolgen zouden zijn. Ik ging daarom naar de herberg, begaf mij in gezelschap en zo verdronk ik mijn angst enige tijd. Hoe ik mij de volgende morgen voelde, zal ik echter ter beoordeling overlaten aan hen die deze ellendige proef ook hebben gedaan. Ik bleef bij dit besluit en ging de

volgende dag een parade van soldaten bekijken te Laylham Common. Dus begaf ik mij in gezelschap en knoopte luchtige, onbelangrijke gesprekken aan. Samen met de drank legde dit mijn geweten een tijd het zwijgen op. Ik volhardde enige weken in deze losbandige levenswandel en deed mijn geweten geweld aan, terwijl ik mij zeer inspande om alle gedachten aan God en de toekomst te verdringen. Als mijn geweten toch sprak, antwoordde ik: Als ik verloren ben, zal ik niet alleen verloren gaan; de meeste mensen zullen mij gezelschap houden." Ik geloof dat ik deze woorden op mijn lippen nam. Is dit vrije wil? Ja, dit is de menselijke wil in al zijn vermeende rechtschapenheid! Zo ging ik door en had ik mijn ellendige voornemen, namelijk het verharderen van mijn geweten, in zekere mate verwezenlijkt.

Rond deze tijd kwam er een man uit Kingston met wie ik eens vriendschap gesloten had. Hij was een zeer deugdzaam man en las veel. Omdat hij wist dat ik ernstig was, bracht hij een met de hand geschreven preek voor mij mee, die hij van een zeker schrijver had overgenomen. Hij gaf mij deze preek cadeau en bij zijn vertrek ging ik met hem mee en trakteerde ik hem om mijn geweten te sussen. Ik wist dat dit mij heel wat inspanning zou kosten, als mijn geweten mij ooit weer te sterk werd. Toen ik terugkwam, nam ik dit geschrift echter en zag dat het een preek was over de tekst: "Want Tofeth is van gisteren bereid; ja, hij is ook voor de koning bereid; Hij heeft hem diep en wijd gemaakt; het vuur en hout van zijn brandstapel is veel; de adem des HEEREN zal hem aansteken als een zwavelstroom", Jesaja 30:33. Ik nam het geschrift mee naar boven en las erin tot mijn haren te berge rezen. Ik dacht enige momenten dat ik echt in de hel was. Ik schreeuwde luid, want al de gruwelijke daden van opstand die ik had begaan nadat ik zoveel beloften had gedaan en aan de tafel des Heeren was geweest, klaagden mij aan. Ik moest wel zo gezondigd hebben dat er voor mij geen genade meer was. Ik dacht dat ik het vlees van mijn botten zou scheuren. Ik ging op mijn blote knieën lezen en bidden en deed God de gelofte dat ik nooit meer naar een kroeg zou gaan gedurende de tijd dat ik te Sunbury woonde, als Hij mij vergeving zou schenken voor deze verschrikkelijke daad van opstand. Er kwamen echter geen blijken van vergeving en daarom legde ik bijgelovig de Bijbel onder mijn kussen om te werken als een magische kracht als de duivel mij 's nachts zou proberen weg te halen. Ik wikkelde mij in de kleren en lag daar tot ik zweette van zielenangst. "Toen het morgen werd, weende ik luid tot God, uit dankbaarheid aan Hem Die ik zo had beledigd, dat mij een andere dag was vergund voor het verwachte, verschrikkelijke einde kwam. Verscheidene weken hield ik mijn lichaam in de gaten om te zien of ziekte of een andere kwaal mijn schuldige ziel uit haar lemen tabernakel begon te jagen. Soms beeldde ik mij in dat ik erg ziek was en daaruit leidde ik af dat mijn lang ingewachte einde nabij was. Maar als dan de volgende morgen aanbrak, weende ik opnieuw luid en zei: "Wat! Ben ik nog buiten de hel? O, goede en genadige Heere! Zou ik zo'n opstandeling laten leven als hij zo'n vijand van mij was als ik van U? Nee, ik verdien het; ik heb alles gedaan wat ik kon om Hem te krenken en daarom is dit mijn rechtvaardig loon."

Ik begon nu te denken dat God in het verborgen acht sloeg op mij, dat Hij medelijden had met mij en mij zou redden als Hij dat Kon. Ik meende echter dat Hij dat niet kon doen, omdat ik dacht dat ik zo erg had gezondigd, dat Zijn geopenbaarde belofte niet meer voor mij gold. Ik wist dat het onmogelijk was voor Hem om te liegen of om Zijn belofte teniet te maken. Ik kon ook niet van Hem vragen dat Hij de eer en de heerlijkheid van Zijn gezegende Majesteit zou blootstellen aan de verachting van dwazen en duivelen om een ellendige als ik was te redden. Daarom begon ik Hem te beminnen, te beklagen en Zijn eer begon mij te wegen. Ja, ik zat neer onder deze overdenkingen, terwijl ik het zelfs eens was met mijn zekere verdoemenis. Ik was er in mijn gemoed ten volle van overtuigd dat God mij zelfs in de hel zoveel barmhartigheid zou betonen, als Zijn waarheid en rechtvaardigheid zouden toestaan. "God is geen man, dat Hij liegen zou, noch eens mensen kind, dat het Hem berouwen zou", Num. 23:19. Hij heeft gesproken en zou Hij het dan niet bestendig maken? Zijn vlekkeloze reinheid en Goddelijke waarheid verplichtten Hem daartoe. Daarom loofde ik Hem iedere morgen bij het ontwaken omdat Hij mij nog een nacht had gespaard. Ik was er zeker van dat Hij mij zou laten wonen in het land der levenden, zolang Zijn verborgen besluiten Hem dat toestonden en ik beklagde en loofde Hem met mijn hele hart.

Als er op enig moment een straal van troost in mijn gemoed scheen te vallen, zette ik die van mij af, omdat ik niet wilde dat Zijn gezegende Majesteit zou gaan buiten de bepalingen van Zijn geopenbaarde wil. Wat een arme, blinde ziel was ik toen! Maar God weet dat ik niet lieg en dat ik mijn lezer slechts de gehele waarheid vertel, zoals ik dit alles toen ervoer. Als ik niet meer kennis van God gekregen zou hebben, zou ik toch meer van God geleerd hebben dan welke aanhangers van Arminius ook, van wie ik ooit gehoord heb. Ik geloofde namelijk vast in Gods onveranderlijkheid, in Zijn rechtvaardigheid en in Zijn barmhartigheid, waar deze betoond kon worden met handhaving van Zijn rechtvaardigheid. Verre was het van mij dat ik zou denken dat God een leugenaar was als ik, zoals er staat geschreven: "Doch God zij waarachtig, maar alle mens leugenachtig", Rom. 3:4. Ik wilde wel dat de arminianen deze gulden regel zouden zien. Dan zouden ze nooit beweren dat wij vandaag kinderen van God kunnen zijn en morgen buiten geworpen kunnen worden als kinderen van de duivel. Zij zouden God ten minste net zo volmaakt moeten achten als zij zelf menen te zijn. Geen mens zal echter ooit duidelijk spreken over de onveranderlijkheid, getrouwheid, waarheid, heiligheid en rechtvaardigheid van God tot hij in meerdere of mindere mate de strengheid van de wet heeft gevoeld. Ook zal niemand ooit zuiver kunnen preken over overwinnende genade, voor hij heeft ervaren dat de kracht daarvan een verandering in hem heeft gewerkt, die hij met al zijn inspanningen nooit bewerken kon.

Toen ik zo gesteld was, droomde ik eens dat ik een zeer indrukwekkend gebouw beklom. Ik was al een heel eind op weg naar de top, maar enige ellendige wezens bleven water in mijn gezicht gooien om mij bij het klimmen te hinderen. Ik liep dus direct gevaar om te vallen, wat, naar ik dacht, onvermijdelijk mijn dood tot gevolg zou hebben, omdat ik al zeer hoog was en ik nergens steun aan had, maar mij slechts met handen en voeten vasthield terwijl ik het gebouw beklom. Ik bereikte echter de top en daar werd ik bevrijd van al mijn vrees en vervuld met vreugde. Onder mijn vreugdevolle gejuich ontwaakte ik en "ziet, het was een droom!" Ik putte hier echter troost en hoop uit en leidde hieruit af dat ik grote moeilijkheden zou ontmoeten op mijn weg naar de hemel, maar dat ik daar tenslotte toch zou komen. Dit gaf mij nieuwe moed om in mijn pogingen te volharden, hoewel ik tegen de wind en het getij moest oproeien.

Ik was nu vastbesloten om van kerk naar kerk te trekken tot ik een predikant zou vinden, die mij de weg zou wijzen waarin God naar recht een zondaar kan zalig maken. Ik geloofde vast in Gods onveranderlijkheid, heiligheid, rechtvaardigheid en waarheid en was er zeker van dat Hij noch Zijn rechtvaardigheid noch Zijn genade zou krenken. Ik zag echter nog niet hoe ik gered kon worden, omdat Zijn rechtvaardigheid en heiligheid tegen mij, een zondaar, waren. Op grond van de droom dacht ik echter dat ik naar de hemel zou gaan. Ik was daarom vastbesloten om alle mogelijke aandacht te schenken aan de preken die ik hoorde en slechts zou luisteren om te horen in welke weg een zondaar, als ik, gered kon worden zonder schending van Zijn rechtvaardigheid. Dit was alles wat ik nodig had en dat alleen kon mijn behoefte voldoen. De andere lessen had ik al geleerd. De volgende sabbat ging ik naar Kingston, naar mijn oude, geliefde predikant. Toen ik daar kwam, werd mij verteld dat er grote beroering geweest was in de stad, omdat de methodisten daar gekomen waren en dat de mensen geprobeerd hadden hen uit de plaats te verdrijven, omdat ze kwamen om onwetende mensen te misleiden en ellendige zielen van de kerk af te trekken. Ik antwoordde dat ik het erg vond dat de koning hen toestond om te preken. Daar voegde ik nog aan toe dat hier vervuld werd wat Petrus had gezegd, namelijk dat er valse leraren zouden opstaan en dat zulke ellendelingen het einde van de wereld zouden bespoedigen, dat ik niet graag zag komen. Ik vroeg of veel mensen hen aanhingen en mij werd verteld dat verschillende mensen dat deden. Het deed mij verdriet dit te horen. Daarom achtte ik mijzelf gelukkig dat ik bewaard was voor deze "wolven in schaapskieren", zoals ik hen noemde en ging ik met mijn belaste geweten naar de kerk die mij lief was. Zodra ik binnengegaan was in 'de ingewanden van mijn oude, betrouwbare moeder', bedauwde ik haar plaveisel met menige stille traan en zegende ik haar heilige muren in de Naam van de Heere der

heirscharen. Toen ik was gaan zitten, keek ik naar haar eerbiedwaardige binnenkant en deed in het verborgen de gelofte dat niets dan de dood ooit deze gevoelloze, vereerde ouder zou scheiden van haar arme, blinde kind. Toen de predikant verscheen, merkte ik dat het de oude, geliefde dienstknecht was. Ik was blij hem te zien. Toen hij echter zijn tekst las, bracht hij mij in verwarring, omdat ik dacht dat hij ging preken voor het methodisme. Het was deze tekst: "En nu zeg ik ulieden: Houdt af van deze mensen en laat hen gaan; want indien deze raad of dit werk uit mensen is, zo zal het gebroken worden. Maar indien het uit God is, zo kunt gij dat niet breken; opdat gij niet misschien bevonden wordt ook tegen God te strijden", Handelingen 5:38, 39. Ik dacht dat hij de mensen zou waarschuwen om deze valse profeten niet te mishandelen. Hij deed dat echter niet; hoewel hij genoeg inbracht tegen de methodisten om mij ervan te overtuigen dat hij een ware zoon van de kerk was, voer hij niet zo tegen hen uit als ik dacht dat hij moest doen. Spoedig zuiverde hij zich echter ook van deze aantijging, want hij zei ons dat de Kerk van Engeland zulke onopgesmukte, degelijke gebouwen had, dat de altaarkleden en versieringen er zó keurig uitzagen, dat de kerkorde zó apostolisch was, haar gebeden en inzamelingen zó gepast en dat ze, naar ik meen, 1500 jaar onwankelbaar op haar fundament had gestaan. Toen legde hij zijn hand op zijn hart en zei met bijzondere nadruk: "Ik zeg u vanuit mijn hart dat ze nooit omvergeworpen is en ik geloof dat dit ook nooit zal gebeuren." Hier zei ik in stilte *amen* op en daarmee was de zaak voor mij afgedaan. Kort gezegd, ik koesterde nog meer genegenheid voor hem dan ooit tevoren. U hoeft ook niet bang te zijn dat zulk een godsdienst tenietgedaan zal worden, want ze heeft de wereld aan haar kant. Als de namen *moeder* en *kerk* aan het gebouw worden gegeven en de titel *vader in God* aan een dode predikant, zullen de huisgenoten altijd van hetzelfde stempel zijn. Het is zeker gewettigd als wij tot zulke vaders zeggen: "Wat genereert gij?" en tot zulke moeders: "Wat baart gij?" Ik zal de draad echter weer oppakken.

Ik ging nu naar Sunbury als een overtuigd lid van de Kerk van Engeland en was vervuld met verontwaardiging jegens de methodisten. Toen ik te Hampton kwam, keek ik op naar de kerk, nam mijn hoed af, boog mijn hoofd en zegende haar in de Naam des Heeren. Ik was voor de kerk nu een ijzeren pilaar en een koperen muur geworden en zou de methodisten niet ontzien hebben, als ik bekleed was geweest met het ambt van inquisiteur-generaal. De volgende sabbat wilde ik wat verder weg naar een andere kerk gaan. Maar mij werd verteld dat er een predikant uit Londen te Sunbury zou preken. Ik was blij dat te horen, want ik was niet zo ingenomen met de predikant van Sunbury, omdat hij de hele week door het veld rondzwierf met een geweer in zijn hand, zodat ik nooit dacht dat hij een gewijde man was, behalve wanneer hij een toga aanhad. Hij wekte ook eens in de kerk mijn hevige afkeer op toen hij, terwijl hij een van de schriflezingen van die dag las, kwam bij de woorden: "Toen nu David in zijn huis te Jeruzalem kwam, nam de koning de tien vrouwen, zijn bijwijven, die hij gelaten had om het huis te bewaren, en deed ze in een huis van bewaring, en onderhield ze, maar ging tot haar niet in. En zij waren opgesloten tot op de dag van haarlieder dood, levende als weduwen", 2 Samuël 20:3. Hij was zo opgewonden vanwege zijn wellustige gedachten dat hij giechelde en lachte en zijn best moest doen om niet luid te lachen. Ik zag hem nu met verontwaardiging aan en meende dat hij, als hij het kwaad van de zonde, de toorn van God en de helse pijnen voelde zoals ik, niet zo lichtvaardig zou handelen in Gods huis. Mijn dwaze en blinde hart was allang in toga en tabbaard gewikkeld geweest, maar deze dingen maakten er zo nu en dan een scheur in.

Toen de volgende sabbat echter aanbrak, ging ik een predikant horen die uit Londen kwam. Ik had zeer veel achting voor elk woord dat hij sprak, maar ik zag nooit in mijn leven een dominee wiens haar zo vreemd gekapt was. Hij wordt in Londen de *macaronidominee* genoemd. Ik heb hem vaak zien hangen in de prentwinkels. Ongetwijfeld is er nooit zo iemand als hij geweest en zal er ook nooit meer zo iemand zijn, als God hem zal hebben afgesneden. 's Middags hoorde ik hem weer en ik was zeer op hem gesteld. Ik ging samen met mijn medewerkers bij het hek staan om een buiging voor

hem te maken en hartelijk afscheid van hem te nemen. Weldra zag ik hem uit de kerk komen met een liederlijke volgeling aan de arm en toen ze bij ons kwamen, wierpen ze zo'n verliefde blik op een van mijn medewerkers en namen ze met zulke verliefde woorden afscheid van een ander als *Oude Beau Nash* dat gedaan zou hebben van Kitty Fisher. Ik keek hem nu vol verontwaardiging aan. "Helaas", zei ik, "waar moeten wij zoeken naar christenen, als zelfs geestelijken niet christelijk leven? Daar gaat een man die zijn ogen naar God opheft en op de preekstoel kijkt en spreekt als een engel. Als hij echter de kerk verlaten heeft, doet hij als de priesters te Silo, die de Heilige Geest "zonen van Belial of van de duivel" noemt. Dit maakte nog een scheur in de toga en de tabbaard en ik begon de zaak van God, mijn Maker, te beklagen vanwege Zijn eer, die zij goddeloos schonden met hun wellustige gedrag.

Toen de volgende sabbat aanbrak, ging ik naar de kerk te Hampton, waar ik een lange, stevige jongeman zag met een eerbiedwaardig voorkomen. Het was iemand die ik nog nooit had gezien en van wie ik grote dingen verwachtte. Zijn tekst luidde: "Ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader, Die in het verborgen is", Mattheüs 6:6. Ik luisterde zo aandachtig mogelijk om te weten te komen in welke weg een zondaar verlost kan worden. Het was echter tevergeefs, want zijn woorden verdienden geen aandacht en hij zei niets over het gebed. Hij zei ons dat de deugd ons zou leiden tot het gebed en dat de Zaligmaker dit sprak tegen de Farizeeën, die er een vermaak in hadden om te bidden op de markten. In twaalf minuten maakte hij een eind aan al deze onsamenhangende gedachten en ik ging naar buiten, gekweld door alle verschrikkingen van de verdoemden. Ik ging naar het kerkhof en zag de blinde leidsman uit de kerk komen met een paar wellustige meisjes, één aan iedere arm. Ik merkte dat mijn teleurstelling mij zo met boosheid jegens hem had vervuld, dat ik mijn vuist tegen hem opstak en hem in mijn hart graag een pak slaag wilde geven. Ik was nu namelijk ten einde raad. Spoedig daarna passeerden mij twee mannen van aanzien en ik hoorde de een tegen de ander zeggen: "Ik zou nog liever thuis zitten en in mijn Bijbel lezen dan naar de kerk komen en luisteren naar zo'n man met al zijn onzin." Ik was blij dat ik die man zo hoorde spreken en dacht dat hij net als ik de weg naar de hemel zocht en teleurgesteld was. Toen ik treurend naar huis ging, kwam de gedachte bij mij op dat de geestelijken wel wisten hoe God zondaren kon zalig maken, maar dat ze het ons niet wilden vertellen, opdat wij niet even wijs zouden worden als zijzelf, dat zijzelf dat pad had leren kennen, maar dat zij er ons onkundig van hielden om ons bij de kerk te houden. Deze gedachten maakten dat ik hen nog meer haatte, tot ik bijna geneigd was om volkomen met de toga en de tabbaard te breken.

De volgende sabbat ging ik echter weer naar mijn geliefde predikant en nam mijn vrouw mee naar de avondmaalstafel. Op die dag kregen wij een preek over liefde en over de schone vruchten van deze deugd en over het feit dat ze een "menigte van zonden bedekt". Ik vond dit een mooie preek, omdat er enige schriftgedeelten in voorkwamen. Er lag echter een hindernis op mijn weg, namelijk armoede. Als ik de hele wereld had bezeten, zou ik die helemaal gegeven hebben om één uur bevrijd te zijn van de verschrikkingen van de hel die ik toen gevoelde. Ik kwam tot de slotsom dat de liefde wonderen zou doen. Ik had echter geen geld om weg te geven; daarom wilde ik mijn armoede wel vervloeken. Dit bracht mij er ook toe om de rijken te benijden. Ik gaf echter zoveel ik kon, hoewel ik zelf zeer moest lijden vanwege mijn gemis aan levensbehoeften. Dit bracht mijn ziel echter geen verlossing en al mijn schuld en verschrikkingen bleven op mij drukken. En er is ook geen liefde die een menigte van zonden kan bedekken, dan de liefde die in God is en die Hij toonde toen Hij Zijn Zoon gaf, Wiens bloed reinigt van alle zonden en Wiens gerechtigheid een bedekking is voor al onze tekortkomingen.

De volgende sabbat ging ik naar de kerk te Upper Moulsey, waar eens in de veertien dagen gepreekt werd; het bleek niet de juiste dag te zijn. Ik ging daarom weer weg en begaf mij naar de kerk in Isleworth, waar mijn oren bekoord werden door het geluid van een orgel en dat was als het zingen van gezangen voor een benauwd hart. Ik was ingenomen met de predikant; hij gedroeg zich zoals het een predikant betaamt. Hij hield een lange verhandeling over de eigenschappen van de deugd, maar

maakte haar oorsprong niet duidelijk en stelde haar ook niet op grond van de Schrift voor als een regel waardoor de zondaar de zaligheid verwerft. Hoewel hij de deugd zeer aanpreekt, zei hij ons niet of ze uit de hemel of uit de mensen was. Daarom kon ik de zaak niet tot op de bodem doorgronden en kon ik niet te weten komen wat deugd precies is. Het was niet voldoende dat haar eigenschappen beschreven werden; ik wilde weten wat de oorsprong van de deugd was. Als ze uit de hemel was, zou ik er, naar ik dacht, om bidden; als ze van nature groeide in het hart van de mens, wist ik dat ik er part noch deel aan had.

Zwaarmoedig en treurig ging ik naar huis, terwijl ik erover piekerde wat deugd toch kon zijn en ik steeds dieper wegzonk in wanhoop. Tenslotte kwam ik bij het park van Sir Philip Musgrove, waar ik rondliep tot middernacht. Plotseling werd ik vervuld met alle vertroosting der hoop. Ik preekte God en weende luid. Ik sprak met God, knielde neer op het pad en bad en was zo gelukkig als mijn hart maar kon wensen. Dit bleef zo tot ik in mijn slaapkamer kwam, waar de man zijn keel had doorgesneden. Toen begon deze gemoedsgesteldheid wat te wijken. Ik had echter een klein boekje, dat iemand mij had geleend en dat de aanbeveling deed om God geloften te doen.³ Ik deed mijn kleren uit om daarna de Almachtige een gelofte te doen, indien Hij mij in staat wilde stellen om mij geheel op Hem te werpen. Zo bond ik mijn ziel met talloze banden en weende over alle gedeelten van het geschreven verbond, die dit boek bevatte. Deze las ik terwijl ik op mijn naakte knieën lag en de gelofte deed om te voldoen aan alle voorwaarden die daarin werden genoemd. Toen ik dit verbond had gesloten, ging ik naar bed en weende en bad het grootste gedeelte van de nacht. Ik stond 's morgens op, vol van alle ellendige voornemens van de gevallen natuur. Ik ging nu moedig strijden tegen de wereld, het vlees en de duivel in mijn eigen kracht. Ik had mijzelf aan zoveel voorwaarden verbonden, dat het met mij, als ik op één punt te kort schoot, voor altijd gedaan zou zijn overeenkomstig mijn eigen verbond, als God met mij zou handelen naar mijn zonden en mij het loon op mijn ongerechtigheid geven zou.

Voor de week voorbij was, verbrak ik alles waartoe ik mij had verplicht en zonk nog dieper weg in de put van wanhoop dan ooit tevoren. Nu was er, naar het scheen, geen hoop meer. Ik bad niet meer en wenste heimelijk dat ik in de hel was, opdat ik de ergste smarten zou kennen en bevrijd zou zijn van de vrees voor het ergste wat komen zou. Ik kreeg opnieuw aanvechtingen om te geloven dat er geen God is. Ik wilde niet meer vluchten voor de verzoeking en een echte of overtuigende atheïst worden, want ik wist dat ik verdoemd moest worden als er een God is. Daarom beijverde ik mij om de verzoeking te geloven en die tot mijn vaste overtuiging te maken. "Maar ach", zei ik, "hoe kan ik dit doen? Want als ik dit geloof, dan kan ik niet meer in mijn eigen bestaan geloven en moet ik mijzelf ervan overtuigen dat ik geen gezond verstand en geen gevoel heb, want ik ben al in de hel. Er is niets wat de mensen in de hel voelen, waar ik nu niet iets van gevoel. De hel is een plaats waar nooit genade betoond zal worden en ik mag geen genade genieten. De hel betekent een scheiding van God en ik ben zonder God in de wereld. Onze staat is daar hopeloos en ik heb geen hoop. De hel is het voelen van de last van de zonde en ik ben zo zwaar belast als een sterveling kan zijn. Daar worden de zweepslagen van het geweten gevoeld en ik voel deze de hele dag. Daar zijn wij een metgezel van de duivelen en ik word van de morgen tot de avond door hen gekweld. Daar zullen wij verbijsterd nadenken over een eindeloze eeuwigheid en dat doe ik al. Daar zullen wij zondigen en ons verzetten tegen God en ik doe dat voortdurend. Daar zullen wij nadenken over onze vermetelheid en dwaasheid in het verleden en daar houdt mijn geest zich dagelijks mee bezig. Daar zullen wij zwoegen onder Gods onverdeelde toorn en ik doe dit onophoudelijk. Daar zullen wij liggen onder de kwellende scepter van de eeuwige dood en dat is voor mij al begonnen. Ach! Te geloven dat er geen God is, is hetzelfde als mijzelf overtuigen dat ik niet besta."

Mijn lezer, zo sloot de geopenbaarde toorn van God mij buiten de sterke burcht van de duivel, waarin ik mij, als in een schuilplaats van leugens, zo graag zou hebben verscholen. Ik begon nu zeer

erbarmelijk te klagen over mijn zekere verdoemenis in de toekomstige wereld. Ook klaagde ik erover dat ik nog geen gat in de grond kon graven en zelfs geen stuk gereedschap voor mijn werk kon vasthouden. Daarom dacht ik dat ik mijn baas hiervan op de hoogte moest brengen, mijn werk op moest geven en mijn vrouw de raad moest geven om brood voor zichzelf en ons kind te zoeken. Zelf zou ik hongerend rondtrekken tot ik er niet meer was en hoe eerder ik stierf, hoe beter, want dan zou ik de ergste smarten van mijn eeuwige verdoemenis kennen. Ik spande mijzelf zeer in om ongevoelig te worden voor vrees, maar wat ik ook deed, het lukte niet. Ik had echter een afspraak gemaakt om de volgende sabbat met iemand mee te lopen om te gaan kijken naar het nieuwe huis van Lord C., dat toen te Esher werd gebouwd. Toen ik daar aankwam, vroeg ik waarom ze de muren zo ongewoon dik maakten. Mijn metgezel zei mij dat verschillende mensen net als ik deze vraag hadden gesteld en een verrassend antwoord van de eigenaar hadden gekregen, namelijk dat hun degelijkheid bedoeld was om de duivel buiten te houden! Ik antwoordde dat satan zijn intrek nam in een mens en niet in een gebouw en dat de muren niet aan hun doel konden beantwoorden. Toen ik wat meer hoorde van de gemoedsgesteldheid van de eigenaar, maakte dit al het oude vuur in mij wakker. Ik nam echter wat sterke drank om het voor die dag te onderdrukken.

Toen wij weer naar huis gingen, sprak ik met mijn metgezel over de dienst van God. Hij zei tegen mij: "De mens kan niets doen."

"Niets doen?" Antwoorde ik, "waarom wordt ons dan bevolen om zoveel te doen?"

"O", zei hij, "je kunt niets doen wat God zal behagen. Ik heb de heer **Whitefield**, de heer **Romaine** en alle grote mannen in Londen gehoord en zij zeggen heel duidelijk dat je niets kunt doen."

Ik zei: "Wat zal er dan van ons worden?"

"Wel", zei hij, "de uitverkorenen zullen gered worden en niemand anders."

Ik zei: "Dan is er geen reden om de zaligheid te zoeken."

"Nee", zei hij, "je kunt er niets aan doen."

Ik bracht mijn vleselijke argumenten tegen deze leer naar voren, maar hij noemde enige schriftplaatsen, die helemaal niets overlieten van mijn argumenten en mijn mond geheel stopten.

De volgende dag dacht ik na over deze *nieuwe leer van de uitverkiezing*, waar ik nooit eerder van had gehoord, behalve wanneer ik die tijdens de catechisatie had opgezegd. Ik deed echter mijn best om die uit mijn gedachten te zetten, maar ik kon het niet. De volgende sabbat ging ik naar de kerk, toen een zeer oude man, een volslagen vreemde, voor ons preekte. Zijn tekst was: "De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is deze: wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking, en zichzelf onbesmet bewaren van de wereld", Jakobus 1:27. Nadat ik deze preek had gehoord, keerde ik huiswaarts en ging weer aan het werk met *De gehele plicht van de mens*.

Enige dagen hadden wij vrede met elkaar en waren wij het redelijk eens, maar voor de week voorbij was, twistten wij en vloekten wij elkaar bijna. *De gehele plicht van de mens* kwam met zijn bedreigingen, omdat ik het juiste aantal stenen niet kon leveren en ik kon het boek wel vervloeken, omdat het zulke zware lasten op mijn schouders legde, die ik niet kon dragen, Matthéüs 23:4. Dus *De gehele plicht van de mens* en ik twistten en gingen uiteen; sindsdien zijn wij geen vrienden meer geweest en ik geloof dat wij dat ook nooit meer zijn zullen in deze wereld of in de toekomstige. Wat het *Boek des verbonds* betreft of het boek dat geloften aanbeval, ik durfde niet meer te leven naar de regels van dit boek, want ik had alle grenzen overschreden die de schrijver had getrokken en had alle snode dingen gedaan waarover hij had geschreven.

Op een sabbat kreeg ik een oud gebedenboek in handen, waarin ik de artikelen van de Anglicaanse Kerk vond. Ik verwonderde mij daar zeer over, omdat ik ze nog nooit had gezien of gehoord. Ik las ze met verbazing en in deze artikelen zag ik dat alles wat de man over de verkiezing had gezegd, waar was. Ik dacht echter niet meer aan die leer, omdat ik vreesde dat ik buiten zinnen zou raken, als dit waar was. Daarna ging ik naar de kerk in Moulsey, waar ik al eerder was geweest, en dit bleek de dag te zijn waarop hun predikant voorging. Ik hoorde hem spreken, maar ik wist niet wat hij zei of wat hij

bedoelde. Dus ging ik weer naar huis met al mijn nood en ellende, zoals ik was gekomen. Dit is de staat waarin zij verkeren die geestelijk arm en behoeftig zijn, zoals er staat geschreven: "De ellendigen en nooddruftigen zoeken water, maar er is geen, hun tong versmacht van dorst; Ik, de HEERE zal hen verhoren, ik, de God Israëls, zal hen niet verlaten. Ik zal rivieren op de hoge plaatsen openen, en fonteinen in het midden der valleien; Ik zal de woestijn tot een waterpoel zetten, en het dorre land tot watertochten", Jesaja 41:17, 18. En waarlijk, als de Almachtige deze belofte niet vervuld had, zou ik mij hebben kunnen inspannen en zou ik hebben kunnen zoeken naar de weg des levens tot ik gevallen was in de kaken van de eeuwige dood, want niet één predikant van alle predikanten die ik hoorde, wees ook maar één keer op de weg der zaligheid door een gekruisigde Zaligmaker. Sommigen spraken over het geven van aalmoezen, anderen over de deugd en sommigen over het blijven bij de kerk. Maar een ontwaakte, verloren zoon zal aan dit alles niet genoeg hebben, als de boze pijl van de geestelijke honger zich in zijn geweten heeft gehecht. Van alle mensen onder de hemel is een blinde leidsman iemand van de ergste soort. Hij stuurt zijn duizenden naar de geduchte rechterstoel van God met een leugen in hun hand, Jesaja 44:20 en hij volgt hen, bevekt met al hun bloed. Een blinde leidsman is de scorpioen van de zondaar, Openbaring 9:3, de adjudant van de duivel, die leugens ontvangt en verspreidt en zondaren aanspoort om zich te verzetten tegen het Evangelie. Ja, hij is zelfs de staart van de duivel, zoals er staat geschreven: "Maar de profeet, die valsheid leert, die is de staart. Want de leiders dezes volks zijn verleiders, en die van hen geleid worden, worden ingeslokt", Jesaja 9:14, 15. De tabbaard en de toga zijn ijdele klederen van priesterlijke heiligheid om blinde en onwetende mensen te misleiden en de formuliergebeden zijn de goederen waarmee deze mensen kunnen handelen. Arme zondaren worden verkocht om ongerechtigheid te werken en de tienden en plichten zijn een prijs des bloeds.

Maar ik zal de draad weer oppakken.

Ik begon nu te denken dat er geen opgelapte gebeden meer waren die ik kon bidden en daarom probeerde ik meer gebedenboeken te lenen. Maar ach, ik kon geen boeken vinden die geschikt waren voor de verschillende breuken van mijn gewonde geest. Ik kon niet nalaten een bittere aanklacht te uiten aan het adres van de geestelijken, omdat ze de mensen niet voorzagen van meer boeken met betere gebeden. Ik zei teen sommige oude mensen, die met mij aan de dis des Heeren gingen, dat de predikanten ons de weg waarin wij gered konden worden, niet wilden verkondigen, opdat wij niet even wijs als zij zouden worden. Ik zei dat ze meer gebeden voor ons moesten schrijven en voegde daaraan toe dat ze allerlei gebeden moesten schrijven en dat er enige gebeden moesten zijn voor iedere zoekende. De gebeden in het boek dat ik had gekregen, waren namelijk niet geschikt voor mijn toestand, omdat mijn wonden te diep waren en omdat ze vermengd waren met geloften die ik niet durfde te doen en zaken die ik mij niet durfde voornemen, omdat ik ze niet gestand kon doen. Ik merkte steeds dat mijn verzoeken het hevigst waren nadat ik een gelofte had gedaan, hoewel deze mij gewoonlijk wat verlichting bracht, op het moment dat ik haar deed. Ik geloof dat de satan er geen bezwaar tegen heeft als wij onze ziel door geloften binden, want hij is er zeker van dat hij ons vangen zal, tenzij vrije genade ons in staat stelt die na te komen. Omdat ik geen gebeden kon vinden die geschikt waren voor mij, beleed ik gewoonlijk eerst mijn zonden aan God en besloot dan mijn belijdenis met een paar onsamenhangende gebeden, tot ik zo diep wegzonk dat ik enige tijd helemaal niet meer bidden kon. Toen begon ik alle gedachten over genade uit mijn hoofd te bannen en ik merkte dat mijn hart vervuld werd met een vreselijke opstandigheid. Ik kwam tot de slotsom dat het einde van mijn verschrikkelijke reis spoedig zou aanbreken. Soms verlangde ik er heimelijk naar om de ergste smarten te kennen, want mijn verstand was zo aangetast dat ik mijn werk niet meer naar behoren kon doen of zelfs iemand, zoals ik al eerder heb gezegd, een redelijk antwoord kon geven. Dit vervulde mij met grote droefheid over mijn vrouw en kind en deed mij erover peinzen wat er van hen worden zou. Ik was er zeker van dat ik niet lang meer in staat zou zijn om mijn brood te verdienen, omdat ik al te ver heen was. Ik was er ook ten volle van overtuigd dat er slechts een paar weken voor nodig waren om mij te brengen tot het graf of een krankzinnigengesticht.

Mij werd ook verteld dat mijn meester naar de kweker geweest was bij wie ik vandaan kwam om hem te vragen mij terug te nemen. Hij zei tot meneer Low dat ik mij vreemd gedroeg en een van de slechtst gehumeerde mensen was die hij ooit had gezien, want hij kon geen beleefd antwoord uit mij krijgen. En hij had ook gelijk, want ik dacht de hele dag aan de toorn van God, de verschrikkingen van de hel, de duisternis en het vuur in die plaats en mijn ellendige metgezellen in de misdaad, namelijk de duivelen en de zondaren uit de mensen. Ik zei: "Zwarte wanhoop laat geen plaats over voor hoop; daarom kan de zondaar geen bodem vinden en kan de eeuwigheid niet begrensd zijn." Dan kwam het Woord van God en bevestigde al mijn overdenkingen. "Een bodemloze put", zegt de Zaligmaker en "de rook van hun pijniging gaat op in alle eeuwigheid", Openbaring 14:11. Altijd wanneer ik nadacht over de smarten van de hel, kwam mij een schriftplaats voor de geest om het bestaan ervan te bevestigen. Als mijn geest hiermee bezet was, kon ik niemand een goed antwoord geven. Als mijn baas mij wat vroeg, gaf ik hem hetzelfde antwoord als ik gaf op mijn verzoeken. Soms kreeg hij een antwoord van mij en ging weg, voor ik mijzelf voor de geest had gehaald wie hij was.

Mijn vrouw vertelde mij op een avond dat mevrouw haar had gevraagd te komen en dat zij daar de volgende morgen moest zijn. Ik wilde graag weten wat zij van haar verlangde. Mijn vrouw ging 's morgens naar haar toe en bleef enige tijd bij haar. 's Middags vroeg ik wat voor geheims er was. Zij vertelde mij dat mevrouw haar zeer voorkomend had ontvangen en dat zij haar medeleven had betuigd en haar harde lot had beklagd.

"Mevrouw Huntington", zei ze, "ik heb medelijden met u, want je lijkt een bescheiden, keurige en ijverige vrouw, maar uw leven moet verschrikkelijk zijn."

"Waarom dan, mevrouw?" Antwoordde mijn vrouw.

"Wel, je hebt zo'n ellendeling als man. Hoe kunt u met hem leven? Ik heb in mijn leven nooit zulke antwoorden van een man gekregen en ik heb ook nooit iemand gezien met zo'n humeur."

"Maar mevrouw!" Zei mijn vrouw, "hij is een zeer goede echtgenoot voor mij."

Ik geloof dat zij mij zo goed mogelijk voorstelde. "Ik heb geen reden om te klagen; ik vraag mij af waarom u mij daarom beklagt."

Ik zei dat ik van mening was dat mevrouw zeer hartelijk was, als ze zoveel belang stelde in haar geluk. Hierop antwoordde mijn vrouw dat zij rood geworden was, toen zij dit vroeg en eerst niet had geweten hoe ze moest antwoorden. Ze zei ook dat ze haar haatte, omdat ze zich met ons bemoeide. Waarom hield ze zich niet met haar eigen zaken bezig? Waarom mengde ze zich in onze zaken? Ze voegde eraan toe dat ze niet meer naar haar toe zou gaan, omdat ze haar niet mocht.

Ik was zeer ingenomen met de rechtschapenheid van mijn vrouw en ik geloof dat de arme, blinde ziel vanuit haar hart sprak. Ja, als mijn vrouw zich in deze omstandigheden tegen mij had gekeerd, zou ik de beproeving niet hebben kunnen verdragen. Sinds mijn vrouw echter weet wat overtuigingen zijn, heb ik evenveel geduld met haar moeten hebben als zij met mij.

Ik begon een hekel te krijgen aan de kerkgang, want ik kon de gebeden niet meebidden, behalve hier en daar een zin, en sommige mensen, die zo lichthartig en lichtzinnig schenen te zijn in het huis van God, verwondden mij bijna ter dood toe. Ik had de hoop opgegeven ooit een predikant te horen die mij de weg zou verkondigen waarin een zondaar verlost kon worden, want sommigen riepen "Zie hier!" En anderen "Zie daar!" Hun leven leek net zo slecht te zijn als of zelfs slechter dan dat van de ellendige mensen en als zij op de preekstoel stonden, raffelden zij hun werk zo snel af, alsof hun ziel werd voortgejaagd tot ze hun preek hadden beëindigd. Tenslotte nam ik mij voor om de Bijbel te gaan bestuderen om te zien of ik daaruit wat onderwijs zou krijgen. Mijn verstand was echter zo aangetast dat ik het ene gedeelte niet kon doen rijmen met het andere. Soms dacht ik dat de Bijbel geschreven is om mensen in verwarring te brengen, want ik meende dat ik alle Godgeleerden op de aarde wel kon uitdagen om alle gedeelten uit dit Boek met elkaar in overeenstemming te brengen, zodat ze niet tegenstrijdig waren of elkaar tegenspraken. Toch kon ik het Goddelijke gezag van de Bijbel niet loochenen, omdat mijn gevoelens zo volkomen strookten met Gods bedreigingen. Daarom wist ik dat de verdoemde ziel en Gods eeuwige oordeel beide moesten staan of vallen. Als ik mij had

kunnen bevrijden van alles wat ik voelde, zou ik gelijk een deïst geworden zijn. Maar ach! Mijzelf te overtuigen dat er geen helse pijnen waren, zou hetzelfde zijn geweest als mijzelf te overtuigen dat ik niet bestond. Ik zou hier enige van de ontzaggelijkste gedeelten uit de Schrift kunnen noemen, die al hun pijlen op mij richtten. Ik zie daar echter vanaf, want het boek zou dan veel dikker worden dan ik eerst van plan was. Toen ik zo zorgvuldig de waarheid zocht, begon ik te zien dat *de leer van de eeuwige verkiezing* heel duidelijk naar voren komt in de Bijbel.

Hierdoor raakte ik nog meer verbijsterd dan ooit tevoren. Waar ik ook las, ik kwam deze leer tegen. Als ik haar tegenkwam in de profeten of in de brieven, sloeg ik er geen acht op. Als deze leer echter voorkwam in de vier Evangelisten, dacht ik dat het Christus' eigen woord was en zeker altijd vast zou blijven. Daarom nam ik mijn pen, inkt en papier en nam ik mij vast voor om elk bijbelboek nauwkeurig te lezen, om te zien wat iedere schrijver van de Schriften over deze leer had geschreven. Dit was een zware taak voor mij, omdat ik niet één hoofdstuk goed kon lezen. Ik begon er echter mee en las verschillende boeken, terwijl ik de hoofdstukken en de verzen opschreef waar de leer der verkiezing voorkwam. Hoe meer ik naar deze leer zocht, hoe duidelijker ze naar voren kwam, want de leerstukken van de eeuwige verkiezing en de absolute predestinatie schenen de voornaamste te zijn van de hele leer der Godzaligheid. Ik vluchtte echter naar de Evangelisten, in de hoop de leer van Christus daartegenover te stellen, om zo alle profeten te weerspreken. Maar ach! Ik merkte dat Christus deze leer nog scherper preekte dan alle profeten samen, zoals blijkt uit de volgende Schriftgedeelten. "Gij zijt niet van Mijn schapen", Johannes 10:26. "Gij zult Mij zoeken en gij zult Mij niet vinden", Johannes 7:34. "Ik bid niet voor de wereld", Johannes 17:9. "En Hij zeide: U is het gegeven, de verborgenheden van het Koninkrijk Gods te verstaan; maar tot de anderen spreek Ik in gelijkenissen", Lukas 8:10. "Maar die is het niet gegeven", Matthéüs 13:11. Ik bid "voor degenen die Gij Mij gegeven hebt", Johannes 17:9. "Ik stel Mijn leven voor de schapen", Johannes 10:15. "Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen", Johannes 6:37. "Ik weet welke Ik uitverkoren heb", Johannes 13:18. "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke", Johannes 6:44. "Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren", Matthéüs 20:16. En de engelen "zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden", Matthéüs 24:31. "Dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze", Johannes 6:39. Ik zag dat de leer van de predestinatie en de verkiezing weerspiegeld werd in de ontzaglijke leer van de verwerping. Al deze leerstukken zijn door de hele Bijbel heen te vinden. Er zijn mensen die Christus niet verlost, want Hij zegt: "Ik stel Mijn leven voor de schapen", maar "gij zijt niet van Mijn schapen", Johannes 10:15, 26. Nee, want zij hadden zich verkocht om ongerechtigheid te werken. "Zo zal dat huis, hetwelk in die stad is, die een muur heeft, voor altoos blijven aan hem die dat gekocht heeft, onder zijn geslachten; het zal in het jubeljaar niet uitgaan", Leviticus 25:30. Het zaad dat bekend stond vanwege haar boosheid, dat gesproten was uit de gemengde huwelijken in de wereld voor de zondvloed, dat in de tijd van de patriarchen zijn geboorterecht verkocht, dat onder de wet zondigde door zijn aanmatiging en grote overtredingen beging in de tijd van de profeten, kwam tenslotte tot de onvergefelijke zonde onder de bedeling van het Evangelie. Deze zondaren dragen het teken van de verdoemenis, want als ze verkoren waren geweest, zou God hen niet toegelaten hebben om door te breken tot in de plaatsen waar geen hoop is, want de verkiezing staat als een wachter voor de peilloze diepte van de verdoemenis, zodat noch Abraham noch Lazarus daarover konden gaan. Laten de mensen zeggen wat ze willen: "De HEERE heeft alles gewrocht om Zijns Zelfs wil, ja, ook de goddeloze tot de dag des kwaads", Spreuken 16:4. Dit zijn enige van de onpeilbare diepten en verborgen geheimen van de almachtige God. "Maar Zijn verborgenheid is met de oprechten", Spreuken 3:32; Psalm 25:14.

Ik ben sedert die tijd nooit vaster overtuigd geweest van de waarheid van deze leerstukken. Ondertussen trok ik echter bijna de haren uit mijn hoofd en werd ik bijna waanzinnig. En ik geloof dat ik, wanneer ik in mijn zonde ter helle gevaren was, de leerstukken van de verkiezing en verwerping nog steeds zou hebben aangehangen, want de Bijbel scheen er vol van te zijn. Ik ben ervan overtuigd dat de duivelen niet onkundig zijn van deze leerstukken, omdat ze zich zo beijveren om

boze mensen ertoe aan te zetten om met deze ontzaglijke waarheden van God te spotten. De geleerde Milton zinspeelt hierop in zijn tweede boek van *Paradise Lost*, (Het verloren paradijs): Anderen zaten op een heuvel apart, verzonken in gedachten meer verheven, en peinsden diep over voorzienigheid, voorkennis, wil en lot, onveranderlijk lot, vrije wil, absolute voorkennis. Zij vonden geen eind, in kronkelende doolhoven van bespiegeling verdwaald.

Ik moet zeggen dat ik soms beefde als ik arminianen hoorde die spotten met deze verheven leer en die er met hun dichtgeschroeide geweten en schaamteloze hart om lachten en met meer onbeschaamdheid spraken over God dan de duivelen zelf durfden te doen. Zulke mensen hebben echter niet vaak in diepe wateren verkeerd, want als dat zo was geweest, zouden ze geleerd hebben om te beven voor deze waarheden en er niet om te lachen en ook om met meer achting te spreken over de allerhoogste God. Ik weet dat er nooit iemand in deze wereld is geweest die God heeft opgetrokken uit de verschrikkelijke kuil waarin ik verkeerde, terwijl hij de leer van de vrije wil en de zondeloze volmaaktheid aanhing. Nee, deze valse ijdelheden brengen ons in de verschrikkelijke diepte, zoals dat ook gebeurde bij Jona. Als wij ooit uit de buik des grafs komen door de kracht van Gods genade, dan zullen wij onze geloften betalen en, met Jona erkennen dat het heil des HEEREN is, Jona. 2:8, 9. De arminiaan denkt echter dat God net zo is als hij en dat Hij heen en weer zal bewegen als een treurwilg, iets zal zeggen en herroepen, ons vandaag door genade zal roepen en morgen zal verdoemen. Ik merkte echter, net als Job, dat Hij onveranderlijk is en dat niemand Hem kan afkeren, Job 23:13. Zo zegt Hij: "Ik, de HEERE, word niet veranderd; daarom zijt gij, niet verteerd", Maléachi 3:6.

Het schijnt mij toe dat sommige heidenen een groter geloof hebben gehad in de onveranderlijkheid van de duivelen dan sommige arminianen, met wie ik heb gesproken in de onveranderlijkheid van de Allerhoogste, zoals mijn lezer kan zien in het zesde boek van Vergilius Aeneas:

En hoe, antwoordde de vrouw, kon er bij de mens zo'n goddeloze wens of ijdele gedachte rijzen! Ongeroepen, onbegraven de overtocht te wagen en de helse vijanden te zien die de kust bewaken? Hoop niet dat u de loop van 't lot zult wijzigen door uw gebed, of de goden, onverbiddelijk streng, tot buigen brengen zult.

Ook lezen we:

"De moeiten zijn langdurig en onoverkomelijk, wanneer wij weer opklimmen tot het hemelrijk. Slechts weinig waren er, uitgelezen en verkoren, die door de goede Jupiter, of door hun eigen deugd, werden opgetrokken tot in de hemel daarboven."

Deze kennis hebben de heidenen verkregen door waarzeggende geesten. Het is een betreuenswaardige gedachte dat de heidenen sommigen die dienaar van het Evangelie genoemd worden, zullen bestraffen. Daarover moeten wij ons echter niet verwonderen, want God heeft er al eerder voor gezorgd dat "het jukdragende stomme dier, des profeten dwaasheid heeft verhinderd", 2 Petrus 2:16.

Ik geloof dat ik altijd reden zal hebben om de Almachtige te prijzen dat Hij mijn ziel op zo'n ordelijke, wijze heeft gezaligd door in mijn geest indrukken te geven van Zijn heiligheid, rechtvaardigheid, onveranderlijkheid, waarheid en getrouwheid aan Zijn Woord, zelfs voor Hij Zijn geliefde Zoon in mij heeft geopenbaard, zoals de Verlosser zo zoet verklaart: "Er is geschreven in de profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan, die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij", Johannes 6:45. Ik had nu met nieuwe problemen te kampen, namelijk dat al mijn werken, zoeken en bidden tevergeefs waren, want als ik geen verkoren vat was, zouden mijn gebeden nooit verhoord worden en zou ik nooit de verleidingen kunnen weerstaan, wat ik ook deed. Dit zegt de duivel over de zoete leer van Gods eeuwige verkiezing en ik weet dat hij de uitlegger is, die de arminianen tot op deze dag volgen.

Het jaar der vrijlating

Ik heb de lezer nu meegenomen tot de dag van gejuich. Het was in de winter, vlak voor Kerstfeest. Ik was toen bezig met het snoeien van leibomen. Op een dag was ik een perenboom aan het snoeien en terwijl ik diep in gedachten was en soms mopperde omdat ik maar niet van die godslasterlijke aanvechting bevrijd werd en al mijn gedachten gevangen gehouden werden onder de scepter van de eeuwige dood, zei ik tegen mezelf "O, wat een plaats moet de hel zijn! Ik heb het onderpand ervan al in mijn hart. Onze predikanten vertellen ons niet hoe wij verlost kunnen worden, hoewel ze het weten; ja, ze moeten het weten, omdat ze goed onderlegd zijn. Alle gebeden die ik heb gelezen, schieten te kort en niet één van de predikanten noemt mijn toestand in zijn preken. *De volkomen plicht van de mens* houdt mij voor wat ik niet kan vervullen. Hoe meer ik tegen de zonde strijd, hoe vuriger mijn verzoeken zijn en hoe vuiler mijn hart schijnt te zijn. Ik probeer heilig te leven, maar ik kan het niet. Ik probeer God te behagen en Zijn toorn te stillen, maar tevergeefs. Het gaat slechter en slechter met mij en Gods ongenoegen is des te heviger. Als ik naar de kerk ga, word ik slechts met droefheid vervuld, want de dominee wil graag zijn preek beëindigen, sommige mensen slapen en sommigen lachen, terwijl anderen slechts de schoonheid en de kleding van anderen bewonderen. Als ik de Bijbel lees, kan ik het ene deel niet rijmen met het andere. Als één gedeelte komt met een bemoediging en vertroosting, komt mij een ander gedeelte voor de geest dat geladen is met verschrikking en wraak en alles afsnijdt. De leer van de verkiezing is verschrikkelijk. Ik heb het uitgezocht en het is de waarheid. Ik heb geprobeerd om alle plaatsen op te schrijven waar erover gesproken wordt, maar ik kon het niet, want de Bijbel staat er vol mee. Als ik niet verkoren ben, zal ik nooit zalig worden, wat ik ook doe. Ik zal mij daarom niet meer inspannen, maar het ergste verwachten, wat ik spoedig kennen zal. O, als ik maar op aarde was geweest toen de Zaligmaker daar was! Ik zou Hem gevolgd zijn, hoe Hij ook met mij gehandeld zou hebben. Maar ach! De Joden waren een zeer begunstigd volk. O, dat ik een Jood geweest was. Maar dat ben ik niet; ik ben een heiden en ik ben een zondaar! Ik ben een bijzonder schepsel. Als de geruchten waar zijn, ben ik een bastaard, die verwekt is door de man van een andere vrouw en ontvangen in de baarmoeder van de vrouw van een andere man. Ik ben de vrucht van dubbel overspel! Barnabas Russel was zeker mijn vader; ja, hij heeft het erkend. Ik lijk sprekend op hem en ik ben een waar beeld van hem. In het geheim erkende hij mij als zijn eigen kind. Hij heeft mij naar school gestuurd. Iedereen in mijn geboorteplaats lachte om mij en noemde mij "jonge Barnet". En waar is die man der ongerechtigheid nu, van wie ik afstam? Waar? Wel, volgens het gebedenboek moet hij nu in de hel zijn, want daar staat: "Vervloekt is hij die ligt bij de vrouw van zijn naaste." En God zegt: "De hoereerder en overspeler zal God oordelen." "God is geen man, dat Hij liegen zou, noch eens mensen kind, dat het Hem berouwen zou", Num. 23:19. Bovendien getuigt zijn erbarmelijke en ellendige einde tegen hem. Hij stierf in de grootste angst, terwijl hij uitriep: "Doe wat je wilt met mij, als je mijn leven kunt redden." Dit heeft mijn moeder mij bekend en zij was zowel een oog- als een oorgetuige, want zij heeft hem tot het laatst verpleegd. Scheiden rechtvaardige zielen van de wereld in zulk een angst en wanhoop? Nee, "Let op de vrome en zie naar de oprechte, want het einde van die man zal vrede zijn", Psalm 37:37. En wat zal er van mijn arme moeder worden? Dat weet God alleen; zij gaat trouw naar de kerk en neemt deel aan het Avondmaal en toch heeft zij jaren in overspel geleefd. Ikzelf ben met mijn arme zuster een levende getuige van deze bewering en de man heeft erkend dat wij beiden zijn kinderen zijn. Als Gods genade het niet verhoedt, moeten mijn ouders gestraft worden. En hoe kunnen hun nakomelingen dan ontkomen? Dat kunnen ze niet, want "geen bastaard zal in de vergadering des HEEREN komen; zelfs zijn tiende geslacht zal in de vergadering des HEEREN niet komen", Deut. 23:2. En zal de hel niet zowel de ouders als hun zaad ontvangen? Ik zie geen weg ter ontkoming. O, ellendig einde! Ik zal hen haten tot in alle eeuwigheid, omdat zij mij op deze wereld hebben gebracht als de ellendige vrucht van hun wellustige omhelzingen en zij zullen mij haten tot in alle eeuwigheid, omdat ik hun misdaad heb verzaard en ben als venijn voor de prikkel van hun schuld. Mijn moeders echtgenoot - die mijn vader had moeten zijn - was een arme, stille, godvrezende man, die jarenlang uit zijn bed verbannen werd door een ellendeling die zijn vrouw en zijn bed verontreinigde. Ik werd aan zijn tafel groot

gebracht, hoewel het een karige tafel was. Ik was een bedrieger. Ik noemde hem vader, terwijl hij dat niet was, en hij noemde mij zoon en loog daardoor in zijn onschuld. God zal zijn geduld vergelden en het onrecht wreken en wij zullen voor alles betalen. God bezoekt de misdaad der vaders aan de kinderen, aan het derde en aan het vierde lid dergenen die Hem haten, Exodus 20:5. Welk recht heb ik om de naam van die vrome, gekrenkte man te dragen? Geen enkel en dat is jaren als een dolk in mijn hart geweest. O, dat ik een beest, een reptiel of een insect was geweest! O, dat ik kon ophouden te bestaan! O, dat de tijdelijke dood overal een eind aan kon maken! Maar er is een dag gesteld en God zal de wereld oordelen. Dan zullen alle verborgen zonden aan het licht gebracht worden. "En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?", 1 Petrus 4:18. O, dat ik toch maar meer gebedenboeken had en dat ik maar één gebed kon vinden dat op mijn omstandigheden van toepassing was! Maar ach, mijn geval is bijzonder; ik ben een bastaard" Bovendien is het zinloos om te bidden. Ik ben niet verkoren en als de Bijbel waar is - en mijn ellendige staat getuigt dat ze echt waar is - zullen alleen Gods uitverkorenen ooit zalig worden, zoals er staat geschreven: "En zo iemand niet gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in de poel des vuurs", Openbaring 20:15. O, dat er geen komend oordeel was! Maar ik weet dat het er is en dat het beslissende vonnis vaststaat, en ik zal spoedig de ergste smarten ervan kennen, want ik ben bijna krankzinnig en bijna dood!"

Ik probeerde nu de uitverkiezing uit mijn gedachten te zetten, maar zeer veel schriftplaatsen vielen mij tegelijkertijd in. Ik probeerde ertegen te argumenteren, maar zij legden alle mijn zwakke redenen het zwijgen op, staarden mij recht in het gezicht en brachten mij onder de diepste overtuigingen.

Als alle arminianen onder de hemel hun krachten zouden verenigen en ondersteund zouden worden door alle kracht en wijsheid van de duivelen om te volharden in een goddeloze oorlog tegen de leer van de eeuwige verkiezing, dan zou., naar mijn vaste overtuiging, die vlammeende waarheid hen in het gezicht vliegen, hun verwarde argumenten ontzenuwen, al hun tegenstand verbreken, hun vleselijke gedachten op de vlucht drijven en zeer spoedig alle zandgronden en alle vleselijke bolwerken die de meest goddeloze opstandelingen daartegen kunnen oprichten, wegnemen. Soms zal de waarheid hun geweten zo doen spreken vanwege hun trots, dat er zelfs in hun wanhoop een belijdenis van hun lippen geperst zal worden, die zal getuigen van de boosheid van hun hart, zodat iedere waakzame christen zal zien dat ze in de strijd van de duivelen verenigd zijn om te strijden tegen de soevereiniteit van de onveranderlijke en almachtige Jehovah."

Ik weet wat het is om smalend te spreken over de verkiezing; ik heb het zelf ook gedaan. Ik weet ook welke goddeloze oorlog er wordt gevoerd tegen de soevereiniteit van God; ik heb ook meegestreden. Ik zeg dit tot mijn schande. Ik ben er ook vast van overtuigd dat de waarheid van God het schild is van iedere ware christen, maar dat ze een dolk is in het geweten van ieder die er tegen strijdt. De verkiezing is echter een van de voornaamste waarheden en de waarheid zal nooit haar banier strijken, de vijand de rug toekeren of van het slagveld vluchten. Zij zal haar vaandel voeren, in weerwil van al haar vijanden, en terrein winnen en zij zal ook een eeuwige overwinning behalen.

Het is mijn wens dat degene, wie dat ook zijn mag, die het na mijn overlijden op zich neemt om een van mijn geschriften opnieuw uit te geven, de inhoud en de geest van mijn getuigenis voor God niet zal veranderen, maar dat hij het zo zal laten als ik het heb geschreven, zelfs met behoud van de kwade geest waarin het volgens sommigen is geschreven. Ik kan er het best over oordelen waar ik het vandaan heb en hoe ik eraan kwam en in de dag des oordeels zal openbaar komen of het uit de hemel, de aarde of de hel was. Ik zou echter liever de volkomen raad Gods in een kwade geest neerschrijven, als dat mogelijk is, dan doen wat een van mijn waardige beschuldigers doet, namelijk in de ene kerk één evangelie brengen en in de andere kerk een ander evangelie brengen. Men zou denken dat de dood van Uzza, de ontvangenis van Ismaël, het verlies van de vrouwen van Abraham en Izak en de ijdele poging om Paulus te verzoenen met de priesters en de oversten ons voldoende zouden hebben gewaarschuwd en zo

voor altijd een einde zouden hebben gemaakt aan de veronderstelling dat het gedichtsel van de mens gebruikt wordt om Gods voornemen te bevorderen. Ik betwijfel of zulke mensen Gods inzettingen wel houden, omdat zij bedrieglijk handelen in Gods verbond. Ik zal bidden of God hen wil vergeven, "hoewel wraak doende over hun daden", Psalm 99:8.

Maar ik zal de draad weer oppakken.

Terwijl ik op de ladder stond en peinsde over de leer van de verkiezing, wegzonk in moedeloosheid, of beter gezegd wanhoop, wenste dat ik meer gebedenboeken had en mopperde omdat ik er geen kon krijgen die geschikt waren voor mijn omstandigheden, omscheen mij snellijk een licht, Handelingen 9:3, snel als de bliksem en veel heerlijker dan "de glans der zon", Handelingen 26:13. Ik weet echter niet of ik dit zag met mijn vleselijke oog of niet, maar dit weet ik dat het scheen in mijn hart, 2 Korinthe 4:6. Terwijl ik hierover nadacht, bracht dit licht mij alle schriftplaatsen die ik had gelezen in gedachten Johannes 14:26 en drukte die in hun geestelijke betekenis met ongewone kracht op mijn gemoed, Jer. 31:33.

In het visioen waren er twee rechte snoeren, die getrokken werden door de hele wereld en ik weet dat het Gods snoeren waren, die "mij in lieflijke plaatsen gevallen zijn; ja, een schone erfenis is mij geworden", Psalm 16:6.

Eén van deze snoeren werd gevormd door de beloften, de voorwaardelijke beloften, bedreigingen en vloeken - deze behoorden de goddelozen toe; zij zijn hun deel van God, Job 20:29 - en de vloeken van de berg Ebal, Deut. 27:13. Het andere snoer waren de onvoorwaardelijke beloften en de zoete nodigheden van Christus en deze behoren Gods uitverkorenen toe. En in het visioen werd het menselijk geslacht verdeeld in twee groepen; dit alles gebeurde voor mijn geestesoog en toen was er niets meer te zien. Het ene was "het richtsnoer der woestheid", Jesaja 34:11, het andere het snoer der erfenis, Psalm 78:55. Dit alles gebeurde in één minuut. Het visioen staat mij nog steeds voor de geest en dat zal altijd zo zijn. Dit is schriftuurlijk, want er staat geschreven: "Hij mat met twee snoeren om te doden en met een vol snoer om in het leven te laten", 2 Samuël 8:2. Dit zijn Gods snoeren en het komt overeen met zijn vloek van de Ebal en zijn zegen van de Gerazim. Dit waren ook de twee snoeren waarmee de apostelen werden uitgezonden om die uit te strekken, Psalm 19:5; 2 Korinthe 10:16.

Ik was geheel bezet met het overdenken van de voorstelling van deze twee verbonden en de twee soorten mensen die daaronder waren. Een van deze snoeren moest zover worden uitgestrekt dat het reikte tot iedere pin van de tent, Jesaja 54:2. Het was alsof ik was omhuld door het volle licht van de zonnestrallen. Mijn haren waren te berge gerezen en het bloed stolde in mijn aderen, uit vrees dat dit mij zou brengen tot mijn verschrikkelijke en lang verwachte einde, want ik wist niet tot welke groep ik zou behoren bij mijn sterven, omdat ik nog geen verzoening ontvangen had. Zo werd ook Paulus verlicht door het licht dat hem omscheen - met dit visioen heb ik het mij vaak vergeleken - maar het was drie dagen nadat het licht had geschinen, dat hij de Heilige Geest zo krachtig ontving, zoals u leest in het negende hoofdstuk van Handelingen. Ik kwam nu van de ladder af en stond om mij heen te kijken, maar ik kon niets zien dan het visioen. Ik riep: "Wat is dit? Wat is dit? Wat is dit?" Ik vreesde dat het iets was wat mij aan mijn eind zou brengen en dat ik geen deel zou hebben aan het zoete snoer van de beloften en nodigheden. Ik had gezien dat deze toebehoorden aan de uitverkorenen, die nadrukkelijk de erfgenamen der belofte genoemd worden. Onmiddellijk hoorde ik nu een stem uit de hemel, die tegen mij zei met duidelijke woorden: "DOE UW FORMULIERGEBEDEN WEG EN BID TOT JEZUS CHRISTUS. ZIET U NIET HOE MEDELIJDEND HIJ TOT ZONDAREN SPREEKT?" Dit sprak Hij woord voor woord; ik denk dat ik ze nooit zal vergeten.

"Ik ben dat hemels gezicht niet ongehoorzaam geweest", Handelingen 26:19, maar ik ging naar het schuurtje waar ik mijn gereedschap opborg om te bidden. Toch kan ik mij niet herinneren dat ik op dat moment enig geloof had in de Zaligmaker of verwachtte dat ik verhoord zou worden of antwoord

zou krijgen. Naar alle waarschijnlijkheid was ik daarvoor te diep gezonken. Ik dacht eerder dat dit visioen mij voorgoed aan mijn einde zou brengen. Daarom beefde ik en was ik bijna radeloos, omdat ik vreesde dat ik spoedig zou wegzinken onder dat ontzaglijke snoer van vreselijke bedreigingen en vloeken. Toen ik bij mijn schuurtje kwam, deed ik, voor zover ik mij kan herinneren, wat ik gewoonlijk deed. Ik legde namelijk mijn blauwe voorschoot af en bedekte mijn hoofd en gezicht ermee. Ik was als de arme tollenaar; ik kon zelfs niet tot God opzien en was bang dat Hij mij zou verdoemen als ik probeerde dat te doen. Ik knielde neer en begon onvoorbereid te bidden in de taal van een wanhopig mens, met deze woorden: *"O Heere, ik ben een zondaar en Gij weet het. Ik heb geprobeerd om mijzelf beter te maken, maar ik kan het niet. Als er een weg is overgebleven, waarin Gij mij kunt redden, red mij dan. Als dat niet zo is, moet ik verdoemd worden, want ik kan het niet meer proberen en dat zal ik ook niet doen."*

Juist op het moment dat de laatste zin van mijn lippen kwam, werd "de Geest der genade en der gebeden" in mijn ziel uitgestort, Zacharia 12:10 en ik begon aanstonds te spreken wat "de Geest mij gaf uit te spreken", Handelingen 2:4. Onmiddellijk begon ik te bidden met zo'n kracht, welsprekendheid, welbespraaktheid, vrijmoedigheid en vertrouwelijkheid, dat ik mij daarover zeer verwonderde. Het was net alsof ik opeens Arabisch had leren spreken, een taal waar ik nog nooit een woord van had geleerd. En de gezegende Geest van God stortte op krachtige wijze de zoete beloften uit alle delen van de Schrift uit in mijn hart en kwam mijn zwakheden zeer te hulp door mijn stamelende tong woorden te geven om met vrucht bij God te pleiten. Ja, die gezegende Geest bekwaamde mij zo dat ik de Almachtige Zijn eigen beloften kon voorstellen, die van toepassing waren op mijn toestand, zodat de gezegende Majesteit Zich niet van deze banden kon bevrijden. Nadat ik ongeveer een kwartier zo had geworsteld, ziet, toen verscheen Jezus Christus op zeer heerlijke en duidelijke wijze aan mij, terwijl Zijn hele lichaam bevlekt was met bloed! Hij verscheen aan mij als iemand die zeer onteerd en mishandeld was en toch wilde Hij medelijden met mij hebben. Ik wendde mijn ogen van Hem af, maar Hij volgde mij en verscheen nog steeds voor mij. Ik viel op de grond en lag op mijn gezicht, maar ik kon het gezicht niet kwijtraken. Nooit eerder had ik de zonde in zo'n licht gezien dan toen. In het licht *van de wet* verschijnt de Heere ons als een ontzaglijk Wezen, want omdat de wet ons aan niets anders dan de zonde en de toorn van God tegen de zonde ontdekt, lijkt de Wetgever onze vijand te zijn. Dat vervult ons met een folterende vrees en omdat wij geen genade van Hem verwachten, moeten wij Hem wel haten. De wet openbaart geen medelijden, dus worden wij vervuld met zelfmedelijden. Zo wordt ons zondige ik het voorwerp van ons medelijden en toont ons vleselijke gemoed zijn vijandschap, die zelfs tegen God gericht is, Rom. 8:7. Maar het zien en voelen van de zonde, terwijl ik *de gedode Zaligmaker* zag, vervulde mijn ziel met verbolgenheid jegens mijzelf en mijn zonde en deed mijn ingewanden rommelen van onuitsprekelijke liefde voor en medelijden en deernis met voor mijn zeer gekrenkte God en Zaligmaker. Er was onmiddellijk een einde gekomen aan al mijn mopperen en ik riep uit: *"O, ik kan dit niet dragen. O, stuur mij maar naar de hel, naar mijn eigen plaats, want ik verdien het. Ik kan en zal niet klagen. O, stuur mij maar naar de hel! Tot nu toe heb ik niet geweten dat ik zondigde tegen Uw wonden en Uw bloed! Ik wist niet dat Gij zo hadt geleden voor deze ellendige! Ik wist nog niet dat ik iets van doen had gehad met Uw kruisiging! Ik kan mijn lijdende Heere en Zaligmaker niet om genade smeken. Nee, stuur mij naar de hel, want ik verdien het. O, ik zal nooit klagen, want ik weet dat het onterecht zou zijn, wanneer ik klaagde."*

Hoe meer ik Hem probeerde te vermijden, hoe dichter Hij mij naderde. Het gezicht werd steeds duidelijker en de indruk op mijn gemoed werd dieper. Hoe meer ik mijzelf veroordeelde en in de duisternis voor Hem probeerde weg te kruipen, hoe meer Hij mij toelachte en mijn ziel deed wegsmelten, en die vernieuwde en vertroostte. Toen ik merkte dat ik Hem niet kon mijden en de stralen die mij zo deden wegsmelten, niet buiten kon sluiten, stond ik van de grond op en ging de tuin in. Hier merkte ik dat al mijn verzoeken waren opgehouden. Mijn harde gedachten van God en de verschrikkelijke denkbeelden die ik had als ik Hem zag in Zijn rechtvaardige wet, waren

geweken. Mijn zonden, die mij zoveel maanden voor mij hadden gestaan in al hun afgrijselijkheid en ontzaglijkheid, hadden hun vleugels uitgespreid en waren zover van mij geweken als het oosten verwijderd is van het westen, zodat niets het offer meer bedekte. Mijn duisternis werd verdreven door de stralen van de Zon der gerechtigheid en het leven en de onsterfelijkheid werden mij zo heerlijk voorgesteld, dat ik mijzelf geheel verloor in het vuur van de eeuwige liefde dat mijn ziel vernieuwde en in vervoering bracht. Al de verschrikkingen van de verdoemden en de overdenking van hun onherroepelijke lot weken; verwarring en wanhoop zonken weg in vergetelheid. De onafhankelijke Jehovah, de God der legermachten, had die alle op de vlucht gejaagd. Hij zat alleen op de troon en had de macht over het veld en deed de banier van eeuwige liefde wapperen. De verschrikkelijke en ontzaglijke snoeren van dreigementen werden alle aan de voet van de berg gelegd en ik werd onder het verbondssnoer van Gods uitverkorenen gebracht, terwijl de onvoorwaardelijke beloften van een eeuwig Evangelie, die even talrijk zijn als de bladeren in de herfst, mij verzekerden van mijn aandeel in een volbrachte zaligheid. Mijn gedachten werden vervuld met een zoete zekerheid, mijn hart werd bevestigd, mijn gemoed kwam tot rust, mijn twijfel en vrees weken tenslotte. Mijn geweten leek een verborgen koninkrijk, dat bestuurd werd door de Vredevorst, mijn genegenheid ontvlamde, mijn wil kende een zalige berusting en genade zwaaide met al haar vertroostende werkingen de hoogste scepter over ieder vermogen van mijn ziel. Zo moesten de zonde, de satan, het verderf, de verschrikking, de wanhoop, het ongelooft, de ontsteltenis en de verwarring hun vlag strijken en werden verjaagd, overwonnen en verslagen voor het Goddelijke geschut van de zegevierende Verlosser, dat tevoorschijn werd gehaald uit die heerlijke wapenkamer, de verborgenheid van het kruis, waar God en zondaren elkaar ontmoeten.

Ik was naar het schuurtje gegaan terwijl ik gekweld werd door alle verschrikkingen van de verdoemden en ik keerde terug met het Koninkrijk van God opgericht in mijn hart. O, gelukkig jaar! Gelukkige dag! Zalige minuut! Heilige plaats! Ja, geloofd zij mijn dierbare Verlosser, Die "mijn ziel gered heeft van de dood, mijn ogen van tranen, mijn voet van aanstoot", Psalm 116:8. Ik probeerde nu te werken, maar ik kon dat niet, want ik kon geen gedachte voortbrengen en niets beminnen dan wat in de hemel was en het lag niet in mijn macht om mijn gedachten vandaar terug te roepen, want mijn hart was, waar mijn schat was, Matthëüs 6:21. Ik ging naar mijn schuurtje om gereedschap te halen, maar voor ik de plek bereikte, vergat ik wat ik wilde. Ik stond te beven, te lachen, te huilen en was vervuld met vreugde. Ik zei: "Wat heb ik nodig? Wat heb ik nodig?" Ik kon mij echter niet herinneren welk stuk gereedschap ik nodig had. Dus ging ik terug naar mijn werk en stond ernaar te kijken, maar mijn ziel was naar haar eigen woning opgestegen en de arme tuinman was alleen gebleven. Omdat ik niets kon doen zonder mijn ziel, was ik net als een machine zonder raderen. Nadat ik een poos had staan denken, bedacht ik dat ik een schoffel nodig had. Toen rende ik naar mijn schuurtje, terwijl ik onderweg voortdurend uitriep: 'schoffel, schoffel, schoffel, schoffel.' Voor ik echter het schuurtje bereikte, waren mijn gedachten aan de schoffel al verdwenen. Ik ging toen voor de tweede keer terug en stond naar mijn werk te kijken, terwijl ik van vreugde luid lachte en weende. Toen ik weer een beetje helder was, herinnerde ik mij dat ik een hark nodig had. Toen ging ik opnieuw, zo snel ik lopen kon, naar mijn schuurtje, terwijl ik uitriep: "Hark, hark, hark, hark." Voor ik echter aan het eind van de reis gekomen was, ging de gedachte aan de hark dezelfde weg als die aan de schoffel, zodat ik mij geen van beide kon herinneren. Ik was nu net zo gesteld als de arme Petrus, toen hij zei: "Het is goed dat wij hier zijn", Matthëüs 17:4. Hij wist echter niet wat hij zei. Ik ging nu voor de derde keer terug en gaf alle hoop op dat ik zou kunnen werken. Ik overdacht wat ik in dit geval moest doen. Als ik niet werkte, kon ik niet met een eerlijk geweten mijn loon ontvangen en als ik geen loon ontving, moesten mijn vrouw en kinderen lijden, vanwege gebrek aan brood. Zelf gaf ik niet om eten en ik geloof dat ik het zelfs niet gemist zou hebben, als ik uitgehongerd was geweest. Al mijn pogingen om te werken waren echter vruchteloos. Jezus Christus was gekomen, het was voor mij het jaar der vrijlating, de aarde moest zelf vrucht dragen, want ik kon de grond niet bewerken. De dienstknecht was nu bevrijd van zijn heer en mijn handen waren "van de potten ontslagen", Psalm

81:7. Mijn ziel was opgestegen als met de vleugels van een duif en was weggevlogen om deze dag te heiligen en ik was ook vastbesloten om dat te doen.

Daarom verliet ik de tuin en ging ik naar de weide van Sunbury, waar ik kon wandelen zoveel ik wilde, zonder lastig gevallen te worden. Daar loofde en prees ik God met een luide stem, zonder dat er iemand luisterde naar de heerlijke samenspraak die ik had met mijn dierbare Verlosser. Toen ik daar kwam, was ik vervuld met verwondering, want de hele schepping leek wel een Goddelijk borduurwerk, zoals ik dat nog nooit had gezien. "Zijn heerlijkheid bedekte de hemelen, en het aardrijk was vol van Zijn lof", Habakuk 3:3. Ik kon mijzelf met niemand vergelijken, of het moest zijn met iemand die in een donkere cel was opgesloten geweest vanaf zijn geboorte tot hij twintig of dertig jaar oud was en toen losgelaten werd in de wereld op een heerlijke, zonnige dag en op een heuvel werd geplaatst, vanwaar hij het grootste gedeelte van de wereld in één oogopslag kon zien. Ik zag nu overal de wijsheid van God, van het hemelgewelf tot zelfs het kleinste insect. Zijn almacht bleek uit de schepping en onderhouding van de wereld en uit de verschillende volken die erin wonen. Zijn trouw schitterde in de vervulling van Zijn belofte aan Noach. Zo staat er geschreven: "Voortaan al de dagen der aarde zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht niet ophouden", Genesis 8:22. Zijn alwetendheid en wijsheid worden getoond in de regering van een wereld waar zoveel verwarring en wanorde is vanwege de zonde. Om kort te gaan, alles werkte mee om mijn ziel gelukkig te maken, mijn gedachten te bezetten, mijn gemoed bezig te houden en mijn vurigste genegenheid te doen uitgaan naar de Goddelijke Schepper en de Heerser over de hele aarde. Ik knielde neer en smeekte mijn Zaligmaker om te mogen sterven. Ik smeekte Hem ernstig om mij tot Zich te nemen, opdat ik niet meer zou hoeven zondigen. Hierin werd ik echter niet verhoord. Ik gebruikte zulke eenvoudige uitdrukkingen en was zo vertrouwelijk met mijn dierbare Zaligmaker, dat ik dat liever wil verbergen, omdat ik mij ervan bewust ben dat men mij een dweper zal noemen vanwege de vermelding van mijn onvermogen om een schoffel of een hark te pakken. Ik zou dit feit zeker niet vermeld hebben, als de Heilige Geest de eenvoudige woorden van Petrus niet had laten optekenen, toen hij verlangde dat Christus hem zou helpen om drie, aardse tabernakelen te bouwen, één voor Mozes, één van Jezus en één voor Elias, prachtige gebouwen waar de Heere en twee heerlijke geesten in zouden wonen! Gods Woord heeft ons echter meegedeeld dat hij niet wist wat hij zei. Toch denk ik dat niemand dan een dwaas Petrus een dweper zal noemen, omdat hij begeerde het zalige gezelschap waarin hij verkeerde in Gods visioen vast te houden.

Nadat ik het grootste gedeelte van de dag had doorgebracht in de weide, wandelde ik 's avonds naar huis en ging ik naar de broeikas om te bidden. Daar was niemand die mij kon storen, omdat de familie gedurende het winterseizoen in Londen was en slechts een oude vrouw in het huis had achtergelaten. Terwijl ik bad, vloeide er in mijn hart zo'n onuitsprekelijke vreugde, die steeds groter werd, en raakte mijn ziel in zo'n onbeschrijfelijke vervoering, dat ik dacht dat ik al in de eeuwige heerlijkheid was. Omdat ik bang was dat er een engel naar mij gezonden zou worden, stond ik op en ging ik weg, want ik zou niet in staat zijn om dat gezicht te verdragen. Ik ging het huis binnen, lachend en wenend, en zei tegen mijn beminde Verlosser: *"Ik mag genoeg van de hemel genieten. Hoe kan de hemel nog heerlijker zijn? Wat kan de hemel hier nog aan toevoegen? Ik begeer geen andere hemel; ik heb genoeg."*

Ik nam de Bijbel om te lezen en zodra ik deze geopend had, was ik zo verwonderd dat ik niet wist dat het hetzelfde Boek was. Het heerlijke licht scheen over de donkere en duistere schriftgedeelten, want de dag was aangelicht en de Morgenster was opgegaan in mijn hart, 2 Petrus 1:19. Ik las de Bijbel in de taal van mijn eigen bevinding en kon de geest en de gevoelens van de geïnspireerde schrijvers begrijpen van de poorten der hel tot de hoogste top van de geopenbaarde zaligheid. Mijn geest en bevinding konden hen volgen, waar ze mij dan ook voerden. Ik merkte dat ik nu gekomen was "tot de berg Sion en de stad des levenden Gods, tot het hemelse Jeruzalem en de vele duizenden der engelen, en tot God, de Rechter over allen, en de geesten der volmaakte rechtvaardigen; en tot de Middelaar

des Nieuwen Testaments, Jezus, en het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt dan Abel", Hebrëeën 12:22-24. Ik las de Bijbel als de wil en het testament van mijn hemelse Vader en bij iedere belofte die ik zag, greep het geloof Christus aan, bracht Hem in mijn hart en schonk al Zijn zoetheid weg aan mijn ziel als een voorsmaak van de hemel. Voor mijn geloof was het even vanzelfsprekend om de beloften te zoeken als voor een kind om de borst te zoeken. Ik merkte dat ze verspreid waren door de Bijbel, "hier een weinig, daar een weinig", Jesaja 28:10. O, zoete vrucht, kostelijke oogst, uitgelezen maaltijd van "vet vol merg, van reine wijnen, die gezuiverd zijn", Jesaja 25:6. De dreigementen, voorwaardelijke beloften en vervloekingen konden mij geen vrees meer inboezemen en schoten hun pijlen niet meer op mij af. Jezus Christus schitterde lieflijk door het hele Boek en ik werd gezegend met de geest der openbaring. De gezegende Geest opende de verborgenheden en leidde mijn gemoed daarin op zoete wijze in, zodat ik kon zien dat de Schriften zo aangenaam van Jezus getuigen. Mijn geloof kon Hem zelfs zien in alle duistere gezegden, spreekwoorden, gelijkenissen, vergelijkingen, beelden, typen en schaduwen of waarin Hij verder ook gehuld was. O, gezegend zij Zijn heilige Majesteit! Gezegend zij Zijn heilige Naam! Hij heeft mijn ziel omgeven met zoveel heerlijke beloften, terwijl de koperen berg van de eeuwige verkiezing als tienduizend pilaren geplaatst is onder mijn verlostte ziel. Om kort te gaan, mijn hart was als de berg Sion, die niet kan wankelen.

Ik ging naar bed, maar ik kon niet slapen. Ik legde mij neer en lachte, weende, zong, loofde en prees God, mijn Zaligmaker, de hele nacht. Ik sprak hardop tegen Hem, zo vertrouwelijk als een man met zijn vriend en Hij antwoordde mij met de vreugde van mijn hart, als een voorwerp van Zijn onverdiende liefde. Zo nu en dan probeerde ik mij mijn zonden weer te herinneren en trachtte ik mijn moeiten en verzoeken opnieuw te gevoelen, maar God had ze uit mijn geest en mijn geheugen gewist. Ze zijn later ook niet meer teruggekomen en ik ben ervan overtuigd dat dit ook nooit zal gebeuren. *Zo werden de zonden van Juda gezocht, maar ze konden niet gevonden worden, want ze waren er niet* Jer. 50:20, zoals de Schriften getuigen. Want waar mijn zonden vroeger in slagorde stonden opgesteld, stond nu mijn dierbare Verlosser en het kleed van Zijn menselijke natuur was "met bloed geverfd", Openbaring 19:13. Zo zag ik Hem vele maanden lang en ik geloof dat ik gedurende zes of zeven maanden dit gezicht niet geheel kwijtraakte.

Ik begon nu mijn Bijbel te onderzoeken om te zien of de visioenen van Christus, die de heiligen van oude tijden hadden, zouden overeenkomen met de mijne. Ik vergeleek ze met de volgende schriftgedeelten en voor zover de Schriften mij daar grond voor geven, kan ik ze met alle vertrouwen openbaren.

- Het eerste schriftgedeelte dat ik vond, luidde: "Doch over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, let hierop: Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage over een enige zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene", Zacharia 12:10.
- Het volgende schriftgedeelte is opgetekend in Job 42:5, 6: "Met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as."
- Het volgende gedeelte is opgetekend in Jesaja 63:1-3: "Wie is Deze, Die van Edom komt, met besprenkelde klederen van Bozra? Deze, Die versierd is in Zijn gewaad? Die voorttrekt in Zijn grote kracht? Ik ben het, Die in gerechtigheid spreek, Die machtig ben te verlossen. Waarom zijt Gij rood aan Uw gewaad, en Uw klederen als van een, die in de wijnpers treedt? Ik heb de pers alleen getreden en er was niemand van de volken met Mij." "Dit zeide Jesaja, toen hij Zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak, Johannes 12:41.
- Ook lezen we: "Verder zag ik in de nachtgezichten, en zie, er kwam Een met de wolken des hemels, als eens mensen zoon, en Hij kwam tot de Oude van dagen, en zij deden Hem voor

Dezelve naderen", Dan. 7:13 en "Toen ontzette zich de koning Nebukadnézar, en hij stond op inderhaast, antwoordde en zeide tot zijn raadsheren: Hebben wij niet drie mannen in het midden des vuurs, gebonden zijnde, geworpen? Zij antwoordden en zeiden tot de koning: Het is gewis, o koning. Hij antwoordde en zeide: Zie, ik zie vier mannen, los wandelende in het midden des vuurs, en er is geen verderf aan hen; en de gedaante des vierden is gelijk eens zoons der goden", Dan. 3:24, 25.

- De volgende tekst luidt: "En boven het uitspansel, hetwelk was boven hun hoofden, was de gelijkenis eens troons, als de gedaante van een saffiersteen; en op de gelijkenis des troons was de gelijkenis als de gedaante eens mensen, daar bovenop zijnde", Ezechiël 1:26.
- Het volgende gedeelte is genomen uit Jozua: "Voorts geschiedde het, als Jozua bij Jericho was, dat hij zijn ogen ophief en zag toe, en zie, er stond een Man tegenover hem, Die een uitgetogen zwaard in Zijn hand had. En Jozua ging tot Hem en zeide tot Hem: Zijt Gij van ons of van onze vijanden? En Hij zeide: Neen, maar Ik ben de Vorst van het heir des HEEREN; Ik ben nu gekomen. Toen viel Jozua op zijn aangezicht ter aarde en bad aan, let hierop, Jozua was geen ariiaan en de Zaligmaker ontving deze aanbedding ook niet als schepsel en zeide tot Hem: Wat spreekt mijn Heere tot Zijn knecht? Toen zeide de Vorst van het heir des Heeren tot Jozua: Trek uw schoenen af van uw voeten." Waarom? Opdat u staande kunt blijven in Mijn kracht, want anders zult u niet voorspoedig zijn in de strijd tegen de Kanaänieten. Dit moest hem ook duidelijk maken dat hij niet moest vertrouwen op het vernuft van mensen, maar op de aanwezigheid en macht van God. "Want de plaats waarop gij staat, is heilig. En Jozua deed alzo", Jozúa 5:13-15.
- Ja, het kwam mij ook weer in gedachten dat de Heere was verschenen aan Abraham, aan Mozes in het braambos en aan Jakob te Bethel.
- Ja, de tijd zou mij ontbreken om alles te verhalen, want Paulus zegt: "Daarna is Hij gezien van meer dan vijfhonderd broederen op eenmaal, van welke het merendeel nog overig is, en sommigen ook zijn ontslapen. En ten laatste van allen is Hij ook van mij, als van een ontijdig geborene, gezien", 1 Korinthe 15:6, 8.
- Ook aan Johannes is Hij verschenen: "En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten; en Hij legde Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste; en Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods", Openbaring 1:17, 18.
- Ja, zegt de Zaligmaker: "Ik zal Mijzelf openbaren aan degenen die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt." Ook zegt Hij: "De wereld zal Mij niet meer zien; maar gij zult Mij zien, merk dit op: maar gij zult Mij zien; want Ik leef en gij zult leven", Johannes 14:19.
- Dit komt ook overeen met de oude profetie: "En daarna zal het geschieden, dat Ik Mijn Geest zal uitgieten over alle vlees, en uw zonen en uw dochters zullen profeteren; uw ouden zullen dromen dromen, uw jongelingen zullen gezichten zien. Ja, ook over de dienstknechten en over de dienstmaagden zal Ik in die dagen Mijn Geest uitgieten", Joël 2:28, 29. Geprezen zij Zijn Naam, dat doet Hij. Veel dienstknechten en dienstmaagden hadden deze onschatbare zegen en dit zielzaligende getuigenis ontvangen, zelfs onder het nietige middel dat ik als predikant was.

Toen de volgende sabbat aanbrak, ging ik zoals gewoonlijk naar de kerk, maar ik kon niet met de anderen meebidden, want ik had er genoeg werk aan om het gedrag van de gemeenteleden gade te slaan en te luisteren naar hetgeen ze zeiden. Het schokte mij dat ik mensen die in een Egyptische duisternis verkeerden, hoorde zeggen dat hun ogen Gods heil gezien hadden. Ik vond het niet minder ongerijmd dat losbandige mensen zonder genade God smeekten om Zijn Heilige Geest niet van hen te nemen, dat eigengerechtigte farizeeërs zichzelf ellendige zondaren noemden, dat mensen die geloven in de vrije wil verklaarden dat er niets geheels aan hen was, dat haters van God en de Godzaligheid baden voor hun vervolgers en lasteraars en dat geestelijke misdadigers God zeiden dat Zijn dienst volkomen vrijheid is. Zelf kon ik niet zeggen dat ik gekluisterd en gebonden was met de ketenen van mijn zonde. Om kort te gaan, de hele dienst leek een aaneenschakeling van weerzinwekkende

tegenstrijdigheden en was niet minder dan een bespottung van God op plechtige wijze. Ik kon daar in geen enkel opzicht aan meedoen. De mensen die naast mij zaten, sloegen mij zeer nauwlettend gade, omdat ik niet zoals gewoonlijk handelde. Ik bedoel het knielen en opstaan wanneer dat geboden wordt, het neerzitten en naar het oosten draaien, wanneer daarom wordt verzocht. Ik kon niet meer bewegen en de mensen merkten dat op. Gewoonlijk was ik zeer ijverig in het doen van boete en gaf ik sneller dan de beste onder hen opnieuw mijn woord. Maar nu zat ik slechts in de tent en keek toe. Ik meende dat ze allemaal naar mij keken en ik wilde graag naar buiten gaan, want ik dacht - en daarin had ik gelijk - dat ik in de gemeente van de doden verkeerde.

Tenslotte was de ergerlijke taak verricht en de predikant besteeg de preekstoel. Ik was vastbesloten om geen woord van zijn preek te missen, indien mogelijk, maar zo goed naar hem te luisteren als een criticus dat maar kan doen. Zijn tekst luidde: "Dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof", 1 Johannes 5:4. Hij probeerde te bewijzen dat de Joden allen ongelovigen waren, maar dat wij, omdat wij grootgebracht waren in een land waar al lange tijd christelijke kerken waren gevestigd, allemaal gelovigen waren! En toen hij tot zijn slotsom kwam, dat deed hij met grote stappen, zei hij: "Als het geloof de wereld zal overwinnen, wat zullen de goede werken dan niet doen?" Deze laatste zin sprak hij met bijzondere nadruk uit, alsof hij wilde zeggen dat het gemakkelijk is om de overwinningen van het geloof te beschrijven, maar dat er geen woorden zijn voor de heldendaden van de menselijke verdienste! En dat is ook zo en wij kunnen ons niet indenken wat voor daden dit zijn, tenzij wij de grote menigte zouden kunnen zien die de menselijke verdienste gegrepen heeft en in de hel gevangen heeft gezet. Tot dan toe had ik nooit geweten wat de profeet Jesaja bedoelt met deze woorden: "Hun wachters zijn allen blind, zij weten niet; zij allen zijn stomme honden, zij kunnen niet bassen; zij zijn slaperig, zij liggen neder, zij hebben het sluimeren lief. En deze honden zijn sterk van begeerte, zij kunnen niet verzadigd worden, ja, het zijn herders die niet verstaan kunnen", Jesaja 56:10,11. Ik merkte dat hij blind was, want hij kon niets zien van de duivel of zijn werken en daarom waren er geen beesten tegen wie hij kon blaffen dan de arme Joden. Hij kon echter slechts tegen hen blaffen met behulp van zijn aantekeningen. Dit zijn inderdaad blinde leidlieden, zoals de beminde Verlosser zegt, zij leiden duizenden in de beek en zichzelf ook. Geloofd zij de Almachtige, Die ons beloofd heeft om Zijn uitverkorenen Zelf te onderwijzen en onze ogen te openen, zodat wij onze leraars zien. Zo staat er geschreven: "Mar uw leraars zullen niet meer als met vleugelen wegvliegen, maar uw ogen zullen uw leraars zien", Jesaja 30:20. Geloofd zij God dat voor mij niet werd verborgen wie die leraar was. Jehova hield hem mij voor in zijn ware kleuren en ik toetste hem aan het woord van God, zoals ons wordt bevolen: "Beproeft de geesten, of zij uit God zijn", 1 Johannes 4:1. Ik bevond dat hij in Gods weegschaal lichter dan ijdelheid was. Toen ik uit de kerk kwam, maakte ik mij los van de tabbaard, de toga, het gebouw en het doen van boete en liet ik alles achter me. Ik ervoer toen in werkelijkheid, wat ik vaak had beleden, dat de dienst van God de volmaakte vrijheid is.

Op weg naar huis werd ik gekweld door de aanvechting dat het onmogelijk was, dat ik, een man die geen hoofdstuk uit de Bijbel goed kon lezen, de geestelijke betekenis van Gods Woord zo goed begreep, terwijl de mannen met zulke uitnemende kennis onwetender leken te zijn dan kinderen. Ik vroeg: "Wat is dit dan?"

De verzoeker antwoordde: "Je slaapt en droomt."

Ik stond stil en luisterde daarnaar en zei: "Ik ben wakker en dit gebeurt echt."

"Nee", werd mij ingegeven, "je slaapt en droomt."

Ik was zo verbijsterd dat ik voelde aan mijn armen, mijn knieën, mijn hoofd en mijn jas en uitriep: "Daar staat het huis van jonker Boehm, daar staat het huis van mijn meester, daar is het uithangbord van de Magpye en ik sta op de weg. Het is echt zo; ik ben wakker, ik weet dat ik wakker ben."

De Schrift loste deze zaak op: "Ik ben verstandiger dan al mijn leraars, omdat Uw getuigenissen mijn betrachting zijn", Psalm 119:99. Ik heb sindsdien vaak nagedacht over de belijdenis van het ellendige Sion, toen God haar bevrijding bekendmaakte, zoals er staat geschreven: "Als de HEERE de gevangenen Sions wederbracht, waren wij *gelijk degenen die dromen*. Toen werd onze mond vervuld met

lachen, en onze tong met gejuich; toen zeide men onder de heidenen: De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan", Psalm 126:1, 2.

Nadat ik had aangetoond dat ik wakker was, liep ik naar huis en onderzocht *De gehele plicht van de mens* en enige andere oude boeken van dezelfde stempel en sprak een oordeel over hen uit dat overeenkomt met het vonnis dat is opgetekend in de Handelingen der Apostelen: "Velen ook dergenen die ijdele kunsten gepleegd hadden, brachten de boeken bijeen en verbrandden ze in aller tegenwoordigheid; en berekenden de waarde derzelve en bevonden vijftigduizend zilveren penningen. Alzo wies het Woord des Heeren met macht en nam de overhand", Handelingen 19:19, 20.

Ik onderzocht *de dogmatiek* van de Anglicaanse Kerk en merkte dat het wezen van de leer een plaats had in mijn hart. *Dit schijnen bijna alle leerstellingen van de gevestigde kerk te zijn, die, zoals blijkt uit de Schrift, overeenkomen met de leer der apostelen*; het grootste deel van de overige leerstellingen schijnt geheel door de mensen te zijn opgesteld. Wat het is om een uiterste voorhof op te knappen, en om de onzichtbare Kerk of de verborgen schapen van Christus te beschermen, weet ik niet; het einde zal dit openbaren. Van de artikelen hoorde ik nooit voor ik 25 jaar oud was. Onze geestelijken doen er verstandig aan om ze verborgen te houden voor de mensen, want ze zouden een kaars zijn voor de gemeente en een bliksemflits voor het gezicht van de blinde leidman, terwijl hij ze leest.

Ik zei tegen mijn vrouw dat de kerkmensen het allemaal bij het verkeerde eind hadden; ze waren niet wedergeboren en wisten ook niets over de geestelijke geboorte. Desondanks wilde ik een gesprek gaan voeren met twee of drie oude avondmaalgangers, die in mijn ogen de rechtvaardigsten onder hen leken te zijn. Eerst ging ik naar een zekere heer Pease, die ik beschouwde als de oprechtste onder hen en ik had een lang gesprek met hem over de wedergeboorte en het geloof in de Heere Jezus Christus. De oude man luisterde aandachtig naar mij en omdat ik merkte dat hij mij het oor leende, probeerde ik met grote ijver de waarheid op zijn hart te drukken. Ik dacht dat hij dit wel verstond, omdat ik het hem zo duidelijk vanuit de Bijbel uitlegde. Nadat hij lange tijd met grote aandacht naar mij had geluisterd en zijn toestemming en instemming had betuigd met hetgeen ik zei, stelde hij mij de volgende vraag. Hij zei: "Mijnheer Huntington, u schijnt de Schrift zeer goed te verstaan. Ik denk dat u het volgende voor mij wel kunt ophelderen. U weet dat ik altijd deelneem aan het Heilig Avondmaal en aan de tafel zes pennies geef. Sommige mensen zeggen dat het sacrament ons geen goed doet, tenzij wij wat geven. Ik wil graag zeker weten of het sacrament ons minder nut doet als wij niets schenken dan wanneer wij wel geld geven." Och, dacht ik, denkt hij dat het sacrament zijn ziel zal redden? Het kost hem maar zes pennies per keer om tot de plaats van zijn heil te naderen en hij wil die zes pennies voor zichzelf houden! Is hij die het heiligst schijnt, zo onwetend? Wat moeten de anderen dan niet zijn!

Toen sprak ik met een ander, die ik als de tweede onder hen beschouwde. Nadat ik twee uur met hem had gesproken, zei hij mij dat hij verbaasd was over mijn wijsheid en geloofde dat ik een oprecht man was, maar hijzelf was er vast van overtuigd dat wij een vrije wil hebben. Het leven en de dood werden ons voorgesteld en wij mochten kiezen wat ons behaagt. Ofschoon ik vaak met hem over dit punt redetwistte, kwam hij altijd uit bij de vrije wil en dus verliet ik hem ook. Hierna ging ik nog in twee kerken luisteren, maar ik merkte dat ze hetzelfde waren als de andere kerken. Daarom ging ik daar ook niet meer heen en zei tegen mijn vrouw dat ik geloofde dat er niemand wedergeboren was dan ik alleen. Net als Elia scheen ik helemaal alleen te zijn, als een ontijdig geborene. Op een zekere dag vroeg ik God wat er van dit alles zou worden. Het antwoord luidde: "*Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien*", Johannes 3:3. Omdat ik niemand kon vinden, onder alle mensen die ik kende, die mij kon vertellen over de verandering van hart of de wedergeboorte, kreeg ik de aanvechting om te geloven dat ik ongelijk had, want de kudde van de Heere kon niet zo klein in getal zijn als ze scheen te zijn. Daarom probeerde ik weer in dezelfde nood

terecht te komen als voorheen, want ik dacht dat ik het verkeerd moest hebben en mijzelf misschien wel misleidde. Ja, ik bad God zelfs of Hij mij eerder 25 jaar ellende wilde doen doormaken, omdat ik ook 25 jaar gezondigd, had dan mij toe te laten om mijzelf te misleiden. Ik probeerde daarom om mij mijn zonden weer te herinneren en de toorn van God weer als gewoonlijk te voelen, maar dit was allemaal tevergeefs, want God had mijn zonden zover van mij weggedaan als het oosten verwijderd is van het westen. Hierin vervulde God op lieflijke wijze Zijn belofte: "In die dagen en te dien tijde, spreekt de HEERE, zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn, en de zonden van Juda, maar zullen niet gevonden worden; want Ik zal ze degene vergeven, die Ik zal doen overblijven" Jeremia 50:20. Hoe zoet zijn deze gezegende beloften voor mijn ziel geweest: "Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet" Jesaja 43:25. En ook: "Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en uw zonden als een wolk; keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost" Jesaja 44:22. Zo schenkt God "Zijn volk kennis der zaligheid, in vergeving hunner zonden", Lukas 1:77. De predikant in wiens geweten deze kwijtschelding van de zonde is betekend en verzegeld, is niet beschroomd om mensen of duivelen tegemoet te treden. Wat kan een bedroefde blik brengen op het gezicht van een mens dan een schuldig geweten? Als iemand vergeving heeft ontvangen, zal het levende getuigenis van Gods Geest in zijn geweten hem met een onbevreesd gezicht doen werken in Gods dienst, want het is zoals David zegt: "Hij is de menigvuldige Verlossing mijns aangezichts, en mijn God", Psalm 43:5. Ik loof God omdat Hij mij op zo'n opmerkelijke wijze vergeving heeft geschonken, want sinds ik ben geroepen om de vergeving der zonden te prediken in de Naam van Christus, heb ik de kracht gekregen om die zielzaligende waarheid te preken met alle vrijmoedigheid en zonder enige twijfel dat zij een onweerlegbaar bewijs is van onze eeuwige verkiezing en een zeker onderpand van onze eeuwige heerlijkheid.

Dit heeft men mij vaak kwalijk genomen, ik bedoel het preken van deze leer met zo'n vrijmoedigheid. Sommigen hebben dit toegeschreven aan trots, sommigen aan ongevoeligheid, sommigen aan onbezonnen aanmatiging, sommigen aan onfeilbaarheid, anderen aan zelfgenoegzaamheid en weer anderen aan de wens om bijzonder te zijn en niet te wensen dat er een andere predikant was dan ik. Deze dingen maakten mij duidelijk hoe weinigen er zijn onder de vele belijders die de verzoening van Christus hebben ontvangen. Ik merkte echter dat de wetenschap dat mijn zonden vergeven waren, mij in staat stelde deze leer met zeer veel gezag te verkondigen en op het hart van de hoorders te drukken, zodat ik niet sprak als een wettisch schriftgeleerde, die niet weet wat hij zegt, noch wat hij bevestigt, 1 Timótheüs 1:7 of als de "duivelskunstenaars, die daar piepen en binnensmonds mompelen" Jesaja 8:19. Ik sprak ook niet als de roomse priester die handelt in de bullen van zijne heiligheid en de schuldige zondaar twintig absoluties verkoopt voor dertig shilling en hem dan in het vagevuur laat blijven of als de arminiaan die gaat zitten op de stoel van Mozes en ons vervloekt, omdat wij niet geloven in een aantal veronderstellingen. Maar ik zal de draad weer oppakken.

Ik ging naar huis en zei mijn vrouw dat iedereen het bij het verkeerde eind had en dat ik niet meer naar de kerk zou gaan, maar op de dag des Heeren thuis zou blijven. Dat deed ik dus ook en ik maakte enige gezangen die ik zong. Ik las uit de Bijbel, gaf enige uitleg aan mijn vrouw en bad en ik merkte dat de Geest des gebeds mij bijbleef. Deze sabbatten waren sabbatten in de ware zin van het woord, want de gehele dag was ik vervuld met godsvrucht. Soms verzocht de satan mij als ik een geestelijke in zijn priestergewaad zag langsgaan om de eerbare lompen te bewonderen. Zo wilde hij mij weer binnen de oude, stenen muren terugbrengen, maar omdat ik vroeger zoveel geleden had, terwijl ik deze blinde leidlieden volgde, was ik vastbesloten om de schriftgedeelten die onze dierbare Heere had laten optekenen om zulke arme, onwetende zielen te waarschuwen, te overdenken. Zo staat er geschreven: "En daar al het volk het hoorde, zeide Hij tot Zijn discipelen: Wacht u van de schriftgeleerden, die daar willen wandelen in lange klederen, en beminnen de groetingen op de markten, en de voorgestoelten in de synagogen, en de vooraanzittingen in de maaltijden; die der weduwen huizen opeten, en onder een schijn lange gebeden doen; dezen zullen zwaarder oordeel ontvangen", Lukas 20:45-47. Ik zag aan de hand van deze schriftplaatsen dat zij geen bevel hadden

ontvangen tot het dragen van toga's en roomse opschik, want God verbiedt het: "En het zal geschieden te dien dage, dat die profeten beschaamd zullen worden, een iegelijk vanwege zijn gezicht, wanneer hij profeteert; en zij zullen geen haren mantel aandoen om te liegen", Zacharia 13:4.

Nadat ik de Bijbel had onderzocht bij het licht des Heeren, vergeleek ik onze geestelijken met de apostelen en profeten. Ik deed onderzoek naar de kleding van de apostelen en vergeleek die met de gewaden van onze geestelijken. Ook vergeleek ik de ootmoedige gebeden van de Zaligmaker en de gebeden van de apostelen met onze talloze, lange gebeden en onze gemeenten met het uitverkoren overblijfsel dat Gods dienstknechten van oude tijden volgde. Ik merkte dat er zeer grote verschillen waren tussen onze geestelijken en Gods dienstknechten. Onze geestelijken rijden in koetsen, maar zij reisden te voet. Onze geestelijken dragen mooie gewaden, maar zij hadden slechts één mantel. Onze geestelijken pronken met mijters, maar zij hadden de voeten geschoeid met sandalen. Onze bisschoppen zijn heren, de apostelen waren dienstknechten. Onze geestelijken vergroten hun tiendschuren en stappen naar de rechter om te krijgen wat hun toekomt, maar zij mochten slechts eten en drinken wat hun werd voorgezet en mochten nooit naar de rechter gaan om één schoof of schapenvacht te krijgen. Onze geestelijken laten zich een shilling per preek betalen, hoewel hun preken in het algemeen geen cent waard zijn, maar de apostelen preekten "zoals de Geest hun gaf uit te spreken", Handelingen 2:4. Sommigen van onze geestelijken loochenen de werkingen van de Geest en haten hen die daarvoor strijden, maar de apostelen verklaarden: "Zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe", Rom. 8:9. Ik kwam tot de slotsom dat de Godsvreze die Christus in mijn geweten had gewerkt, over het geheel genomen volkomen in overeenstemming is met het Woord van God. Ze vertoont echter niet meer overeenstemming met de gevestigde godsdienst waarbij ik was opgevoed dan de absolutie van de paus met de gezegende vergeving die toegepast is door de enige verzoenende Zaligmaker. De eerste leidt tot de hel en de laatste is een onderpand van de hemel.

Toen ik mijn Bijbel las, nadat mijn ogen geopend waren, was ik er verbaasd over dat ik zoveel jaren onwetend was geweest van de betekenis van het Woord van God, die nu zo duidelijk bleek, en dat ik zo lang als een geblinddoekte was geleid door mensen die zo weinig wisten van de Schrift en die slechts zichzelf voeden en de zielen van hun kudde van honger laten omkomen. Zo staat er geschreven: "Mensenkind, profeteer tegen de herders Israëls, profeteer en zeg tot hen, tot de herders: Alzo zegt de Heere HEERE: Wee de herders Israëls, die zichzelf weiden! Zullen niet de herders de schapen weiden? Gij eet het vette en bekleedt u met de wol, gij slacht het gemeste, maar de schapen weidt gij niet", Ezechiël 34:2, 3. Geloofd zij de Heere, de God van Israël, Die door Zijn eigen Geest de vrijheid in mijn ziel heeft uitgeroepen en mij, als Nafthali, heeft gemaakt tot een "losgelaten hinde", Genesis 49:21 en mij bekwaam heeft gemaakt om te springen over de grenzen van het gedichtsel des mensen. Er is vaak op mij gejaagd, maar God heeft mij geleerd: "hoed u voor de honden", Filémon 3:2. O, de hemelse gemeenschap die mijn ziel genoot met Christus, toen ik verlost was! Ik beweende Hem de hele dag, terwijl Hij mij voortdurend voor ogen stond in Zijn besprenkelde kleren en een krachtige stem uit de hemel deed deze zoete woorden in mijn hart weerklinken: "Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen", Matthéüs 5:3. Het zien van de gekruisigde Christus had zo'n uitwerking op mijn ziel, dat ik mij verfoeide in stof en as en vaak zei dat ik Hem tot in alle eeuwigheid had moeten rechtvaardigen als Hij met mij had gehandeld naar mijn zonden. O, dat God de arminianen zou leiden naar deze gezegende plaats op heilige grond! Dan zouden wij niet meer horen van hun vrije wil, eigengerechtigheid, zondeloze volmaaktheid en de mogelijkheid om voorgoed te vervallen van de allesoverwinnende en algenoegzame genade van God. Maar ach, de geest der dwaling heeft hen in haar vleugels gevangen en wanneer zij losgelaten zullen worden, weet ik niet.

Eens had ik 's nachts een verschrikkelijke droom, namelijk dat het einde van de wereld was gekomen. Ik zag aan mijn rechterhand enige wonderlijke "rookpilaren", Joël 2:30, die zo groot waren dat ze de hele aarde verduisterden, Jesaja 8:22. Ik keek om mij heen en zie, aan mijn linkerhand verscheen een "vlammend vuur", 2 Thess. 1:8. Ik was hier verbaasd over, maar niet zo verschrikt als ik had kunnen

verwachten. Terwijl ik er in mijn droom over nadacht wat dit kon betekenen, kwam er zo'n wervelwind als ik nog nooit had gezien, Jesaja 66:15. Deze wind nam bijna alles wat op de aarde was mee en trok het de lucht in. De vogels werden weggeblazen en vlogen op wonderlijke wijze, tot ze tenslotte helemaal uit het gezicht verdwenen. "Ik zag, en alle vogelen des hemels waren weggevlogen" Jer. 4:25. Spoedig hierna week de duisternis en er verscheen enig licht. De wervelwind ging liggen en er was stilte. Ik keek nu op en daar stond al het zaad van Adam, dat zijn beeld droeg, en bedekte het aangezicht van de ganse aarde, Openbaring 20:12. Voor mij verschenen zes vrouwen en vier mannen. Zij vluchtten en schreeuwden tot de aarde weergalmde en hun haar was verward als het haar van krankzinnige vrouwen. Op hun bleke gezichten lag al de razernij van de duivelen en de vlammen van de toorn schenen iedere trek op hun gelaat te misvormen, zoals er staat geschreven: "Huilt gijlieden, want de dag des HEEREN is nabij; hij komt als een verwoesting van de Almachtige. En zij zullen verschrikt worden, smarten en weeën zullen hen aangrijpen, zij zullen bang zijn als een barende vrouw; een iegelijk zal over zijn naaste verbaasd zijn; hun aangezichten zullen vlamme aangezichten zijn", Jesaja 13:6, 8. Dit is waarlijk een ontzaglijk schriftgedeelte! Hun aangezichten waren als vlamme "aangezichten! Zo moeten de goddelozen er dan uitzien, zoals er staat geschreven: Als een droom na het ontwaken, als Gij opwaakt, o Heere, dan zult Gij hun beeld verachten", Psalm 73:20. Terwijl ik met afgrijzen keek naar dit verschrikkelijke toneel, vluchtten zij alle kanten op om een schuilplaats te zoeken voor de dreigende storm, Openbaring 6:16, maar zij vonden er geen, Job 34: 22, want "alle oog zal Hem zien", Openbaring 1:7. Terwijl ik dit jammerlijke gezicht aanschouwde, viel het mij plotseling in dat ik de Zaligmaker kende en onmiddellijk vloeide de zoetste kalmtte, vol vrede en liefde in mijn ziel, zodat ik omhoog kon zien, mijn hoofd opwaarts kon heffen en kon geloven dat mijn verlossing nabij was, Lukas 21:28. En zie, toen ik zo mijn hoofd had opgeheven, verscheen de ontzaglijke Rechter echt, 2 Kronieken 18:18! "Het gericht zette zich, en de boeken werden geopend", Dan. 7:10.

Ik zal hier niet verder over uitweiden, maar ik lees dat Daniël, Henoch, Johannes en vele anderen hetzelfde visioen hebben gezien in hun dagen; daarom is het niets nieuws. Het komt mij vaak opnieuw in gedachten als ik groepjes geblankette dames zie wandelen op straat. Sommigen zijn bijna versleten door het harde werk en hun pijnlijke ogen, bleke gezichten en dunne kaken vertellen ieder die naar hen kijkt dat ze als het ware zijn weggekijnd vanwege hun oneerbare contacten. Dit zijn de beelden die ik in het visioen zag en ik zal ze eens in werkelijkheid zien. Maar ik zal weer tot mijn verhaal terugkeren. Ik hield de Bijbel dicht bij mij, zo vaak ik daar de gelegenheid voor had en ik ervoer dat mijn dierbare Verlosser zo lieflijk sprak tot mijn onwaardige ziel in de gezegende beloften van het Evangelie, dat het lezen van de Bijbel mij meer vermaak verschafte dan een vrek heeft als hij een wilsbeschikking leest, waarin hij wordt genoemd als de erfgenaam en in iedere paragraaf duizenden guldens vindt. Ik zag dat ik de erfgenaam der belofte was en de zoete beloften vloeiden met al hun rijke bemoedigingen in mijn hart, als mijn dorstige ziel ze indronk met de mond des geloofs. Ja, bij tijden schenen zij mij hun hele inhoud te schenken, tot mijn hart werd als een fles die geen lucht meer bevat, Job 32:19, (Eng. vert.)

En de kostelijke leer van de eeuwige verkiezing ondersteunde mij als tienduizend pilaren en verleende mij alle zekerheid en vastheid die mijn onwaardige ziel nodig had vanwege alle stormen van het leven. Mijn dierbare Verlosser was zo neerbuigend goed voor Zijn onwaardige dienstknecht dat Hij de hele dag omgang met hem had. Als er twijfels of bezwaren rezen in mijn gemoed, gaf Hij antwoord door Zijn Woord. Als ik een last gevoelde, nam Hij die van mij af. Als ik eraan twijfelde of het werk wel waarheid was, vernieuwde Hij het opnieuw in mijn ziel. Als ik een moeilijk gedeelte in de Schrift tegenkwam, gaf Hij mij twee of drie gedeelten in die waren als sleutels om het te ontsluiten en onderwees Hij mij op zoete wijze in de betekenis van dit gedeelte, waardoor mijn ziel werd bevestigd. Hij leidde mij terug tot mijn jeugd en toonde mij hoe Hij van de baarmoeder af met mij was geweest om mij te waarschuwen, het nodige te geven, om mij te bewaren als ik blootgesteld was aan de zonde en vastbesloten was die te doen, om mij in het leven te behouden en om mij te leiden tot deze

bepaalde plaats, waar ik mijn Zaligmaker, Die eeuwig te prijzen is, zou ontmoeten. Dit is echt gemeenschap met Hem en gemeenschap in de ware zin van het woord! Bij tijden leidde Hij mij in Zijn lijden en dood in en deed Hij mij zo'n gemeenschap met Hem gevoelen in Zijn lijden dat ik luid weende, alsof ik echt de pijn in mijn zij gevoelde, als ik dacht aan de wrede speer die Hem doorstak. Op andere ogenblikken verlustigde ik mij met zulke zoete overdenkingen van Zijn overwinning op het graf, dat ik, zoals Paulus zegt gemeenschap met Hem had in Zijn opstanding. Dagelijkse ondervinding leert ons wat gemeenschap met Hem door de Geest inhoudt en iedere stap die wij in het geloof zetten, verklaart aan het hart van de christen wat de gemeenschap met Hem als met een vriend betekent en bewijst dat Hij de alomtegenwoordige God is, zoals er staat geschreven: "En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld", Matthéüs 28:20. O, dierbare Metgezel, kostelijke Gast, zalige omgang, hemels vermaak, overdenking die de ziel verrijkt, gemeenschap die de ziel loutert! Dit laat geen plaats meer over voor de minste smet vanwege de schuld, voor enige bittere overdenking, dorheid, twijfel, angst, vrees of beschuldiging, maar doet ons waarlijk verwachten dat wij alles zullen ontvangen wat besloten ligt in de onuitsprekelijke Naam van jehova en daarbij de hemel, Zijn zalige woonplaats. Dit is echt onze dagen eindigen in het goede en onze jaren in liefelikheden, Job 36:11. Dagelijks had Hij vanaf de troon der genade gemeenschap met mij, zoals een man met zijn vriend. Ja, Hij sprak tot mij in Zijn eeuwige raad en toonde mij dat Zijn "uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid", Micha 5:1. Hij sprak ook met mij over de schepping en deed de hemelen de werken Zijner handen verklaren en het uitspansel de heerlijkheid van Zijn macht. In Zijn voorzienigheid toonde Hij Zijn vaderlijke zorg over mij en deed mijn nieren mij onderwijzen in de rampzalige val van de mens, Psalm 16:7. Mijn dagelijkse zwakheden verkondigden de lankmoedigheid van Zijn genade en Zijn traagheid tot toorn, terwijl alle verzoeken die ik had moeten doorworstelen, spraken van Zijn almachtige kracht en bewarende genade. Het getuigenis van Zijn Geest in mij en het woord van Zijn genade verkondigden even duidelijk Zijn trouw en waarheid. De onwetendheid en boosheid van zondaren toonden mij de waarheid van de ontzaglijke leer der verwerping. Dat ik zonder een geestelijke metgezel op de aarde scheen te zijn, versterkte mijn geloof in de leer van de eeuwige verkiezing en predestinatie.

O, gelukkige staat! O, zalige Verlosser, Die zo laag neerboog dat Hij vertrouwelijk wilde omgaan met zo'n onwaardige worm! Deze zoete gemeenschap met de dierbare Zaligmaker is mij van groot nut geweest, sinds ik in de bediening sta, vooral wanneer de arianen in de stad en op het platteland mijn oordeel in twijfel trokken. Als zij namelijk kwamen met hun helse spitsvondigheden, kon ik altijd beuken op hun ijzeren borstwapen, Openbaring 9:9 of toegeschroefde geweten, 1 Timótheüs 4:2 met het wapen van mijn eigen bevinding. Zij hebben nooit geweten wat omgang en gemeenschap met Jezus betekent; als ze dat wisten, zouden ze Hem niet zo beschimpen. Christus wordt in de Schrift een "beproeft steen" genoemd. De beste wijze om Zijn Godheid te beproeven, is tot Hem te gaan, zoals ik deed, beladen met zonden, bedroefd vanwege de schuld, geplaagd door duivelen, vervloekt door de wet en gekweld door de angsten der hel, en dan tot Hem te bidden als de enige ware God. Als Hij de zondaar verlost, laat hem dan met David zeggen: "Die God is ons een God van volkomen zaligheid" en als Hij de zondaar een levende hoop schenkt, laat deze dan erkennen dat de Heere Jezus de Vader der eeuwigheid is en ook met David zeggen: "Bij de HEERE, de Heere, zijn uitkomsten tegen de dood", Psalm 68:21. Laat hem toch nagaan of er een andere god is die hem verlossen kan. Petrus zegt: "De zaligheid is in geen ander", Handelingen 4:12.

Ik bad echter tot Christus alleen en stond niet op van mijn knieën voor het Koninkrijk van God in mijn hart was opgericht. Ik denk dat de ariiaan, als de Zaligmaker hem net zo zou verhoren als Hij mij verhoorde, toen Hij mij van het gebed deed opstaan met een glans op mijn gezicht en een ziel die wegsmolte in de vlammen van de eeuwige liefde, zou zeggen met Elia: "De God, Die door vuur antwoorden zal, Die zal God zijn", 1 Koningen 18:24. Maar de arianen zijn veel erger dan de Baälsdienaars, want de laatsten zeiden op de voorstellen van de profeet: "Dat woord is goed", maar zij bleven steeds roepen: "O Baäl, antwoord ons!" Als Christus hen echter van hun dwalingen bevrijdt en

van de zonde verlost, zullen ze Zijn Godheid erkennen en als ze wegzinken in eindeloze kwellingen en de rechtvaardigen zien in de schoot van God, zullen ze erkennen dat Hij "een rechtvaardig God en een Heiland" is ges. 45:21. Uit de Schrift blijkt duidelijk dat het eeuwige Koninkrijk zelf en de troon van dat Koninkrijk vast staan in de Godheid van de Zaligmaker, wat ook blijkt uit het getuigenis dat de Vader van Hem geeft: "Maar tot de Zoon zegt Hij: Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid; de scepter Uws Koninkrijks is een rechte scepter", Hebrëen 1:8. Zijn wijsheid en vermogen om dit profetische werk te verrichten, vloeien voort uit Zijn alwetendheid, die wijst op Zijn eeuwige Godheid, zoals er staat geschreven: "Hij zal naar het gezicht Zijner ogen niet richten; Hij zal ook naar het gehoor Zijner oren niet bestraffen" Jesaja 11:3. Dit moeten alle mensen wel doen. Maar nee, "Hij kende hen allen" en daarom "had Hij niet van node, dat iemand getuigen zou van de mens; want Hij Zelf wist, wat in de mens was", Johannes 2:24, 25. Dat wij Hem op aarde genieten en gemeenschap met Hem hebben, is een afdoende bewijs van Zijn alomtegenwoordigheid. Zo staat er geschreven: "Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld", Matthëüs 28:20. Ook Zijn priesterlijke ambt kon Hij bekleden vanwege Zijn eeuwige macht en Godheid. "Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid", Johannes 17:19. Zijn Godheid was het altaar dat de gave heiligt, zoals er staat geschreven dat Hij "door de eeuwige Geest Zichzelf Gode, opgeofferd heeft", Hebrëen 9:14. En omdat Hij de eeuwige God is, is Hij Priester in eeuwigheid of eeuwig Priester. Hij is een onveranderlijk Priester en heeft een onveranderlijk priesterschap en dit is een afdoende bewijs van Zijn onveranderlijkheid. Dat Hij is aangewezen om de wereld te oordelen, bewijst dat Hij de alwetende God is, Die het hart doorzoekt en alle mensen oordeelt, zoals er staat geschreven: "Want God Zelf is Rechter", Psalm 50:6. Deze God is Christus, "want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel de Zoon gegeven" Johannes 5:22.

Daarom is het niet vreemd dat Christus wordt aangeduid als het ware Licht, de Waarheid, het Leven, de Opstanding en het Leven, de rechtvaardige God en Heiland, de Schepper en Formeerder van alle dingen, God boven allen, geprezen in der eeuwigheid, Die alleen onsterfelijkheid heeft, in het licht woont, onze Heere, Die wij moeten aanbidden en Die alle engelen Gods moeten aanbidden. Ik zeg dat het niet vreemd is dat iedere volmaaktheid van de Godheid aan Christus toegeschreven wordt. Toch is Christus niet meer dan een bloot schepsel volgens de onbeschaamde arianen! Maar waarom zou ik de Schriftplaatsen tegen de arianen vermenigvuldigen, als zelfs het getuigenis van de duivelen hem in het stof kan doen bijten. Christus zegt tot Zijn discipelen: "Gij zult niet rabbi genaamd worden; want Eén is uw Meester, namelijk Christus; en gij zijt allen broeders", Matthëüs 23:8. Laten wij nu bezien wie naar het getuigenis van de duivel alleen de Meester van de apostelen is: "En het geschiedde, als wij tot het gebed heengingen, dat een zekere dienstmaagd, hebbende een waarzeggende geest, ons ontmoette, en riep, zeggende: Deze mensen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons de weg der zaligheid verkondigen. En dit deed zij vele dagen lang." Merk op dat dit geen overhaaste belijdenis was van de duivel en geen verspreking. Dit werd weloverwogen en herhaaldelijk gezegd. De duivel werd veranderd in een dorpsomroeper en moest de waarheid verkondigen tegen zijn wil in. "En dit deed zij vele dagen lang. Maar Paulus, daarover ontevreden zijnde", ik veronderstel dat hij deze hulp niet wenste. Hoewel Paulus dit niet kon tegenspreken, wist hij toch heel goed wie dit verkondigde. "Maar Paulus, daarover ontevreden zijnde, keerde zich om en zeide tot de geest: Ik gebied u in de Naam van Jezus Christus, dat gij van haar uitgaat." En de duivel paarde gehoorzaamheid aan de bovenstaande belijdenis. Satan had gezegd dat Paulus "Meester de allerhoogste God was en Paulus beval de duivel nu in de Naam van Jezus Christus, zijn Meester, om zijn vesting te verlaten. Dus gehoorzaamde de duivel zo snel mogelijk, zoals er staat geschreven: "En hij ging uit ter zelfder ure", Handelingen 16:16-18. Wie kan vanuit de Schrift de duivel met recht beschuldigen van arminianisme? Niemand, want de duivel gelooft en siddert, maar de ongelovige ariiaan lacht om deze waarheden. De duivel belijdt Christus duidelijk: "Ik ken U, wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods", Lukas 4:34. De duivelen bidden tot Christus, zoals er staat geschreven: "En hij, Jezus ziende en zeer roepende, viel voor Hem neder, en zeide met een grote stem: Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zone Gods des Allerhoogsten? Ik bid U, dat Gij mij niet pijnigt!", Lukas 8:28.

Satan kende zijn Rechter van oude tijden, hij wist ook welk vonnis er over hem was beschikt en hij probeerde de bepaalde tijd te weten te komen. Zo staat er geschreven: "Zijt Gij hier gekomen om ons te pijnigen voor de tijd?", Matthéüs 8:29. Zo beleed satan de Rechter Die hem zou pijnigen. De leer van het arminianisme zou, als deze aan de duivelen werd toegeschreven, hen zelfs beschaamd maken, want zij beleden Christus en baden Hem of Hij hen niet in de diepte wilde doen storten, maar hen wilde toelaten om "in die kudde zwijnen te varen", vs. 31. De Zaligmaker stond het hun toe en toonde toen Zijn macht door de zwijnen met de duivelen in de diepte te doen storten. Ik denk dat de arianen de duivelen zeer grote lafaards vinden, omdat ze tot Christus baden, Die toch slechts een schepsel is, en omdat daarna een heel legioen duivelen met de kudde zwijnen zeer hard op de loop ging vanwege een mondeling bevel van een bloot schepsel. Om kort te gaan, de ariiaan is noch God noch de mammon trouw, want eerst loochent hij het getuigenis dat God gaf van Zijn Zoon en dan hecht hij geen geloof aan de belijdenis van de duivelen. Hoe verbazend weinig weten zulke mensen dan van God, als ze in de Schrift kunnen lezen hoe satan Goliath van Gath aanzette om de slagorden van de levende God te lasteren en wat een vernielingen satan aanrichtte in Egypte toen God boze geesten onder hen zond. Is het na al deze verbazingwekkende daden aannemelijk dat satan zou vluchten voor het aangezicht van Christus als Hij slechts een bloot schepsel was? Maar de ariiaan schijnt er zo op uit te zijn om zijn ziel aan de zaligheid te doen ontkomen, dat hij tot staving van zijn geliefde leerstuk tegen al zijn kennis en zelfs tegen zijn gezonde verstand en rede moet spreken.

Ja, God heeft de arianen zo vaak laten vastlopen, dat zij hun vermogens waarop zij zich beroemden, moesten loochenen en duidelijk lieten zien dat ze niets wisten van de taalregels en de schriften verdraaiden om een verkeerde uitleg of lezing te geven bij de puinhopen van hun dorre leer. Maar de Schrift moet vervuld worden, die zegt dat velen "verderfelijke ketterijen bedektelijk invoeren zullen, ook de Heere, Die hen gekocht heeft, verloochene, en een haastig verderf over zichzelf brengende", 2 Petrus 2:1.

Om kort te gaan, het komt mij voor dat de ariiaan smadelijker handelt met de Zaligmaker dan Judas, want Judas verraadde Zijn onschuldig bloed om geld en hing zichzelf daarna op, opdat hij spoedig in zijn plaats zou zijn en het loon van zijn ongerechtigheid zou ontvangen. Maar de ariiaan richt al zijn boosheid op de eeuwige macht en Godheid van de Zaligmaker en berooft Zijn verdienste daarmee van al haar Goddelijke genoegzaamheid, maakt Hem tot een bedrieger en de levende woorden van God tot het getuigenis van een schepsel. Zo steekt hij de angel van zeer grote schuld, die het hart doorboort, diep in zijn geweten en probeert hij door de verbreiding van zijn vervloekte ketterij anderen tienmaal meer een kind der hel te maken dan hijzelf is. O, geprezen zij de dierbare Zaligmaker, Die Zijn verlore kudde rukt uit de tanden van zulke wolven in schaapskleren en haar Zelf onderwijst als haar Goddelijke Profeet. Het uitverkoren vat weet dat de Zaligmaker het ware Licht is, omdat Hij schijnt in zijn hart, 2 Korinthe 4:6. Hij weet dat Hij "de Opstanding" is, omdat Hij hem opgewekt heeft tot een nieuw leven, Rom. 6:4. Hij weet dat Hij de God des heils is, omdat Hij hem heeft verlost "van de toekomstige toorn", 1 Thess. 1:10. Hij weet dat Hij de God der heerlijkheid is, omdat de heerlijkheid van God en van Zijn Zaligmaker over hem is opgegaan, Jesaja 60:1. Hij weet dat Hij epen God is Die het gebed hoort, omdat Hij hem "verhoort in de blijdschap zijns harten", Pred. 5:19. Hij weet dat Hij "de alleen wijze God" is, 1 Timótheüs 1:17, omdat Hij hem wijs maakt tot zaligheid en wijzer maakt dan alle mensen in de wereld, 1 Korinthe 2:14. Hij weet dat Hij de alomtegenwoordige God is, door de dagelijkse gemeenschap die hij met Hem heeft, 1 Johannes 1:2. Hij kan er ook niet aan twifelen of Hij de Rechter van de levenden en de doden is, omdat zijn schuld hem is kwijtgescholden voor de rechtbank van zijn eigen geweten. Dit is de verborgenheid die er is tussen Christus en de uitverkorenen en die geheel verborgen is "voor de wijzen en verstandigen", Matthéüs 11:25. Dit werkt een onuitsprekelijke vreugde in het hart van de gelovige, waar een vreemde zich niet in mengen kan, Spreuken 14:10.

Dit persoonlijke onderwijs dat de Zaligmaker mij gaf door Zijn Woord en Geest, zonder het gewone gebruik van de inzettingen, maakte dat ik graag alleen studeerde en mediteerde. Zelfs nu breng ik liever een hele dag alleen door in gemeenschap met Christus dan een hele week in het gezelschap van alle evangeliëdienaren in het koninkrijk. Ja, ik zou liever een dag alleen doorbrengen in gemeenschap met Christus dan in het gezelschap van de apostelen, zelfs als ze mij van de hemel een bezoek konden brengen. Als wij de vreugde ervaren van een hartelijke vereniging en gemeenschap met Christus, wat kan onze vreugde dan nog groter maken? Christus is de hemel. Zijn tegenwoordigheid, het vuur van Zijn liefde en de glans van Zijn heerlijkheid, zijn een afschaduwing van de hemel. Als er een andere hemel is naast de heerlijke tegenwoordigheid van Christus, zal ik die niet begeren. Als ik Christus heb, is Christus genoeg voor mij, zegt de psalmdichter, als hij Christus stelt tot zijn huis, zijn deel en het Voorwerp van zijn vurigst verlangen. "De HEERE is mijn Deel", zegt mijn ziel, Psalm 119:57. "Gij zijt ons geweest een Toevlucht van geslacht tot geslacht", Psalm 90:1. En: "Ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken", Psalm 17:15. Ik zal ook verzadigd worden, want Hij is mijn leven en de lengte mijner dagen, Deut. 30:20. Want Hij leeft en wij zullen leven, Johannes 14:19.

Terwijl ik enige tijd deze zoete weg bewandeld had, vroeg iemand uit Sunbury mij mee te gaan en de methodisten te Richmond te beluisteren. Ik weigerde dit, omdat ik bang was dat ik daardoor enige dwalingen zou gaan aanhangen. Er waren mij namelijk vreemde dingen verteld over die groep mensen en ik dacht dat er enige waarheid in die geruchten zou kunnen schuilen. Hoe het ook zij, hij bleef proberen mij over te halen, tot ik tenslotte ermee instemde om te gaan. Voor ik met hem meeding, ging ik de trap op en smeekte God mij ervoor te bewaren ook maar één van hun dwalingen aan te nemen en mij te tonen of deze mensen het bij het rechte eind hadden of niet. Ik ging nu met de man mee en wij spraken veel onderweg. Ik meende dat hij de weg ter zaligheid in zijn hoofd had, maar de kracht ervan niet in zijn hart had ervaren.

Toen wij bij de kerk kwamen, scheen hij zeer teleurgesteld te zijn, omdat de voorganger niet de predikant was die hij verwachtte. De tekst was uit Jona: "sta op, roep tot uw God", Jona 1:6. Hij leek echter erg weinig gebruik te maken van zijn tekst; tenminste dat dacht ik. De man heette Weeks. Hij was misschien wel een goed mens, maar hij zei niets over de heerlijke vreugde die ik had gesmaakt. Het kwam mij voor dat hij geen man was die kon delven in de verborgenheden van Christus, maar dat hij zich liever inspande om de steen van de mond des puts af te wentelen. De man die mij had meegenomen, was erg teleurgesteld en stelde mij veel vragen om te weten te komen of ik instemde met het gehoorde of niet. Ik zei hem dat ik wel dacht dat de predikant een goed mens was, enzovoorts. De volgende sabbat vroeg hij mij opnieuw mee te gaan. Ik wilde niet zo graag, maar omdat de laatste preek mij noch tot winst noch tot verlies was geweest, stemde ik in met zijn verzoek en ging. Toen wij daar kwamen, scheen mijn vriend zeer verheugd te zijn en zei hij mij dat dit de man was naar wie hij mij al eerder had willen laten luisteren. Hij heette Joss. Ik luisterde zeer kritisch naar hem. Zijn tekst luidde: "Dankende de Vader, Die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis, en overgezet heeft in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde, in Dewelke wij de verlossing hebben door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden", Kol. 1:12-14. Deze man legde de tekst bekwaam uit en sprak op lieflijke wijze tot mijn hart. Door genade kon ik instemmen met alles wat hij zei. 's Avonds hoorde ik hem opnieuw en hijsprak toen over deze woorden: "En u die verdrukt wordt, verkwikking met ons, in de openbaring van de Heere Jezus van de hemel met de engelen Zijner kracht, met vlamvend vuur wraak doende over degenen die God niet kennen, en over degenen die het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn, dewelke zullen tot straf lijden het eeuwig verderf, van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte", 2 Thess. 1:7-9.

Mijn metgezel wilde graag weten of ik instemde met de leer die de predikant had voorgehouden. Ik antwoordde: "Ja." Ik geloof dat Paulus geen betere preek gehouden zou kunnen hebben dan de eerste preek. Ik meende echt dat de oude, apostolische dagen weer teruggekomen waren, want de predikant met zijn grijze hoofd was op de weg der gerechtigheid en preekte de Bijbel, een boek waarover ik nog

nooit had horen preken. Kortom, hij kwam zonder paapse gewaden of versieringen, hij scheen te proberen zielen tot Christus Jezus te leiden en was slechts gewapend met een evangelisch geloof en de eenvoudige waarheid en dat is genoeg. Ik heb vaak gedacht, en ik geloof dat dit ook waar zal blijken te zijn in de dag des oordeels, dat velen in onze dagen die veel geleerd hebben en zich vertonen in ambtsgewaad, die eerbied inboezemen bij hun gehoor, de gave der welsprekendheid hebben en kunnen putten uit een aantal goed en zorgvuldig gekozen evangelieteksten, tegelijkertijd verkeren onder de geest der dienstbaarheid. Iedere christen die verkeert onder de werkingen van de geest der liefde en der gematigdheid, kan dit opmerken en voelen door de dienstbaarheid en wettische ijver die zij brengen over degenen die onder hun gehoor zitten, want het zijn niet slechts woorden die hun uitwerking hebben op de kudde - die raken slechts het verstand - maar de kudde drinkt de geest van de herder in, of deze nu wettisch of evangelisch is. Omdat zulke predikanten geen bevindelijke beschrijving kunnen geven van de vrijheid van de Heilige Geest, zijn ze denk ik instrumenten om veel ellendige zielen in de ketenen te houden door, net als Mozes, de kudde naar de Horeb te leiden. De predikant kan anderen de vrijheid verkondigen, terwijl hij zelf een dienstknecht der verdorvenheid is, zoals de Schriften getuigen.

Citaat uit : Het Koninkrijk der hemelen ingenomen door gebed